debreceni

független Ujság

politikai napilap

VASÁRNAP, 1936 SZEPTEMBER 13. XXXII. ÉVF. 209. SZÁM. 16 fillér

1,336.000 pengő Debrecen város költségvetési hiánya

80 százalék lesz a pótadó — A költségvetésben szerepel az adóhivatal átalakítása és a gyógyszálló építése

Ary Lajos főszámvevő most terjesztette be a polgármesterhez Debrecen város házipénztárának önálló vagyonkezelésű intézményei, továbbá a tulajdonában és kezelésében levő alapok és alapítványok 1937. évi költségvetését. A költségvetés nagyjában ugyanolyan keretek között mozog, mint az idei.

Számadatokban a költségvetés a következő képet mutatja: a város háztartásánál a rendes szükséglet 9.686.086 pengő, a rendkívüli szükséglet 502.274 pengő, a rendes fedezet 8,545.639 pengő, a rendkívüli fedezet 306,103 pengő.

A 10,188.360 pengő szükséglettel szemben 8,851.742 pengő fedezet áll, ami szerint tehát a költségvetési hiány 1,336.618 pengő.

Debrecen város önálló vagyonkezelésű intézményeinél a szükséglet 3,912.272 pengő, a fedezet pedig 4,248.524 pengő, aminek összevetéséből látszik, hogy

itt 336.252 pengő felesleg mutatkozik.

Az alapoknál és alapítványoknál a szükséglet 2,323.932 pengő, a fedezet pedig 1,178.670 pengő. Itt a deficit 1,145.262 pengő, ami külön kiegyenlítést azonban nem kíván, mert ennek fedezete a költségvetés különböző részében már elhelyezést nyert. Mivel a községi pótadó alapját képező házadó, földadó, társulat- és tantiemadó 1,671.119 pengő 40 fillérben van megállapítva,

a költségvetési hiány fedezésére 80 százalékos községi pótadóra van szükség.

A terjedelmes költségvetés, — amely úgy Ary Lajos főszámvevőnek, mint munkatársainak szép munkája — most a törvényben és szabályokban előírt bizottságokon megy keresztül, hogy végül az októberi közgyűlés elé kerüljön.

Ez alkalommal a költségvetésnek csak két kiemelkedő és úgy szociális, mint gazdasági szempontból igen fontos részére kell ramutatnunk és ez az, hogy

a költségvetésben szerepel az adóhivatal átalakítása 150.000 pengővel

és ugyancsak ott szerepel a gyógyszálló építésének ügye is.

San Sebastian az anarchisták kezén

Elmenekült a polgári lakosság — Megtámadják az idegen követségeket — Bilbao felől erősítést kaptak a kormánycsapatok

San Sebastian, szept. 12. A várost részben kiürítették. A népfrontvonal miliciája hátvédharcot folytat. Valószínű, hogy a felkelők csapatai holnap elfoglalják San Sebastiant.

Páris, szept. 12. A Paris Soir hendayei jelentése szerint Ortage, San Sebastian kormányzója továbbra is a város megadásának a híve, de már nem ura a helyzetnek.

Az anarchisták kezük között tartják a várost.

A francia konzulátust a közbiztonság hiánya miatt ki kellett üríteni. Az éjszaka sok kivégzés történt. Ortega élete is veszélyben forgott. A város szörnyű órák előtt áll. Katonai szempontból a helyzet reménytelen és minden ellentállás kilátástalannak látszik. A város körül a fehér hadak 150 nehézágyúja készen áll a tüzelés megkezdésére.

Páris, szept. 12. A Journal des Débats jelenti Lisszabonból: A portugál fővárosban híre jár, hogy

Portugália madridi követségét a kormánycsapatok felgyujtották.

Az épület egyrésze elpusztult. Egy spanyol hivatalos személyiséget, aki meg akarta akadályozni a gyujtogatást, a katonák magukkal hurcolták s attól lehet tartani, hogy kivégezték. A vörösek fegyveresen behatoltak az épületbe

s felszólították a portugál nagykövetet adja át a követség összes hivatalos iratait.

A nagykövet erélyesen tiltakozott s a vörös polgárőrök erőszakkal benyomultak az irodahelyiségekbe, majd pedig felgyujtották az épületet. A portugál nagykövetség személyzete elhagyta Madridot és Alicanteba költözött át.

Hendaye, szept. 12. Az ideérkezett jelentés szerint a san sebastiani anarchisták egymásután fosztják ki az üzleteket és bankokat. Mint Madridból jelentik,

a marxista tömeg behatolt az egyiptomi követség épületébe,

miközben egy őrt agyonvertek. Az egyiptomi ügyvivő Alicanteba helyezte át a követség székhelyét. Valencia és Alicante a kommunista megszállás képét mutatja. Alicanteban a vörösök megrohanták a portugál ügyvivő házát, akinek csak üggyel-bajjal sikerült egy hadihajóra menekülni.

Saint Jean de Luz, szept. 12. Megbízható forrásból származó értesülés szerint a guipuzcoai hadszintéren ma reggel óta ismét teljes erővel megindult a tűzharc és hírek szerint

a san sebastiani kormánycsapatok Bilbao felől megerősítést kaptak

és a miliciák támadásra készülnek a felkelők ellen, ugyanakkor azonban a nemzeti csapatok létszáma is erősen megnövekedett. Mola tábornok 48 órás ultimátuma holnap jár le és miután a kormánycsapatok a várost nem adták fel, a nemzetiek megindítják az általános támadást San Sebastian ellen. San Sebastianban a baszk nacionalisták csak nagynehezen tudják fentartani a rendet, mert az anarchista elemek ismét garázdálkodni kezdnek. Bilbaoban a helyzet tegnap délután óta változatlan. Az élelmiszerellátás nehézségekbe ütközik és mindenki csak szükreszabott adagokat kap.

Hendaye, szept. 12. San Sebastianból szombat este

a polgári lakosság már majdnem teljesen elmenekült.

Az utolsó menekültek között már kommunista miliciai tagok is voltak.

Madrid, szept. 12. Luis Larelo alezredes, az Alcazart körülzáró köztársasági csapatok parancsnoka az Havas-irodának a következő közleményt adta:

— Camaraza Henrik pap közvetítésével az Alcazarban levő nők, gyermekek és aggok szabad elvonulása dolgában tárgyalásokat folytattunk, ezek azonban a felkelők hibájából meghiusultak.

Reflexiók a harmadik Tikávról

Irta: Sesztina-Nagybákay Jenő, a Kereskedelmi és Iparkamara és a TIKÁV elnöke.

Kedden, Kisboldogasszony napján zárták be a harmadik TIKÁV-ot.

Három esztendő sok nehéz küzdelme és megpróbáltatása után őszintén mondom — elsőízben szabadabb a lélekzetünk, sőt bizonyos boldog büszkeség érzete dagasztja keblünket, ha az idei TIKÁV-ra gondolunk. Mert ha végignézünk a három vásár eredményein, akkor arra a megállapításra juthatunk, hogy most már minden gazdasági, közigazgatási és társadalmi tényező egységes lett, annak a ténynek biztos tudatában, hogy a TIKÁV egyike a Tiszántúl és Debrecen sz. kir. város legjelentősebb gazdasági intézményeinek s a gyakorlati gazdaságpolitika szempontjából egyenesen nélkülözhetetlenné válik.

Az elmúlt években azt tapasztalhattuk, hogy a m. kir. kormányzat, valamint Debrecen sz. kir. város erkölcsi támogatásán, továbbá a TIKÁV rendezőségének s vállvetve a kamarai tisztviselői karnak példátlanul önzetlen és lelkes munkáján kívül elsősorban azok az iparosok és kereskedők tették meg a maguk kötelességét, akik mint kiállítók változatlan hittel és bizalommal jelentek meg az egymást követő TIKÁV-on s megtették kötelességüket azok az iparosok és munkások is, akik az állandó és ideiglenes kiállítási építmények felepítésénél és berendezésénél közreműködtek viszont a nagyközönség teljes mértékben csak most fogadta szeretetébe a TIKÁV-ot. Ez a tény megnyilatkozott egyrész abban, hogy jelentékenyen emelkedett a látogatók összlétszáma, másrészt és főként abban, hogy a közönség nagy kedvvel és tömegesen vásárolt s ebben a hozzánk ellátogatott miniszter urak jártak elöl jópéldával.

Különösen nagy a mi örömünk azért mert látjuk, hogy a távolabb fekvő országrészekből és a külföldről érkező idegenek számának emelkedése mellett megnőtt elsősorban a tiszántúl közönségéből rekrutálódott látogatók száma s ezt az örömet rendkívül fokozza az, hogy most már a debreceni közönség a magáénak tekinti a TIKÁV-ot.

A tiszántúli és debreceni közönség most már a szívébe zárta ezt a legújabb gazdasági intézményt, büszke lokálpatriozizmussal a sajátjának vallja azt és ebben a szellemben eggyéforrt ezzel az intézménnyel.

Hogy az örömnek e napjain mit érezhetek én, aki átéltem a TIKÁV fejlődésének minden mozzanatát, azt talán nem is kell szavakba kifejeznem! Aki beleképzeli magát helyzetembe, az ezzel úgyis tisztában lehet.

Ünnepnapok ezek a mi számunkra és ebben az ünnepi hangulatban nem mulaszthatom el, hogy a köszönet és hála szavaival ne forduljak mindazokhoz, akiknek a mi nagy-nagy örömünket köszönhetjük.

Elsősorban a m. kir. Kormányhoz kell a köszönet és hála szavait intézem.

DIVATKALAP
óriási választékban
már 6·80-tól
Werner-nél

mret olyan megértéssel és támogatással viselkedett a TIKÁV iránt, amely nagymértékben lehetővé tette a nehéz vállalkozásunk sikerét. Különös melegséggel, szeretettel és tisztelettel köszönöm meg Bornemisza Géza iparügyi miniszter úrnak, hogy a harmadik TIKÁV megnyitását is ő volt szíves vállani, Debrecen sz. kir. város szeretett képviselőjének dr Lázár Andor igazságügyminiszter úrnak, hogy az ipari vásár bezárásának megkapó ünnepségén részt vett, erre az ünnepségre, az ünnepségnek díszének emelésére szerelett hitvestársát a Kegyelmes Asszonyt is elhozta és a Vásárt ő zárta be, végül Winchkler István kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úrnak, hogy a vásárunkat oly alapossággal végigtanulmányozta és példát adott a vásárlásban. Soha el nem múló hála illeti Debrecen sz. kir. várost azért, hogy a TIKÁV részére a Nagyerdő gyönyörű keretében a legkedvezőbb helyen, otthonhoz szükséges szép és jó területet juttatott. Hálásan köszönöm a hatóságoknak megértő támogatásukat, amely sok téren megkönnyítette a mi munkánkat. Szeretetteljes köszönetet mondok mindazon intézményeknek, testületeknek, amelyek, és tekintélyes férfiaknak, akik vállalkozásunk sikerének előmozdításában közreműködtek.

Testvéri köszönetet mondok a rendezőség és a kamarai tisztviselői kar minden egyes tagjának, akik emberfeletti, önzetlen és lelkes munkájukkal lehetővé tették minden helyes és célszerű elgondolás megvalósítását. — Ugyancsak testvéri köszönettel fordulok azokhoz az iparosokhoz és munkásokhoz, akik a TIKÁV ezévi felépítésénél és berendezésénél is közreműködtek és lehetővé tették azt, hogy a harmadik TIKÁV pompás külsőben hódítsa meg a közönséget.

És legyenek mindenekfelett köszöntve és üdvözölve azok a gyáriparosok kereskedők, kézművesiparosok, háziiparosok, iparművészek és mezőgazdasági termelők, akik mint kiállítók nagy lelkesedéssel vettek részt a mi Nagyhetünkön s szakértelmükkel, a mai kor kívánalmainak megértésével, áruik változatosságával és versenyképességével tartalmilag oly gazdaggá tették a harmadik TIKÁV-ot. Ezzel értek el azt, hogy a közönség nagy mértékben vásárolt tőlük és tiszta szívből kívánjuk, hogy ezt az erkölcsi és anyagi sikert a jövőben is szerezhessék meg a maguk számára. A TIKÁV vezetősége minden elkövet a jövőben is annak érdekében, hogy ez így legyen.

A kiállítók között szép számban voltak mezőgazdasági termelők is. A gyümölcsbemutató és a baromfikiállítás hatalmas sikert aratott. Adja Isten, hogy a mezőgazdaság mind mélyrehatóbban kapcsolódjék bele a TIKÁV-ba, mert célunk az összes gazdasági foglalkozási osztályok egészséges összefonódása, amelyet egyéb eszközök mellett a TIKÁV-on keresztül is szolgálni óhajtunk.

Hálásan köszönöm a Honvédelmi Miniszteriumnak a légvédelmi kiállítás, a m. kir. Külkereskedelmi Hivatalnak a rendkívül tanulságos adatokat tartalmazó Külkereskedelmi kiállítás és végül Debrecen sz. kir. város idegenforgalmi hivatalának a nagysikerű Hortobágyi Nap megrendezését. Melegen köszönöm a m. kir. Dohányjövedéknek, hogy erre az alkalomra külön „Debrecen" cigarettát bocsátott forgalomba, amely általános közkedveltségnek örvendett.

Ugyancsak szeretettel emlékezem meg az irodaracionalizálási kiállításról, amely megérdemelt hatalmas sikert aratott, szeretettel megköszönöm dr Traeger Ernő gyorsírási kormánybiztos úrnak, hogy a gyorsírási verseny díszét-tényét jelenlétével s azzal, hogy jubileumát itt is ülte meg közöttünk, emelte. Köszönöm a nagygyűléseket és különböző országos, illetve kerületi értekezleteket szervező férfiaknak, hogy az idegenforgalom magasabb érdekeit is szolgálták lelkesen közreműködésükkel.

Szívem és lelkem mélyéig meghatva köszönöm meg végül a hatalmas látogató közönség minden egyes tagjának azt az érdeklődést és szeretetet, amelyet a külsőben és tartalomban egyaránt pompás harmadik TIKÁV iránt tanusított. A sokezer kedves jóbaráttá vált látogatóink és vendégeink sorában is különösen köszönetet mondok a közigazgatás, a közintézmények, a közgazdasági élet az irodalom és a sajtó vezető, tekintélyes férfiainak azért, hogy vették maguknak a faradságot s megtekintették a TIKÁV-ot és vásároltak is ottan. Meleg köszönetet mondok azoknak a nemesszívű úrhölgyeknek is, akik férjüket elkísérték ide. E helyről is csak azt kérem Önöktől, mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim, hogy legyenek a TIKÁV-nak továbbra is őszinte barátai és támogassanak bennünket fontos misziónk sikeres teljesítésében. Fogadják érte ezúttal is legmelegebb köszönetemet.

Ismételten köszönöm a tiszántúli és elsősorban a debreceni közönség rendkívüli érdeklődését, amely a TIKÁV támogatásán kívül abban is megnyilvánult, hogy a TIKÁV örömére és tiszteletére kitették a házukra a nemzeti színű zászlót. Fogadja mindenki őszinte tiszteletből fakadó hálás köszönetemet akik a tricolor kitételével is hozzájárultak a TIKÁV külső díszének, fényes emeléséhez.

És most kell szólnom arról, amit előljáróban kellett volna már említenem, a sajtóról, melynek támogatása nélkül hasztalan lett volna minden fáradozásunk, mert az ólombetűk hadseregének szegítségével teremtettük elő azt a félszázezres nézőközönséget, amely a TIKÁV-ot megtekintette. Köszönet és hála jár a sajtó fáradozásaiért.

Egy évre búcsuzunk most egymástól. De ez az egy év csak növelje bennünk a vágyat abban az irányban, hogy minél előbb láthassuk az új, a negyedik TIKÁV-ot. Ebben a gondolatban forrjon egybe minden tényező: kormány, város, kamara, iparos, kereskedő, mezőgazda és fogyasztó. Szeresse és támogassa mindenki a mi TIKÁV-unkat, amely most már mindannyiunk TIKÁV-ja lett.

Ennek a gondolatnak a jegyében kiáltsuk egy szívvel-lélekkel, hogy éljen az 1937. évi Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár!

Őszi csillárujdonságaink megérkeztek
a
Meteor csillárgyár lerakata **Piac u. 9.**

Választások a református egyháznál

A presbitérium állást foglalt a „Nemzeti Ujság" kegyeletsértő cikke ellen

A presbiterium szombaton tartott gyülésén a határozati javaslat elfogadása után rövid szünetet tartott és csak ennek eltelével kezdte meg a tárgysorozati ügyek tárgyalását. A presbiterium elott dr. Zoltay Lajos és Konecz Imre új persbiterek letettek az esküt. Uray Sándor üdvözölte őket, amire dr. Zoltay Lajos mondott igen figyelemreméltó beszédet.

Az eskütétel után öt tanítói állást töltöttek be. Ormós Lajos, a Tanító Egyesület elnöke, az iskolaszék főjegyzője ismertette az ügyet. Elmondta, hogy az öt állásra 63 pályázat érkezett be.

Az első tanítói állásra vitéz Nagy Pált 58, Biky Sándor 52, Asszonyi László 5 szavazatot kapott és így az elnök megválasztott tanítónak Nagy Pált jelentette ki.

A második terfi tanítói állásra Fekete László kapott 56, Loos Gyula 40, Zsadon Antal 22 szavazatot. Mivel egyik jelölt sem kapott abszolut többséget, az elnök új szavazatot rendelt el, amelynek során Fekete László 70, Loos Gyulara 49 szavazat esett. Ennek alapján az elnök Fekete Lászlót megválasztott tanítónak jelentette ki.

A tanítónői állásra kapott Jeney Anna 36, Nosztray Erzsébet 46, Asztalos Ilona 28 szavazatot. Mivel az abszolut többség itt sem volt meg, az elnök itt is új szavazást rendelt el. Jeney Anna 36, Nosztray Erzsébet 76 szavazatot kapott és így az elnök Nosztray Erzsébetet jelentette ki megválasztott tanítónőnek.

A negyedik állásra Bakóczy Mihály 80, Lókody József 35, Nyakas László 3 szavazatot kapott. Az elnök Bakóczy Mihályt jelentette ki megválasztott tanítónak.

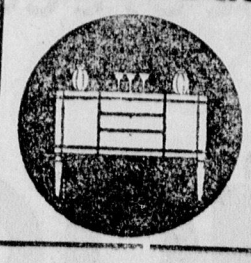
Az ötödik állásra Gergely Ilona 28, Mocsáry Ilona 40 és Szabó Gizella 47 szavazatot kapott. Abszolut többség nem lévén, új szavazáson kapott Mocsáry Ilona 34, Szabó Gizella 69 szavazatot és így az elnök Szabó Gizellát jelentette ki megválasztott tanítónőnek.

Dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző beterjesztette az egyházrészek beérkezett jegyzőkönyveit és ezek között a Péterfia uccai egyházrész jegyzőkönyvét, amely beszámol a Baltazár-gyászünnepről, valamint arról, hogy az egyházrész a püspöknek a gyülekezeti terem részére megfestett arcképét az egyháztanácsterme részére ajándékozta. A jegyzőkönyv szerint az egyházrész elítélően állást foglalt a „Nemzeti Ujság" kegyeletsértő cikke ellen és felkérte a presbitériumot, hogy maga is teljes súlyával foglaljon állást a cikk ellen. A presbiterium a jegyzőkönyv tudomásulvétele mellett az ajándékozott arcképért köszönetet mondott. Az arckép már a presbiterium falán függ. Kimondta, hogy a „Nemzeti Ujság" részéről kegyeletsértés történt, ez ellen a prebiterium állást foglala és a cikket elítéli.

Tudomásul vette a presbiterium, hogy a homokkerti egyházrész Török Gábort választotta gondnokká, továbbá, hogy a tíz ideiglenes segédlelkész, akik tanyai szolgálatot fognak teljesíteni, beállíttatott.

A nyilastelepi egyházrész vezetésével Mezey Béla lelkészt bizta meg, az ő helyére pedig Magyar Bertalant választotta meg. Kimondta, hogy a tanyai külsőségekből új egyházrészt, a XI. egyházrészt alakítja és annak vezető lelkészéül vitéz Szabó Endrét bizta meg. Megengedte, hogy a kerekestelepi körzet önálló körzetté alakuljon és felruházta az új körzetet a neki járó jogokkal.

Tudomásulvette a presbiterium a

LUSZTI Gaszlalos

mester
DEBRECEN
Eötvös-u. 37
Telefon 17-37

dr. Farkas Pál más beosztása folytán megüresedett helyre dr. Lencz Sándornak és a gimnaziumi vallástanító, lelkészokató állásra Tamás Ferenc kinevezését. A presbiterium megkeresi az egyházkerületet, hogy püspöki másodlelkészi állást szervezzen.

Az ispotályi igazgatói állásra Török Károly címzetes igazgató választotta meg a presbiterium. Több tanügyi és adminisztratív ügy elintézése után a presbiterium ülése véget ért.

Elindult a palesztiniai expedicios sereg

London, szept. 12. Ma délután indult el Southamptonból Haifába a Dorsetshire csapatszállító hajó a Palesztinába küldött csapatok megerősítésére, két zászlóaljjal, két műszaki zászlóaljjal és az 1. hadosztály vezérkarával. A Reuter-iroda kiküldött levelezőjének jelentése szerint egész Palesztinában háborús időkre emlékeztető állapot uralkodik. A zendülők ismét több helyen elvágták a táviró s távbeszélő vonalakat, több narancsültetvényt irtottak ki és a zsidótelepeket lerombolták.

A vasutas misszió debreceni konferenciája

Szombaton délután folyt le Debrecenben a vasútas misszió tiszántúli konferenciája. A déli órákban érkezett körülbelül 70 résztvevő — minden más, hivatalos fogadtatás mellőzésével — Nagy István belmissziói lelkész fogadta az állomáson. A konferencia vendégei között dr. Csia Sándor Máv. főorvos és vitéz Csia Lajos hittanár, a fővárosi biblia-múzeum vezetője is megérkeztek. A délutáni órákban a város nevezetességeit tekintették meg a nagyrészt családtagjaikkal együtt érkezett résztvevők, majd este a Kollégium oratóriumában jöttek össze.

Az ülést dr. Csia Sándor nyitotta meg, zsoltáréneklés után Csery Lajos dombóvári lelkész pedig imádkozott. Ezután Uray Sándor moderátor lelkész üdvözölte a debreceni református egyház nevében a megjelenteket. Dr. Sós Béla lelkész, theologiai tanár tartotta meg ezután lebilincselő, lélekszárnyaltató előadását »Mit jelent keresztyén magyarnak lenni?« címmel.

Fórizs László diakonus szavalt, majd vitéz Csia Lajos tartotta meg a konferencia második előadását a keresztyén vasútasról.

Ezután Miliczevics Antal dombóvári főkalauz mondott záróimát, majd a berekesztő közénekkel ért véget a konferencia debreceni ülése. A vidéki résztvevők egyrésze még az este folyamán továbbutazott Nyiregyházára, ahol a konferencia második napja zajlik le, a másik pedig — a Diakonissza Otthon vendégeként — az éjszakát még Debrecenben töltötte.

— **Adományok.** A 82 éves öregasszonynak N. N. 1, N. N. —.50, a nyomorgó öreg kereskedőnek N. N. 2 pengőt adományozott

Elkapta a hídfő a mozdonyvezető fejét

Szegedi András MÁV mozdonyvezető ezelőtt két esztendővel a nyílt pályán észrevette, hogy a mozdony kerekei nem jól működnek. Kihajolt, hogy megnézze, mi a baj, de abban a pillanatban értek egy hídfőhöz, amely elkapta a mozdonyvezető fejét. Szegedi András olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy egyik szemére megvakult, félfülére megsiketült és félarca megbénult.

A hatósági vizsgálat során megállapították, hogy a mozdonyt a szerencsétlenség előtt pár nappal javították a MÁV műhelyében. Ezért aztán gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétsége címén eljárás indult Náthy József fűtőházi művezető ellen. Az volt ellene a vád, hogy tulkorán, még a javítás előtt bocsátotta ki a mozdonyt a műhelyből. Náthy tagadta a vádat s kijelentette a törvényszék előtt, hogy egyes motoralkatrészek bármikor meglazulhatnak.

Tekintettel arra, hogy a tanuvallomások a művezető mellett szóltak, a bíróság a szombati tárgyaláson felmentette Náthy Józsefet.

Ferenc József ut 10. sz.
3 emeletes bérház
f. é. szeptember hó 16 án
d. e. 10 órakor a debreceni telekkönyvi hatóságnál birói árverés utján
eladásra kerül.
Részletes felvilágositást nyujt ügyvédi iroda Debrecen, Arany János ucca 4. I. em.

Milliós értékben mutatta be dr. Varga Zsigmond professzor a Kollégium nagykönyvtárának kincseit

Felbecsülhetetlen kulturanyagot, bibliográfiai ritkaságot tár fel a kollégiumi kiállitás

Hosszú évek lelkes és fáradságos munkájának eredménye a debreceni Kollégium nagykönyvtárának most megnyilt kiállítása. Varga Zsigmond dr. egyetemi professzor, a könyvtár igazgatója rendezte be a második emeleti könyvtárteremben ezt az állandó jellegű kiállítást, amelyhez hasonlót a híres külföldi bibliotékok sem produkáltak eddig. A kiállítás anyagának értéke messze felülmulja az egymillió pengőt, holott a kollégiumi anyakönyvtárnak mindössze igen kis része, — de mindenesetre legkülönlegesebb része — került ezuttal a nagyközönség elé.

Két hatalmas könyvtárterem fogadja be a kiállítás anyagát, amelynek látnivalói közé tartozik a ghizei piramis egyik mumiájának a keze, valamint a mumiát takaró pergament és finom, selymes anyag. A történelem előtti kor muzeális leletei után bontakozik csak ki a kállítás igazi jellege: azok a hallatlanul értékes és érdekes könyvtártani ritkaságok, amelyek a Kollégium birtokában vannak.

Itt van mindjárt egy X. századbeli kottamaradvány s megvan a biblia háromszáz nyelvű kiadása. Megvan az első német évszámozott biblia 1474-ből, valamint a későbbi óriási, kapcsos bibliák. Csodálatosan szép az amszterdami Johannes Bloen 1654-ben készített tizenegy kötetes színes térképe, az »Atlas magnus«. Ennek a tizenegy kötetnek az értéke legalább ötvenezer pengő. A legnagyobb akkor élő művészek festették ennek a tizenegy kötetes óriástérképnek a rajzait Johannes Bloen tervei és elgondolása szerint.

A kiállítás legérdekesebb látványosságai közé tartoznak az eredeti pálmalevelekre irott keleti, minden valószinüség szerint tamil nyelvű imák. Ezeknek a közelében vannak elhelyezve azok a kis krokodilusok, amelyeket a keleti népek szentekként tisztelnek, illetve tiszteltek. A vallási tárgyú kiállítási anyagokhoz tartoznak az első reformátorok műveinek első kiadásai, amik mind a legkitünőbb állapotban maradtak meg. A híres Elzevir-könyveken kívül ott láthatók Louis Boilly remek képeinek világhírű litografált sorozata, de megvannak a klasszikusok ősnyomtatványa. Horatius, Vergilius és a többi nagy költők első nyomtatott kiadásai, valamint az Árpádok korabeli okmányok, iródeákok följegyzései.

Itt szerepel a Kollégium legelső anyakönyve, a közelében pedig egy irkalap, a következő szöveggel:

»Hírnév, kincs, dicsőség nem adhat földi boldogságot, önmagunkban kell azt keresnünk, a szív nyugalmában s az erkölcsi tiszta érzet ártatlan örömeiben.

Horthy Miklós.
1877 juni 1.
III. osztály.«

Magyarország kormányzójának szép, egyenletesen gömbölyű betüi abból az időből, amikor a debreceni Kollégium gyakorlóiskolájának harmadikos növendéke volt.

Aztán csupa értékes könyvritkaság. Copernicus első kiadása 1543-ból, Werbőczy hármaskönyvének debreceni kiadása, ami a debreceni nyomda első magyar terméke. Itt van egy külföldi egykoru ujság, megjelenési ideje 1566; beszámol a törökök és magyarok háboruskodásáról. Német nyelven irták, a fedelét rajz borítja, amelyen épp azt a jelenetet ábrázolják, amikor a magyar és török csapatok egymásnak rohannak.

Régi páncélok, a szabadsághare korabeli emlékek és más ritkaságok is emelik az értékét a kiállitásnak, Kossuthnak, Bemnek és a szabadsághare többi hőseinek eredeti kézirása látható, megvan azonkívül egy egész sereg magyar költő kézirása, igy itt van Buda halálának egész kézirata. Festmények, közöttük Kossuth Lajos, Baltazár Dezső portréja, eredeti szobormodellek, régi zászlók, emlékszalagok és ezerféle más ritkaság.

A kiállításon elhelyezett tárgyaknak csupán elenyésző kis töredékét tudtuk itt felsorolni. Minden kultúrember számára látványosságot jelent ez a nagyértékü kiállítás, amely elsősorban dr. Varga Zsigmond professzor hosszú tudós munkájának gyönyörü eredménye.

Itt az uj győztes olimpiai csapat!
Mi nyertük el a nevettetés világrekordját!
Páger Antal
Uray Tivadar
Jávor Pál
Bársony Erzsi
Fülöp Magda
Salamon Béla
a csapat a
HAVI 200 FIX
cimü ötletes MAGYAR vigjátékban játszik
ma 3-5-7-9 órakor, holnap, hétfőn 5-7-9 órakor
a
Vigszinházban

Oly könnyü a szép bőrt ápolni! Lux Toilet Soap megőrzi arcbőröm üde, bársonyos és tiszta szépségét . . . *mondja* JEAN HARLOW (Foto Metro)
LUX TOILET SOAP
HOLLYWOOD SZÉPSÉG SZAPPANA
KAPHATÓ MINDENÜTT. ★ ÁRA 10 FILLÉR

Schiné
Nyakkendő
KELLER-nél
Piac u. 45.

Sodronyagybetetet
legjobb minőséget készit
NEUMANN, Péterfia ucca 19.

Pillanattelvételek a hortobágyi napról

Egészben a rész, de részben is ott az — egész. Milliárd vízcsepp teszi az óceánt, de egyetlenegyben is ott van — jól mondják — minden vegyi jellegzetessége... Hortobágyi ünnepünk keresztmetszetében, az egyes, apró epizódokban itt-ott tükröződik az egész tarka, hangos és minden hibájával is nagyszerű délután.

Női- és uriszabó kellékek

legolcsóbb beszerzési forrása HOROVITZ rövidárú nagykereskedőnél Széchenyi u. 1.

Befut a kultúrfilléres és háztól, embertől kevéssé látjuk itt még a pusztát. Ellenben modern, sőt hipermodern slágert émelyeg a rezesbanda. Ez a fogadtatás az ős pusztában! Mindjárt előljáróban egy kis ízelítő az ünnepség zürzavaros és annyi disszonáns hanggal, színnel és formával bosszantó egyvelegéből. Kultúrhistóriai potpourrit kaptunk magyar ősromantika helyett s mulatságnak boszszankodásokkal megtüzdelve is jó volt ez, de igazi nép-revünek aligha...

*

Párbeszéd egy fölöttébb szurtos, fiatal gulyásbojtár — a többivel együtt idesereglő néző — és egy vérbeli öreg csikós között. Szóról szóra ellesve:

— Hogy van, Bandi bácsi?

— Hát csak úgy össze-vissza.

— De mégis?

— Hát ha lenne, aki igér 70 mázsa dollárt, jau vauna.

Hát csak így. Sapienti sat. Szüzpuszta-romantika Anno 1936. A legfelső kultúrréteg Hortobágya.

*

Más. Nagyot rikkant egy nem szereplő, csak néző juhászbojtár a vásártér korlátja mellől le a korláton kívüli gyepes térségre.

— Ni, a füge!

A finom uri közönség bámul. Meresztgeti a nyakát. Füge a Hortobágy közepén. Műsoron kívüli szám. Ez lesz csak a valami' De hát a beszélgetés — egyszerű, kedves és igazán ős magyar paraszti komázás — folytatódik és a fügerejtély egyszerre eloszlik. Egy másik juhászbojtár a »füge« s az, aki megszólította, még hangosabban rikkant felé, mikor megfordulva az útján kampós botjával a gyepet verdesve tart a cimbora felé.

Ehen van Füge Pista — hangzik a barátkozás újjongó szava s hirtelen mindenki megérzi azt a roppant kedélyességet, amelynek egyszerű kerek asztalánál a magyar paraszti nép oly mélységes bölcsességgel szereti egymást és egymásban — önmagát.

Mégis csak él az ősi hortobágyi félek! Tetszhalottan él. Fel lehet és fel is kell támasztani!

*

Bámulatos dolgokat művel Manci, a kis fekete puli. Szintén műsoron kívül (oh, de miért csak műsoron kívül). Átugorja a keresztbe állított jámbor szamarat. A csacsi türelmesen asszisztál a közönség által osztatlan tetszéssel kísért mutatványhoz. A ragyogó fekete cigányszemű ennivaló állat minden ugrás előtt vakkant egyet. Kül- és belföld, városi és pusztai felnőtt és gyermek publikum pedig szívbéli gyönyörűséggel élvezi a rögtönzött pusztai cirkuszt.

*

Egy nádudvari ember fehér kenyeret süt a félig kiszáradt Hortobágy partján. Apró füzfa nyársakra tüzdelve, oldalt meg-meghasogatva és megsózva sül egyenletes, gyönyörű pirosbarnára a finom ízű halacska. Sokan nézik a sütést egész délután és veszik is a halat. Veszik, de eszik is. Izlik. Repetálnak. Innának is persze — hiszen hal ital nélkül méreg. Innának, de nincs hol. Százak ődöngenek asztal, sőt ülőhely nélkül. A gyep csúnya, poros és kiégett. Nem hívogat, nem csábít letelepedésre. A pusztába megy hát sétálni a kőhídon túlra a közönség, mások meg a bográcson való egyéb pásztor remekléseket nézik. Készül a slambuc és a fordított kása, rotyog a bürgepaprikás. Nem túldrága, de azért megvan az ára. Hanem hát tányérról tudja csak enni a városi vendég, ahhoz még minden tizedik hortobágyi koplaló-délutános szomjas vendég jut csak hozzá.

*

A vágtató ménes is igazán pompás élmény s külön élvezi a közönség a merész fotoriportereket, — volt egy filmező is, — akik villámként száguldozva ide-oda masinájukkal vakmerően ugranak bele a szélvészként száguldó lovak rohamhullámába. Legugolva és felegyenesedve ziháló mellel dolgoznak s elölről és oldalról premierplanban és profilban kapják le a gyönyörű állat-tömegjeleneteket. Nem látszanak félni az állatoktól s igazuk is van. A derék állatok szempillantás alatt válnak ketté az előttük megjelent csillogó masinás ördögszerű jelenségre: a fotoriporterre...

*

Egyszerűen szenzációs a csikósverseny. »Minden pénzt megér« — mormolják fogaik között megillettődve a legelvásottabb pestiek is. Valóban páratlan látvány Kovács számadó-csikós, a hatvan éven felüli, már deresedő, de még kemény vágású öreg ember a város pompás 12 éves állatján, a Szilárdon.

Start. Kilenc lovas a gyepen. Katonai vezényszavak. Felpattannak. Rohanás. Negyedkör. Gyenge félkör, a kilencedik felbukik, a többi füzérszerűen kibomolva rohan. Háromnegyed kör. Két csikós az élen. Elől az öreg Kovács, aki versenyen kívül fut, hátul egy másik, fiatalabb Kovács Sándor. Kinyulva, szinte a levegőben úszva rohan velük a két nemes állat. Porzik a gyep, a közönség megveszekedetten ordít. Még egy szempillantás. Piros lobogójával a start. Az öreg csikós az első. Debrecen polgármestere nyujtja felé kezét s veregeti meg Szilárd remegő, ideges nyakát nagy-nagy szeretettel.

*

A gerebenező fonó lányok közt egy szőke és finom arcú egyeki kislány a sztár. Báró kisasszonynak fest — parasztviganóban, pruszlikban, kötőben. Bájos és harmonikus lény. Száz szem is szegeződik felé s ő zavart-boldogan, könnyedén el-elpirulva énekel és fon tovább a rokkáján. Ózikés mozdulattal nyálazza a guzsalyról leszálló pelyhes kenderkócot. Különösen a németek bámulják. Négy-öt Kodak lencséje irányul feléje egyszerre s szaporán hullik az elragadtatott dicséret: »Sehr hübsch, sehr fesch!« A kislány föl-föltekint, boldogan mosolyog bele a lencsékbe, majd újra szégyellősen süti le fejét. Maga a megtestesült, de kissé mégis kacér és öntudatos ártatlanság! Nem lehet több tizenhét évesnél s bizonyos, hogy számtalan férfi vitte el szemhéja alatt a képét igazán a szélrózsa minden irányában. Vele fognak álmodni, vele, a puszták kis hamupipőke-tündérlányával.

*

Leszáll az este. A parasztlakodalom koradélutáni álrészegei igazán részegek már. A hangulat a nagykorcsma minden ivójában forrponton. Urak és parasztok, pásztorok és falusiak mindenfelé. A vendéglátó pásztorok és az uri vendégek aránylag csendesen isznak, a falusiak azonban egetverő, boldog, harsány dalolással összefonódva és ritmikusan hajlongva tartanak pogány ünnepet. A nép magára ismer és jól érzi magát. A városi vendégek kritizálnak, boszszankodnak és csak így bosszankodva lelkesednek azért is, ami szép volt itt délután, de a paraszti lélek önfeledten fürdik meg saját magában s ezt az ő önszerelmét kell majd az új és mindig megújuló hortobágyi játékok érzelmi motorjává tenni. Csodálatos életerő, viharos egészség, pirospozsgásan kerek férfiasság árad a magyar mulatásból. Egymagában is program volna. Az, ami most volt, csak izelítő, próba és elindulás volt. Az ősi kultúr rétegeket a részben pesties hatásokkal elrontott falusi és pusztai kultúra silány fedőrétege takarja. Bányászni kell és közös nevezőre hozni. És dolgozni és dolgozni a nép kenyeréért és régi vegytiszta őskultúrájának feltámadásáért sokat, nagyon sokat.

(Y.)

Lebarnított parkettjét

ujjávarázsolhatja

puhafapadlóját

parkettszerűvé avathatja kevés pénzért a Korona Festékáruházaiból: Piac ucca 10., Petőfi tér 6., Szent Anna ucca 10—12.

ÜNNEPEKRE

rendeljen

Kohn - kalácsot

Széchényi ucca 17

A háztulajdonosok kívánságai az országos nagygyűlés előtt

A Magyar Házbirtokosok Országos Szövetsége októberben nagygyülést tart a fővárosban. Ezen a nagygyülésen azok a problémák kerülnek tárgyalásra, amelyek jelenleg a legsúlyosabban érintik a magyar házbirtokosságot. Igy a házbirtok magas megadóztatása, a házingatlannál bekövetkezett, szinte katasztrófális értékcsökkenés, valamint a házbirtokot terhelő kölcsönök, mind olyan égető problémát jelentenek, amelyeknek sürgős megoldása a háztulajdonosok számára elmulaszthatatlanul szükséges.

Ezekkel a kérdésekkel kapcsolatosan a Háztulajdonosok Országos Szövetségének vidéki nagyválasztmánya memorandumot intézett a szövetség központi elnökségéhez. A memorandumban rámutatnak arra, hogy a magyar házbirtokosság érdekképviseleti és gazdasági helyzetének szanálása a jelenlegi helyzetben igen aktuálissá vált. A tavaly óta hivatalosan is elismert országos szervezet szilárd keretet nyujt a magyar háztulajdonos társadalom komoly megszervezésére. Abban az esetben, ha ez sikerül, bekövetkezik a a magyar házbirtokosság talpraállása.

A szervezés tekintetében — folytatja a beadvány — a fővárosban, mint vidéken bizonyos hiányok tapasztalhatók. E hiányok megszüntetése nélkül a mindinkább romló, sőt teljes összeomlással fenyegető gazdasági helyzetből a magyar házvagyon nem ragadnató ki s éppen ezért gyors intézkedésre van szükség.

Szükség van a legteljesebb együttműködésre a budapesti és vidéki háztulajdonosok között. A kölcsönösség állandó hangsúlyozása és a teendők elvégzése megteremtené a magyar házbirtokosság okvetlenül szükséges egységét. Kívánatos, hogy a Háztulajdonosok Országos Szövetségének központjában olyan szervet állítsanak föl, amely a szövetség és a vidéki szervezetek között állandó összeköttetést tartson fenn. A kormány gazdasági programjába fel kell vétetni azokat a sokszor hangoztatott kívánságokat, amelyeket a magyar házbirtokosság már többször kifejtett és amelyeknek teljesítése nélkül szinte beláthatatlanul súlyos helyzet következnék be.

A memorandum kifejti még, hogy hatásos propagandát kell kifejteni a fővárosi és vidéki háztulajdonos társadalom egységének megteremtésére, valamint a hatóságok teljes felvilágosításának érdekében. Ide kapcsolódik a magyar házbirtok érdekeinek az országos közgazdasági, nemzetpolitikai, ipari, munkás, bérlő és az állástalan ifjuság elhelyezéséhez fűződő érdekekkel való szoros összefüggésének állandó hangoztatása és az ezekkel való együttműködés biztosítása. Rá kell birni a kormányzatot arra, hogy a tervezett kényszerintézkedések helyett a gazdasági egyensúly és a házbirtok köz- és magánterheinek csökkentése révén teremtsen munkalehetőséget és összhangot a különböző gazdasági rendek és társadalmi osztályok között.

Anyakönyvi hírek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 12-én, szombaton, a következő bejelentések történtek:

Születések: Kerényi Tivadar törvényszéki irodakezelő, fia Tibor, Gyuró Aladár lakatos s., fia Gyula; Mikulásik József napsz., fia József; Ács István fm., fia István; Besenyei János fm., fia János; Oszlovics János napsz., fia Ferenc.

Házasságok: Csenki Pál csendőrtörzsőrmester—Hosszu Irén; Barta Imre fm.—Andirkó Julia; Czipó Miklós szatócs—Kónya Erzsébet; Kovács Gyula máv. kárpitos—Nagy Erzsébet; Szalai Imre műszerész—Balogh Róza; Tóth Balogh István máv. munkás—Dalmi Erzsébet.

Halálozások: Nagy András ref., 78 éves, Bellegelő 47. Hadadi Gedorné ref., 72 éves, Budai Ezsaiás u. 3. Özv. Nagy Dánielné ref., 75 éves, Bellegelő 422; Csór Éva ref., 3 éves, Lázár u. 23. Bányai Sándor ref., 7 hónapos, Vendég u. [illegible]

Félévre ítélték a rendőrségi palotából leugrott betörővezért

A debreceni rendőrség a nyáron betörőbandát leplezett le, amely hónapokon keresztül fosztogatta a villákat és a külsőségi házakat, azonkívül a környéken is több bűncselekményt követett el.

A betörőbanda vezére, Váczi Ferenc rovottmultú asztalosegéd a rendőrségi kihallgatása alkalmával öngyilkossági kísérletet követett el.

Levetette magát a kapitányság második emeletéről és súlyos sérülésekkel vitték a klinikára. Az erős fizikumú fiatalember hamarosan felgyógyult és beszállították az ügyészségi fogházba.

A debreceni törvényszék dr. Tokay Gyula elnöklésével működő büntetőtanácsa szombaton délelőtt kezdte meg Váczi Ferenc és társai bűnpörét tárgyalni. Váczi Ferencen kívül a vádlottak padjára került Váczi Károly, Váczi József, Takács Sándor, Dobos Béla, Szémán Lajos és Strébeli Pál, akik ellen lopás miatt indult eljárás, míg Juhász Gábor, Gottfried István, Grósz Endre és Kovács Lajos orgazdasággal gyanusítva kerültek a bíróság elé.

A tárgyalás, amelyen a vádlottak részben beismerő vallomást tettek, a sok tanukihallgatás miatt a késő esti órákig tartott. Végül is a törvényszék meghozta ítéletét és

bűnösnek mondva ki Váczi Ferencet és Váczi Károlyt lopás bűntettében 6—6 hónapi börtönre ítélte őket.

Kovács Lajost orgazdaság vétségében mondta ki bűnösnek a törvényszék és 30 pengő pénzbüntetésre ítélte, míg a többi vádlottat felmentette a vád alól. Az ítélet jogerős.

Csapó-u. 17. Telefon 26-55

Baltazár Dezsőt nem lehet úgy siratni, mint egy más közönséges halandót szokás

— mondotta Uray Sándor moderator-lelkész a presbitérium gyászünnepén — Juhász Nagy Sándor tőjegyző emelkedett szövegezésében örökitette meg a presbitérium a nagy püspök emlékét

A debreceni református egyház presbiteriuma szombaton délután dr. Vásáry István főgondnok és Uray Sándor lelkész, moderator elnöklete alatt ülést tartott, amelyet ünnepiessé tett és hangulatat felemelővé tette az a körülmény, hogy az egyház most emlékezett meg a nagy püspöklelkésze elhunytáról.

Az ülés elején Uray Sándor lelkészelnök meghatóan szép imát mondott, amelyben megemlékezett dr. Baltazár Dezső apostoli nagyságáról. Az ima után dr. Vásáry István főgondnok megnyitotta az ülést, majd Uray Sándor emelkedett fel. A presbiterium minden tagja is felállott és állva hallgatta meg a nagyszerű beszédet, amelyet a lelkészelnök mondott el.

— Dr. Baltazár Dezső halálhire — mondta — nem úgy érkezett hozzánk, mint váratlanul sujtó villámcsapás szokott jönni a felhőtlen égből. Azok a felhők igenis már évek óta gyülekeztek... A távolállók és közömbösek talán nem vették észre, de mi, akik közvetlen közelében éltünk, akik itt láttuk hétről-hétre ebben az elnöki székben, aggódó szemmel figyeltük, hogy pár éve már dr. Baltazár Dezső bizony nem a régi. Aztán nagyon élénken emlékezhetünk arra is, hogy a most hanyatlásnak induló nyár kezdetén, amikor a mi szeretett lelkészelnökünk 25 éves püspöki és 25 éves debreceni lelkipásztori jubileumát ünnepelte egy felejthetetlen szép ünnep keretében a mi gyönyörű Nagytemplomunkban, az ünnepi köszöntők végén a meleg utolsó szó, amely éppen az ő ajkáról elhangzott, egy mélabús akkord volt, mely komor jóslatként az ő közeli megáldoztatásáról szólt.

— Kedves presbiter testvérek, kezeim között van a mi nagy püspökünk utolsó cikke, melyet halálos betegsége reázuhanása előtt közvetlenül irt a pestvidéki Református Hiradó számára. Az ő élete mindnyájunk által jól ismert textusát irta fel ennek cimeül a nagy püspök: „Elég néked az én kegyelmem." Mintha csak valami búcsúzkodási vágy borongana a cikk felett. Utolsó akkordja ennek is, azt mondhatnám, következetesen, megint csak a végről, a közeli megáldoztatásról beszél.

— A katasztrófa után alig egy órával beszéltem a püspök testvérével, aki elmondotta, hogy a klinikára történt beszállitás után a család férfitagjai már tudták, hogy itt a vég.

— Ime testvéreim, néhány mozaik dr. Baltazár püspök élete végéről s ezek a mozaikok egymást tökéletesen kiegészitik. A nagy targédiához megvolt tehát a félelmesen impozáns introdukció, mint az Apocalipsis irója mondja, — ez volt a vég kezdete. Két hétig állottunk meggyökerezett lábakkal, ajakra tett kézzel és könnyes szemekkel a nagybeteg ágya körül, amikor egy ilyen délutáni órában egyszerre megkondult a Rákóczi-harang, hogy bekiáltsa Debrecen csendjébe:

„Alta ruit Codrus, silvae trepidate minores!"

Az ősi Cédrus lezuhant, reszkessetek erdők apróbb csemetéi!

— Reszkettünk akkor és reszketünk most is. Gyászunk nem bir enyhülni. Könnyes szemünk az üres elnöki széken mereng, amely felé nagyon sötét betükkel mintha a költő szava volna felirva: „Lelkünket komor jóslat hatja át: Nincs ki betöltse megürült nyomát."

— És én megállapitom, hogy a mi gyászunk nem is fog enyhülni mindaddig, amig a nagy püspök által itt hagyot ürre, vagy szánalmasan lesújtott önmagunkra tekintünk. Mint egykor Mózes vesszője a pusztai vándorlás idején zöld ággal csapdosta meg a keserűség vizeit, hogy ihatóvá váljanak, úgy nekünk is az Isten igéivel kell megcsapdosnunk lelkünk keserű vizeit: nézzetek fel és emeljétek fel a ti szemeiteket.

— Még az emlékezés leroskasztó pillanatában is nézzünk most fel a mérhetetlen tiszta magasságok felé. Lássuk meg azt, hogy dr. Baltazár Dezsőt nem szabad és nem lehet úgy siratni, mint egy más közönséges halandót szokás. Dr Baltazár Dezső úgy áll előttünk, mint egy Isten kezéből kiindult aranylánc egyik láncszeme és ezeken a láncszemeken ilyen nevek tüdökölnek, mint Mózesé, Pál apostolé, az Augustinusé, a Luther Mártoné, a Méliusz Péteré. Isten választottai voltak ők, akik által hatalmas dolgokat cselekedett közöttünk maga az Isten. És ennek az Isten kezéből az emberiség történelmén végighuzódó aranyláncnak folytatása van. Dr. Baltazár Dezső nem élt önmagának, sőt önmagáról mindhalálig elfelejtkezett. Az Isten kezébe tette le életét.

— Ez a szó, az a varázsige, amely a Baltazár Dezsők láncolatainak folytatását biztositja s amely az ő kivételes nagy értékeit egy eljövendő boldogabb jövendő számára átmenti.

— Elég neked az én kegyelmem! Ezt a szót tanulja meg, irja kitörülhetetlenül szivébe az a nemzedék, amely most gondsujtotta nyomással áll az üres elnöki szék körül.

— Dr. Baltazár Dezső, te nem haltál meg! Csak annyi történt, hogy életed, szolgálatod arany lánceszemét Isten egyik kezéből áttette gyöngéden a másik kezébe. Dr. Baltazár Dezső, te élsz, mert Isten téged atyai keblére ölelt. Mi látunk téged az örökkévalóság templomajtajában. Onnan elülről irányits és vigyázz reánk!

— Fény nevedre, áldás emlékedre!

A presbitérium meghatódva a mély gyász érzésével és a nagy püspök iránti hódolatos tisztelettel hallgatta meg a szép beszédet, amelynek elhangzása után dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző állott fel és a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A presbiterium a Baltazár Dezső püspökünknek és lelkészelnökünk elhunyta után tartott első gyülésén mély megrendüléssel örökíti meg jegyzőkönyvében azt a mérhetetlen nagy csapást, amely egyházunkat érte annak távozása által, ki vezérünk, büszkeségünk és még sok esztendőre reménységünk volt.

A reánk nehezülő mély fájdalom szorongásai közül a Megváltó irgalmasságához menekülünk, Aki az Irás szerint azt mondotta magáról: „Azért küldettem, hogy akik a Sionban sírnak, azoknak vigasztalást nyujtanék, hogy a hamu helyébe azokat felékesíteném, örömnek kenetét adván bánat helyébe, dicséretnek palástját a keserves lélek helyébe: hogy neveztessenek igazság fiainak és Ur plántának az én dicső ségemre."

A vigasztalást hirdető nagy Istenhez felemeljük imádságos kérésünket: Add Uram, hogy a nagy halott által megjelölt úton megmaradhassunk, hogy a magyar református keresztyénség igazságainak követői és hirdetői lehessünk és hogy a Baltazár Dezső által ebben a teremben oly sokszor elhintett magvakból az Ur plántái nőhessenek ki.

Baltazár Dezső emlékét akkor őrizhetjük meg és örökithetjük meg igazán, ha az általa hirdetett igazságokhoz hűségesek maradunk és a magyar református Sionunkat az általa hirdetett szellemben, vagyis a Szentirás kijelentései alapján épitjük tovább.

A presbitérium egyhangulag fogadta el a javaslatot.

Értesités

Bartos Géza

ezelőtt

Szántó Mór és Társa cég tisztelettel közli, hogy őszi ujdonságai megérkeztek. **Eredeti Harris Tweed és King's Tweed átmeneti kabátok. Joh. Bauer féle**

eredeti tiroli raglánok

Lavala és más

bőrkabát

különlegességek gyönyörü választékban.

Magyaros szabásu

fiu és gyermek öltönykék és téli kabátok, valamint

kék és barna

kiváló minőségü

Boy kabátok

a megszokott olcsó, szolid szabott árakon, már a mai naptól kezdve vételkényszer nélkül megtekinthetők.

Vizsgálati fogságban a Diószegi úti szurkálók

Beszámoltunk arról, hogy egy héttel ezelőtt véres szurkálás történt a Diószegi úton. A kocsmából hazatérő legények összeszólalkoztak egy leány miatt és Pallás Gábor barátjával, Zaveczki Gáborral együtt megtámadta Pégzes Bálintot, akin szurókésével súlyos sebeket ejtettek. Görgey Árpád dr. vizsgálóbirósági tanácsa szombaton hallgatta ki Pallást és Zaveczkit s szándékos emberölés kisérlete címén mindkettőt vizsgálati fogságba helyezte.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«.

Pillanattelvételek a hortobágyi naprót

Egészben a rész, de részben is ott az — egész. Milliárd vízcsepp teszi az óceánt, de egyetlenegyben is ott van — jól mondják — minden vegyi jellegzetessége... Hortobágyi ünnepünk keresztmetszetében, az egyes, apró epizódokban itt-ott tükröződik az egész tarka, hangos és minden hibájával is nagyszerű délután.

Női- és uriszabó kellékek

legolcsóbb beszerzési forrása HOROVITZ rövidárú nagykereskedőnél Széchenyi u. 1.

Befut a kultúrfilléres és háztól, embertől kevéssé látjuk itt még a pusztát. Ellenben modern, sőt hipermodern slágert émelyeg a rezesbanda. Ez a fogadtatás az ős pusztában! Mindjárt előljáróban egy kis ízelítő az ünnepség zürzavaros és annyi disszonáns hanggal, színnel és formával bosszantó egyvelegéből. Kultúrhistóriai potpourrit kaptunk magyar ősromantika helyett s mulatságnak boszszankodásokkal megtüzdelve is jó volt ez, de igazi nép-revünek aligha...

*

Párbeszéd egy fölöttébb szurtos, fiatal gulyásbojtár — a többivel együtt idesereglő néző — és egy vérbeli öreg csikós között. Szóról szóra ellesve:

— Hogy van, Bandi bácsi?

— Hát csak úgy össze-vissza.

— De mégis?

— Hát ha lenne, aki igér 70 mázsa dollárt, jau vauna.

Hát csak így. Sapienti sat. Szüzpuszta-romantika Anno 1936. A legfelső kultúrréteg Hortobágya.

*

Más. Nagyot rikkant egy nem szereplő, csak néző juhászbojtár a vásártér korlátja mellől le a korláton kívüli gyepes térségre.

— Ni, a füge!

A finom uri közönség bámul. Meresztgeti a nyakát. Füge a Hortobágy közepén. Műsoron kívüli szám. Ez lesz csak a valami! De hát a beszélgetés — egyszerű, kedves és igazán ős magyar paraszti komázás — folytatódik és a fügerejtély egyszerre eloszlik. Egy másik juhászbojtár a »füge« s az, aki megszólította, még hangosabban rikkant felé, mikor megfordulva az útján kampós botjával a gyepet verdesve tart a cimbora felé.

Ehen van Füge Pista — hangzik a barátkozás újjongó szava s hirtelen mindenki megérzi azt a roppant kedélyességet, amelynek egyszerű kerek asztalánál a magyar paraszti nép oly mélységes bölcsességgel szereti egymást és egymásban — önmagát.

Mégis csak él az ősi hortobágyi jélek! Tetszhalottan él. Fel lehet és fel is kell támasztani!

*

Bámulatos dolgokat művel Manci, a kis fekete puli. Szintén műsoron kívül (oh, de miért csak műsoron kívül). Átugorja a keresztbe állított jámbor szamarat. A csacsi türelmesen asszisztál a közönség által osztatlan tetszéssel kisért mutatványhoz. A ragyogó fekete cigányszemű ennivaló állat minden ugrás előtt vakkant egyet. Kül- és belföld, városi és pusztai felnőtt és gyermek publikum pedig szívbéli gyönyörűséggel élvezi a rögtönzött pusztai cirkuszt.

*

Egy nádudvari ember fehér kenyeret süt a félig kiszáradt Hortobágy partján. Apró füzfa nyársakra tüzdelve, oldalt meg-megbasogatva és megsózva sül egyenletes, gyönyörű pirosbarnára a finom ízű halacska. Sokan nézik a sütést egész délután és veszik is a halat. Veszik, de eszik is. Izlik. Repetálnak. Innának is persze — hiszen hal ital nélkül méreg. Innának, de nincs hol. Százak ődöngenek asztal, sőt ülőhely nélkül. A gyep csúnya, poros és kiégett. Nem hívogat, nem csábít letelepedésre. A pusztába megy hát sétálni a kőhídon túlra a közönség, mások meg a bográcson való egyéb pásztor remekléseket nézik. Készül a slambuc és a fordított kása, rotyog a bürgepaprikás. Nem túldrága, de azért megvan az ára. Hanem hát tányérról tudja csak enni a városi vendég, ahhoz meg minden tizedik hortobágyi koplaló-délutános szomjas vendég jut csak hozzá.

*

A vágtató mének is igazán pompás élmény s külön élvezi a közönség a merész fotoriportereket, — volt egy filmező is, — akik villámként száguldozva ide-oda masinájukkal vakmerően ugranak bele a szélvészként száguldó lovak rohamhullámába. Legugolva és feleegyenesedve ziháló mellel dolgoznak s elölről és oldalról premierplanban és profilban kapják le a gyönyörű állat-tömegjeleneteket. Nem látszanak félni az állatoktól s igazuk is van. A derék állatok szempillantás alatt válnak ketté az előttük megjelent csillogó masinás ördögszerű jelenségre: a fotoriporterre...

*

Egyszerűen szenzációs a csikósverseny. »Minden pénzt megér« — mormolják fogaik között megillettődve a legelvásottabb pestiek is. Valóban páratlan látvány Kovács számadó-csikós, a hatvan éven felüli, már deresedő, de még kemény vágású öreg ember a város pompás 12 éves állatján, a Szilárdon.

Start. Kilenc lovas a gyepen. Katonai vezényszavak. Felpattannak. Rohanás. Negyedkör. Gyenge félkör, a kilencedik felbukik, a többi füzérszerűen kibomolva rohan. Háromnegyed kör. Két csikós az élen. Elől az öreg Kovács, aki versenyen kívül fut, hátul egy másik, fiatalabb Kovács Sándor. Kinyulva, szinte a levegőben úszva rohan velük a két nemes állat. Porzik a gyep, a közönség megveszekedetten ordít. Még egy szempillantás. Piros lobogójával a start. Az öreg csikós az első. Debrecen polgármestere nyujtja felé kezét s veregeti meg Szilárd remegő, ideges nyakát nagy-nagy szeretettel.

*

A gerebenező fonó lányok közt egy szőke és finom arcú egyeki kislány a sztár. Báró kisasszonynak fest — parasztviganóban, pruszlikban, kötőben. Bájos és harmonikus lény. Száz szem is szegeződik felé s ő zavart-boldogan, könnyedén el-elpirulva énekel és fon tovább a rokkáján. Ösikés mozdulattal nyálazza a guzsalyról leszálló pelyhes kenderkócot. Különösen a németek bámulják. Négy-öt Kodak lencséje irányul feléje egyszerre s szaporán hullik az elragadtatott dícséret: »Sehr hübsch, sehr fesch!« A kislány föl-föltekint, boldogan mosolyog bele a lencsékbe, majd újra szégyellősen süti le fejét. Maga a megtestesült, de kissé mégis kacér és öntudatos ártatlanság! Nem lehet több tizenhét évesnél s bizonyos, hogy számtalan férfi vitte el szemhéja alatt a képét igazán a szélrózsa minden irányában. Vele fognak álmodni, vele, a puszták kis hamupipőke-tündérlányával.

*

Leszáll az este. A parasztlakodalom koradélutáni álrészegei igazán részegek már. A hangulat a nagykorcsma minden ivójában forrponton. Urak és parasztok, pásztorok és falusiak mindenfelé. A vendéglátó pásztorok és az uri vendégek aránylag csendesen isznak, a falusiak azonban egetverő, boldog, harsány dalolással összefonódva és ritmikusan hajlongva tartanak pogány ünnepet. A nép magára ismer és jól érzi magát. A városi vendégek kritizálnak, boszszankodnak és csak így bosszankodva lelkesednek azért is, ami szép volt itt délután, de a paraszti lélek önfeledten fürdik meg saját magában s ezt az ő önszerelmét kell majd az új és mindig megújuló hortobágyi játékok érzelmi motorjává tenni. Csodálatos életerő, viharos egészség, pirospozsgásan kerek férfiasság árad a magyar mulatásból. Egymagában is program volna. Az, ami most volt, csak ízelítő, próba és elindulás volt. Az ősi kultúr rétegeket a részben pesties hatásokkal elrontott falusi és pusztai kultúra silány fedőrétege takarja. Bányászni kell és közös nevezőre hozni. És dolgozni és dolgozni a nép kenyeréért és régi vegytiszta őskultúrájának feltámadásáért sokat, nagyon sokat.

(Y.)

ÜNNEPEKRE

rendeljen

Kohn - kalácsot

Széchényi ucca 17

A háztulajdonosok kívánságai az országos nagygyűlés előtt

A Magyar Házbirtokosok Országos Szövetsége októberben nagygyülést tart a fővárosban. Ezen a nagygyülésen azok a problémák kerülnek tárgyalásra, amelyek jelenleg a legsúlyosabban érintik a magyar házbirtokosságot. Igy a házbirtok magas megadóztatása, a házingatlannál bekövetkezett, szinte katasztrófális értékcsökkenés, valamint a házbirtokot terhelő kölcsönök, mind olyan égető problémát jelentenek, amelyeknek sürgős megoldása a háztulajdonosok számára elmulaszthatatlanul szükséges.

Ezekkel a kérdésekkel kapcsolatosan a Háztulajdonosok Országos Szövetségének vidéki nagyválasztmánya memorandumot intézett a szövetség központi elnökségéhez. A memorandumban rámutatnak arra, hogy a magyar házbirtokosság érdekképviseleti és gazdasági helyzetének szanálása a jelenlegi helyzetben igen aktuálissá vált. A tavaly óta hivatalosan is elismert országos szervezet szilárd keretet nyujt a magyar háztulajdonos társadalom komoly megszervezésére. Abban az esetben, ha ez sikerül, bekövetkezik a a magyar házbirtokosság talpraállása.

A szervezés tekintetében — folytatja a beadvány — a fővárosban, mint vidéken bizonyos hiányok tapasztalhatók. E hiányok megszüntetése nélkül a mindinkább romló, sőt teljes összeomlással fenyegető gazdasági helyzetből a magyar házvagyon nem ragadnató ki s éppen ezért gyors intézkedésre van szükség.

Szükség van a legteljesebb együttműködésre a budapesti és vidéki háztulajdonosok között. A kölcsönösség állandó hangsúlyozása és a teendők elvégzése megteremtené a magyar házbirtokosság okvetlenül szükséges egységét. Kívánatos, hogy a Háztulajdonosok Országos Szövetségének központjában olyan szervet állítsanak föl, amely a szövetség és a vidéki szervezetek között állandó összeköttetést tartson fenn. A kormány gazdasági programjába fel kell vétetni azokat a sokszor hangoztatott kívánságokat, amelyeket a magyar házbirtokosság már többször kifejtett és amelyeknek teljesítése nélkül szinte beláthatatlanul súlyos helyzet következnék be.

A memorandum kifejti még, hogy hatásos propagandát kell kifejteni a fővárosi és vidéki háztulajdonos társadalom egységének megteremtésére, valamint a hatóságok teljes felvilágosításának érdekében. Ide kapcsolódik a magyar házbirtok érdekeinek az országos közgazdasági, nemzetpolitikai, ipari, munkás, bérlő és az állástalan ifjuság elhelyezéséhez fűződő érdekekkel való szoros összefüggésének állandó hangoztatása és az ezekkel való együttműködés biztosítása. Rá kell birni a kormányzatot arra, hogy a tervezett kényszerintézkedések helyett a gazdasági egyensúly és a házbirtok köz- és magánterheinek csökkentése révén teremtsen munkalehetőséget és összhangot a különböző gazdasági rendek és társadalmi osztályok között.

Anyakönyvi hírek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 12-én, szombaton, a következő bejelentések történtek:

Születések: Kerényi Tivadar törvényszéki irodakezelő, fia Tibor, Gyuró Aladár lakatos s., fia Gyula; Mikulásik József napsz., fia József; Ács István fm., fia István; Besenyei János fm., fia János; Oszlovics János napsz., fia Ferenc.

Házasságok: Csenki Pál csendőrtörzsőrmester—Hosszu Irén; Barta Imre fm.—Andirkó Julia; Czipó Miklós szatócs—Kónya Erzsébet; Kovács Gyula máv. kárpitos—Nagy Erzsébet; Szalai Imre műszerész—Balogh Róza; Tóth Bálogh István máv. munkás—Dalmi Erzsébet.

Halálozások: Nagy András ref., 78 éves, Bellegelő 47. Hadadi Gedorné ref., 72 éves, Budai Ezsaiás u. 3. Özv. Nagy Dánielné ref., 75 éves, Bellegelő 422; Csőr Éva ref., 3 éves, Lázár u. 23. Bányai Sándor ref., 7 hónapos, Vendég u. 11.

Lebarnított parkettjét

ujjávarázsolhatja

puhafapadlóját

parkettszerüvé avathatja kevés pénzért a Korona Festékáruházaiból: Piac ucca 10., Petőfi tér 6., Szent Anna ucca 10—12.

Félévre ítélték a rendőrségi palotából leugrott betörővezért

A debreceni rendőrség a nyáron betörőbandát leplezett le, amely hónapokon keresztül fosztogatta a villákat és a külsőségi házakat, azonkívül a környéken is több bűncselekményt követett el.

A betörőbanda vezére, Váczi Ferenc rovottmultú asztalosegéd a rendőrségi kihallgatása alkalmával öngyilkossági kísérletet követett el.

Levetette magát a kapitányság második emeletéről és súlyos sérülésekkel vitték a klinikára. Az erős fizikumú fiatalember hamarosan felgyógyult és beszállították az ügyészségi fogházba.

A debreceni törvényszék dr. Tokay Gyula elnöklésével működő büntetőtanácsa szombaton délelőtt kezdte meg Váczi Ferenc és társai bűnpörét tárgyalni. Váczi Ferencen kívül a vádlottak padjára került Váczi Károly, Váczi József, Takács Sándor, Dobos Béla, Szémán Lajos és Strébeli Pál, akik ellen lopás miatt indult eljárás, míg Juhász Gábor, Gottfried István, Grósz Endre és Kovács Lajos orgazdasággal gyanusítva kerültek a bíróság elé.

A tárgyalás, amelyen a vádlottak részben beismerő vallomást tettek, a sok tanukihallgatás miatt a késő esti órákig tartott. Végül is a törvényszék meghozta ítéletét és

bűnösnek mondva ki Váczi Ferencet és Váczi Károlyt lopás bűntettében 6—6 hónapi börtönre ítélte őket.

Kovács Lajost orgazdaság vétségében mondta ki bűnösnek a törvényszék és 30 pengő pénzbüntetésre ítélte, míg a többi vádlottat felmentette a vád alól. Az ítélet jogerős.

Csapó-u. 17. Telefon 26-55

Baltazár Dezsőt nem lehet úgy siratni, mint egy más közönséges halandót szokás

— mondotta Uray Sándor moderator-lelkész a presbitérium gyászünnepén — Juhász Nagy Sándor főjegyző emelkedett szövegezésében örökitette meg a presbitérium a nagy püspök emlékét

A debreceni református egyház presbiteriuma szombaton délután dr. Vásáry István főgondnok és Uray Sándor lelkész, moderator elnöklete alatt ülést tartott, amelyet ünnepiessé tett és hangulatát felemelővé tette az a körülmény, hogy az egyház most emlékezett meg a nagy püspökleikésze elhunytáról.

Az ülés elején Uray Sándor lelkészelnök meghatóan szép imát mondott, amelyben megemlékezett dr. Baltazár Dezső apostoli nagyságáról. Az ima után dr. Vásáry István főgondnok megnyitotta az ülést, majd Uray Sándor emelkedett fel. A presbiterium minden tagja is felállott és állva hallgatta meg a nagyszerű beszédet, amelyet a lelkészelnök mondott el.

— Dr. Baltazár Dezső halálhire — mondta — nem úgy érkezett hozzánk, mint váratlanul sujtó villámcsapás szokott jönni a felhőtlen égből. Azok a felhők igenis már évek óta gyülekeztek ... A távolállók és közömbösek talán nem vették észre, de mi, akik közvetlen közelében éltünk, akik itt láttuk hétről-hétre ebben az elnöki székben, aggódó szemmel figyeltük, hogy pár éve már dr. Baltazár Dezső bizony nem a régi. Aztán nagyon élénken emlékezhetünk arra is, hogy a most hanyatlásnak induló nyár kezdetén, amikor a mi szeretett lelkészelnökünk 25 éves püspöki és 25 éves debreceni lelkipásztori jubileumát ünnepelte egy felejthetetlen szép ünnep keretében a mi gyönyörű Nagytemplomunkban, az ünnepi köszöntők végén a meleg utolsó szó, amely éppen az ő ajkáról elhangzott, egy mélabús akkord volt, mely komor jóslatként az ő közeli megáldoztatásáról szólt.

— Kedves presbiter testvérek, kezeim között van a mi nagy püspökünk utolsó cikke, melyet halálos betegsége reázuhanása előtt közvetlenül írt a pestvidéki Református Hiradó számára. Az ő élete mindnyájunk által jól ismert textusát írta fel ennek czimül a nagy püspök: „Elég néked az én kegyelmem.“ Mintha csak valami búcsúzkodási vágy borongana a cikk felett. Utolsó akkordja ennek is, azt mondhatnám, következetesen, megint csak a végről, a közeli megáldoztatásról beszél.

— A katasztrófa után alig egy órával beszéltem a püspök testvérével, aki elmondotta, hogy a klinikára történt beszállitás után a család férfitagjai már tudták, hogy itt a vég.

— Ime testvéreim, néhány mozaik dr. Baltazár püspök élete végéről s ezek a mozaikok egymást tökéletesen kiegészitik. A nagy targédiához megvolt tehát a félelmesen impozáns introdukció, mint az Apocalipsis irója mondja, — ez volt a vég kezdete. Két hétig állottunk meggyökerezett lábakkal, ajakra tett kézzel és könnyes szemekkel a nagybeteg ágya körül, amikor egy ilyen délutáni órában egyszerre megkondult a Rákóczi-harang, hogy bekiáltsa Debrecen csendjébe:

„Alta ruit Codrus, silvae trepidate minores!“

Az ősi Cédrus lezuhant, reszkessetek erdők apróbb csemetéi!

— Reszkettünk akkor és reszketünk most is. Gyászunk nem bir enyhülni. Könnyes szemünk az üres elnöki széken mereng, amely felé nagyon sötét betükkel mintha a költő szava volna felirva: „Lelkünket komor jóslat hatja át: Nincs ki betöltse megürült nyugvát.“

— És én megállapitom, hogy a mi gyászunk nem is fog enyhülni mindaddig, amig a nagy püspök által itt hagyot üres, vagy szánalmasan lesujtott önmagunkra tekintünk. Mint egykor Mózes vesszője a pusztai vándorlás idején zöld ággal csapdosta meg a keserűség vizeit, hogy ihatóvá váljanak, úgy nekünk is az Isten igéivel kell megcsapdosnunk lelkünk keserű vizeit: nézzetek fel és emeljétek fel a ti szemeiteket.

— Még az emlékezés leroskasztó pillanatában is nézzünk most fel a mérhetetlen tiszta magasságok felé. Lássuk meg azt, hogy dr. Baltazár Dezsőt nem szabad és nem lehet úgy siratni, mint egy más közönséges halandót szokás. Dr Baltazár Dezső úgy áll előttünk, mint egy Isten kezéből kiindult aranylánc egyik lánceszeme és ezeken a lánceszemeken ilyen nevek lüdöklenek, mint Mózesé, Pál apostolé, az Augustinusé, a Luther Mártoné, a Méliusz Péteré. Isten választottai voltak ők, akik által hatalmas dolgokat cselekedett közöttünk maga az Isten. És ennek az Isten kezéből az emberiség történelmén végighuzódó aranyláncnak folytatása van. Dr. Baltazár Dezső nem élt önmagának, sőt önmagáról mindhalálig elfelejtkezett. Az Isten kezébe tette le életét.

— Ez a szó, az a varázsige, amely a Baltazár Dezsők láncolatainak folytatását biztositja s amely az ő kivételes nagy értékeit egy eljövendő boldogabb jövendő számára átmenti.

— Elég neked az én kegyelmem! Ezt a szót tanulja meg, irja kitörülhetetlenül szivébe az a nemzedék, amely most gondsujtotta nyugalmával áll az üres elnöki szék körül.

— Dr. Baltazár Dezső, te nem haltál meg! Csak annyi történt, hogy életed, szolgálatod arany lánceszemét Isten egyik kezéből áttette gyöngéden a másik kezébe. Dr. Baltazár Dezső, te élsz, mert Isten téged atyai keblére ölelt. Mi látunk téged az örökkévalóság templomajtajában. Onnan eflülről irányíts és vigyázz reánk!

— Fény nevedre, áldás emlékedre!

A presbitérium meghatódva a mély gyász érzésével és a nagy püspök iránti hódolatos tisztelettel hallgatta meg a szép beszédet, amelynek elhangzása után dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző állott fel és a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A presbiterium a Baltazár Dezső püspökünknek és lelkészelnökünk elhunyta után tartott első gyűlésén mély megrendüléssel örökiti meg jegyzőkönyvében azt a mérhetetlen nagy csapást, amely egyházunkat érte annak távozása által, ki vezérünk, büszkeségünk és még sok esztendőre reménységünk volt.

A reánk nehezülő mély fájdalom szorongásai közül a Megváltó irgalmasságához menekülünk, Aki az Irás szerint azt mondotta magáról: „Azért küldettem, hogy akik a Sionban sírnak, azoknak vigasztalást nyujtanék, hogy a hamu helyébe azokat felékesíteném, örömnek kenetét adván bánat helyébe, dicséretnek palástját a keserves lélek helyébe: hogy neveztessenek igazság fiainak és Ur plántának az én dicsőségemre.“

A vigasztalást hirdető nagy Istenhez felemeljük imádságos kérésünket: Add Uram, hogy a nagy halott által megjelölt úton megmaradhassunk, hogy a magyar református keresztyénség igazságainak követői és hirdetői lehessünk és hogy a Baltazár Dezső által ebben a teremben oly sokszor elhintett magvakból az Ur plántái nőhessenek ki.

Baltazár Dezső emlékét akkor őrizhetjük meg és örökithetjük meg igazán, ha az általa hirdetett igazságokhoz hűségesek maradunk és a magyar református Sionunkat az általa hirdetett szellemben, vagyis a Szentirás kijelentései alapján épitjük tovább.

A presbitérium egyhangulag fogadta el a javaslatot.

Értesités

Bartos Géza

ezelőtt

Szántó Mór és Társa cég tisztelettel közli, hogy őszi ujdonságai megérkeztek. Eredeti Harris Tweed és King's Tweed átmeneti kabátok, Joh. Bauer féle

eredeti tiroli raglánok

Lavala és más

bőrkabát

különlegességek gyönyörü választékban.

Magyaros szabásu

fiu és gyermek öltönyök és téli kabátok, valamint

kék és barna

kiváló minőségü

Boy kabátok

a megszokott olcsó, szolid szabott árakon, már a mai naptól kezdve vételkényszer nélkül megtekinthetők.

Vizsgálati fogságban a Diószegi úti szurkálók

Beszámoltunk arról, hogy egy héttel ezelőtt véres szurkálás történt a Diószegi úton. A kocsmából hazatérő legények összeszólalkoztak egy leány miatt és Pallás Gábor barátjával, Zaveczki Gáborral együtt megtámadta Pénzes Bálintot, akin zsebkésével súlyos sebeket ejtettek. Görgey Árpád dr. vizsgálóbirósegéd szombaton hallgatta ki Pallást és Zaveczkit s szándékos emberölés kísérlete címén mindkettőt vizsgálati fogságba helyezte.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«.

hogy a már közismert kiváló jó gyermekruhákon kivül a magyaros

BOCSKAY

ruhák és intézeti télikabátok is a legszebb kivitelben és tartós minőségben

előnyösen beszerezhetők

SZÉKELY, GYŐRI és MORVAI

cégnél, DEBRECEN, FERENC JÓZSEF UT 67. Megyeházzal szemben.
Uriszabósága tökéletes. Elsőrendü férfiruhák. A „Takarékosság" közkedvelt bevásárlási helye.
TELEPEI: MISKOLC, GYÖR, NYIREGYHÁZA, DEBRECEN.

LÉGIONAIRE NYITRAI 6907

Levél érkezett Marokkóból, légionaire Nyitray 6907 irta:

„... Szerkesztő úr, az Istenre kérem, tessék rólunk egy cikket irni. Nem kell színezni, csak mindent úgy, ahogy van, hogy elrettenjenek azok a szerencsétlenek, akik ide vágyódnak ebbe az elátkozott országba ..."

Légionaire Nyitray 6907. debreceni fiú, talán emlékeznek is rá még sokan. Nem tudott helyet találni magának a csonkaországban, Afrikába vágyódott, a csodák forró ege alá. Most ott ül egy kócos sátorban, a csodák forró ege alatt és halálosan gyülöli a forró eget minden csodájával együtt. Levelet ir Debrecenbe, kapkodó, fekete betüket ir: „Ennél tisztább áldozatot nem ismerek a bünök megbocsátására. Itt le lehet vezekelni a legnagyobb bünt is."

Miket szenvedhetett Marokkóban légionaire Nyitray 6907, milyen poklokon égethette magát keresztül ez az elsodort debreceni fiú, amíg eljutott ide: „Ennél tisztább áldozatot nem ismerek a bünök megbocsátására."

Száz romantikus filmet készítettek az életükről s a halálukról. A filmeken a hős légionista, bajtársai jókedvű éneke közben vezeti oltár elé a nagy csaták után menyasszonyát, az ezredes lányát, aki könnyesen bámul fel a daliás, mosolygó légionistára. Légionaire Nyitray 6907. is megnézte ezeket a filmeket, elhitte a daliásan mosolygó hőst, az ezredes lányát, a vidám katonadalokat, mindent elhitt légionaire Nyitray 6907. És ha most légionaire Nyitray 6907. rendezne egy filmet az idegenlégióról, nem szerepelnének mosolygó hősök, ezredeslányok és vidám katonadalok, ismeretlen, idegen sorsok lennének a film főszereplői, légionaire X 8547 és légionaire Y 9603 s férfiakra éhes, betegvérü nők és láz és halál lennének a főszereplők és vidám katonanóták helyett a sakálok üvöltenének gyászénekeket.

Ime néhány jelenet a légionaire Nyitray 6907-féle filmből:

*

Tamtaramtam tamtaramtam un, deux, un, deux, tamtaramtam tamtaramtam. Egy század rongyos, aszott arcú ember vánszorog a forró homokban, egy ütemre lépnek, un, deux, a lábuk nyomában összezárul a homok. un, deux, tamtaramtam tamtaramtam. Elöl megáll valaki, fehér a szeme, kivágódik a sorból, un, deux, átlépnek rajta, leveszik róla a fegyvert, a töltényeket is elszedik, egy ember letérdel mellé, kézszorítás, menjek tovább, tamtaramtam tamtaramtam. Az ember egyedül marad, a hátán fekszik, vinnyogó sikoltások, sakálok jönnek, követik a csapatot, megérzik a halált. Sokan vannak az egy emberre, aki még él, a szuronyát markolja, nem akar meghalni, kuszni kezd a homokban, pompás kép; elöl a lázas ember kuszik, száz kilométerre van a város, a sakálok száz lépésre vannak és jönnek, az ember elomlik a földön, 100 kilométer! Beleharap a homokba, őrjöngve tépi Afrikát a fogával, úgy sír. Most elnyulik, fekszik, a sakálok jönnek, már ott vannak, megszagolják, az ember mozdulatlan, 100 kilométerre van a város ...

*

Tamtaramtam tamtaramtam un, deux, un, deux, az erkélyek megtelnek a nők visitva éljenzik a rongyosokat, virágokat szórnak és apró cédulákat. A cédulákon a cimek, itt légionaire Nyitray 6907 ingyen kaphat csókokat és öleléseket és halálos tüzet a vérébe.

Szól a zene, kövér testek villognak, folyik a bor, egy kócos letépi magáról a ruhát, táncol, őrjöngés, sikoly. — Táncolj, táncolj — hörgi egy őrült lány. Magához rántja, légionaire Nyitray 6907 táncol, ordít, iszik, odarohan a zenészhez, üvölt, elkapja a hegedüt és játszani kezd és sir légionaire Nyitray 6907, sir, úgy huzza: „Szép vagy, gyönyörü vagy Magyarország ..."

*

— Sok magyar van a francia idegenlégióban — irja légionaire Nyitray 6907 — a III. ezrednél 27-en, az én zászlóaljamnál 9-en vagyunk magyarok. Csodabogaraknak képzelnek bennünket, barbár nemzetnek gondolnak. Hanem most az olimpiai győzelmek megismertették velük is azt a kis csonkaországot. Ünnepi ebédet adtak tiszteletünkre. A Commandant maga mondta az első tósztot a magyar nemzet tiszteletére. Szerkesztő úr, ez az ünnepi ebéd életem legszebb emléke lesz ...

*

Azt irja végül légionaire Nyitray 6907, hogy szeretne egy magyar lánynyal, vagy fiúval levelezni. Évek óta alig irt és alig hallott magyar szót. Ő megirna mindent, mindent Afrikából, amiket a szüleinek és a testvéreinek nem lehet megirni. „Hazudni kell sok, sok ártatlan mesét, hogy könnyebb szívvel várják az ő imposztor fiukat."

Azt szeretné, ha az a fiu, vagy az a lány cserébe leirná neki azt, hogy milyen itt az ég, megjöttek-e a gólyák, vagy leesett már az első hó, él-e még az az öreg uccaseprő a Hatvan uccán, a gyerekek a Csokonai-kertben most milyen nótát énekelnek és a többi eseménytelen drága eseményeket.

Ugy-e akad valaki, aki levelet ir erre a cimre:

Légionaire Nyitray 6907. 2/3 6. compagnie. Travaux de posta á Karrouchen par Midel Maroc, Afrique.

Fülöp László.

Kiss Kálmán műasztalos
Péterfia u. 30.
Modern komb. szobákat amerikai stilben szolid árak mellett felelősséggel készitem.

Becsületsértési per a 72 éves lány ártatlansága körül

Jenei Imréné Szepességi uccai lakoshoz tavaly nyáron albérletbe költözött Nagy Erzsébet 72 éves varrónő. Három hónapig laktak együtt, azután az idős varrónő más lakásba költözött és Jeneiné azt gondolta, hogy sohasem látja többet volt albérlőjét.

Tévedett azonban Jeneiné, mert idézést kapott a járásbiróságra, ahol ismét viszontlátta Nagy Erzsébetet, most azonban nem albérlői minőségében hanem feljelentőként. Nagy Erzsébet ugyanis feljelentette volt főbérlőjét becsületsértés cimén, előadva, hogy tudomására jutott az, hogy Jeneiné csunya szavakkal becsmérelte őt mások előtt; többek között azt állitotta róla, hogy férfiakkal kacérkodik.

Jenei Imréné tagadta a vádat. Kijelentette, hogy ők a legjobb viszonyban voltak, mikor elköltözött tőle Nagy Erzsébet, — de akkor még nem tudtam, hogy miket beszél rólam. Hogy én férfiakkal!... Vizsgáljon meg bíró úr és kiderül, hogy még ártatlan vagyok!...

A bíró azonban mellőzi Nagy Erzsébet megvizsgálását és békülésre szólitja fel a feleket. Nagy Erzsébet kijelenti, hogy ha Jeneiné megesküszik arra, hogy róla nem hiresztelt semmi „csunyát" és nem is hisz róla semmi „csunyát", akkor hajlandó visszavonni a feljelentést. Jeneiné megesküdött, Nagy Erzsébet megbékült, mire a bíró megszüntette az eljárást Jeneiné ellen.

Vasárnapi istentiszteleti rend

A REFORMÁTUS TEMPLOMOKBAN. A Nagytemplomban d. e. 10 órakor dr. Farkas Pál, d. u. 5 órakor Szabados László; a Kistemplomban d. e. 9 órakor Kulcsár Dezső, d. e. 11 órakor Harsányi András, d. u. 5 órakor Soós Béla; régi Dóczi intézetben d. e. 10 órakor Uray Sándor; az Arpádtéren d. e. 10 órakor Kolozsváry Kiss László, d. u. 3 órakor Csánki Gábor; az Ispotályban d. e. 10 órakor Márki Kálmán, d. u. 5 órakor Birinyi János; a Homokkertben d. e. 10 órakor Kovács József, d. u. 5 órakor Hegyi Tibor; a Kerekestelepen d. e 10 órakor Erdei Mihály, d. u. 3 órakor Erdei Mihály; a Wolafikatelepen d. u. 3 órakor Kovács József; a Nyilastelepen d. e. 10 órakor Makláry Károly és Mezey Béla, d. u. 5 órakor Négyessy Bertalan th.; a Csapókertben d. e. 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, d. u. 3 órakor Szabó Gábor; a Nyulason d. e. 10 órakor Illyés Sándor; a Téglavetőben d. u. 3 órakor Kovács Árpád; Egyeken d. u. 3 órakor Sipos Imre; a Téglaskertben d. u. 3 órakor Birinyi János; az Ebesen d. e. 9 órakor Papp Géza; a Hármashegyen d. e. fél 10 órakor Bárdi Ferenc; Kösélyesegen d. e. 10 órakor vitéz Szabó Endre; az Ondód-Kádárdülőben d. e. 10 órakor Rápolty Árpád; Ohat-Telekháza d. e. fél 11 órakor Siposs Imre; a Nagyhortobágyon d. e. 9 órakor Halász András; a Cucán d. e. 10 órakor Kulcsár Ferenc; a Pallagon d. e. 10 órakor Szénis László; Lukahazán d. u. 2 órakor Bárdi Ferenc, a Dioszegi úton d. e. 9 órakor Bíró Béla; a Horthy kozkórházban d. e. 9 órakor dr. Lencz Géza Sándor.

A RÓMAI KATHOLIKUS TEMPLOMBAN ÉS KÁPOLNÁKBAN. Rendes csendes szentmisék: 6, 7, 8, 9 órakor. Féltiz órakor ünnepélyes nagymise, melyet dr. Beöthy György apátplébános pontifikál. Szentbeszedet mond Faragó László segédlelkész. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és félegy. A kápolnákban: Homokkertben dr. Rassovszky Kálmán piarista tanár, Csapókertben Kummergruber Emil piarista tanár, a Katholikus Otthon igazgatója. Nyilastelepen Lengyel Lengyel László segédlelkész. Auguszta szanatóriumban dr. Kompasz Árpád a Teréziánum igazgatója, Józsan Szabó János segédlelkész. Hajdusámsonban Novák Gyula káplán. A kerlsegi iskolákban vasárnap megkezdődnek az istentiszteletek.

AZ EVANGELIKUS TEMPLOMBAN (Miklós ucca 3. sz.) vasárnap d. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Remete László segédlelkész. Este 6 órakor esti istentisztelet. Prédikál Remete László segédlelkész. Este fél hét órakor szórványistentisztelet Hajduszoboszlón. Prédikál Pass László alesperes-lelkész, tb. esperes. Ugyanő délelőtt fél 11 órakor a nyiregyházi evangelikus nagytemplomban prédikál, d. e. fél 12 órakor pedig a vasútasok konferenciáján tart előadást.

A GÖRÖG SZERTANTÁSU RÓMAI KATH. TEMPLOMBAN. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák és katonamise együtt, 10 órakor nagy szentmise a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. D. u. fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimadás. 14-hétfőn: Szent Kereszt felmagasztalása ünnepén vasárnapi rend.

A BAPTISTA IMAHÁZBAN. A Szappanos ucca 23 alatt levő imaházban vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaóhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapiiskola, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8—fél 9-ig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este 7—8-ig bibliaóra. — Péntek este 7—8-ig imaóra.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT

MURÁNY GRÓFJÁNAK NÉMA PALOTÁJA

Gömör paradicsomának kellős közepén, őserdőkoszoruzta hegy oldalában áll egy kicsiny vadászlak — Sikeltajd dürgése es szarvasbikák bőgése idején ide vonul el a hetvenöt esztendős Kóburg Ferdinand, a bulgárok egykori cárja

Murány, 1936. szept. elején.
Copyright by JÓB PÁL.

A gömöri hegyek erdői tele vannak romantikával . . .

A Királyhegy sziklából faragott kerek asztalán Bél Mátyás látta még a felirást, amely hírül adta, hogy: „Itt járt Mátyás, megevett két tojást." Kor-

A hetvenötéves Ferdinánd excár Pöstyénben. (Foto: Kresse.)

mosan és csupaszon tekintenek a vándorra a murányi vár romjai tetején annak a meredek sziklának, amelyen ezerhatszáznegyvennégy október nyolcadikájának éjszakáján kötélhágcsón mászott fel a murányi Vénuszhoz a szerelmes Wesselényi Ferenc grófi, Magyarország későbbi nádora. Körös-körül őserdők, amikben ma is szabadon él még a nemes vad. A fejünk felett kószáli sas kering, esténként mormota fütyül és hiúz les áldozataira. A vaddisznók a kicsiny falvak határán túrják a krumplit. Egykoron majdnem kétszázezer hold kiterjedése volt az uradalomnak, amely a Kohárynéé volt. Már Buda ostrománál kitüntette magát ez a család, bárókból grófok lettek, majd az utolsó Kohárynak a Napoleon elleni háborúban kifejtett hősiességéért hercegi rangra emelte I. Ferenc. Ennek a Kohárynak egyetlen leánya volt, Mária Antónia hercegnő, aki kereken százhúsz esztendővel ezelőtt kezét és apjának mérhetetlen vagyonát nyujtotta Lipót belga király öccsének, Ferdinánd György szasz-kóburg gothai hercegnek. Ő volt a megalapítója a magyarországi Kóburg-dinasztiának és az unokája Ferdinánd, akit egy hijján ötven esztendővel ezelőtt a török járom alól majdnem ötszáz évi szolgaság után felszabadult Bulgária második fejedelmének választott meg.

Klementina, francia hercegnő, Lajos francia király leánya volt az anyja Ferdinándnak, aki boldog gyermekkorát Murány paradicsomában töltötte, itt tanult meg magyarul, itt játszadozott a parasztgyerekekkel és húsz évvel ezelőtt itt helyezte el egy öreg tölgy kérgébe azt a bronztáblát, amely hírül adja ma is, hogy 1868-tól 1874-ig „E fa alatt olvasott CLEMENTINA szász-kóburgi hercegnő, míg fia, NÁNDOR, ma bolgár fejedelem lepkére vadászott..."

Az uralkodót csak a trónon hívták Ferdinándnak, a gömöri hegyek között Nándor volt a neve, Nándornak szólították őt a pajtásai és ezen a néven írta alá gyermekkorának naiv leveleit. A muranyi erdőnek majd nem minden fájához gyermekkori emlékek fűzik, sorra látogatja a falvakat és keresi fel azokat az öreg parasztokat, kikkel valamikor vadászott tarka lepkékre.

Egy el nem készült tündérkastély regénye

Az országút mentén leeresztve áll egy sorompó. Mellette tábla, rajta a felírás: Magántulajdon, idegeneknek tilos a bemenet. Ha aztan az erdőőr a különleges engedélyel érkező előtt kinyitja a sormpót, akkor három kilométernél hosszabb, állandóan gondozott úton jutunk ahhoz a vadaszlakhoz, amelynek tágas szobáiban tölti az esztendőnek tavaszi és őszi hónapjait Kóburg Ferdinánd. A vadászlak fölött, fenyőkkel koszorúzott hegy ormán büszkén áll egy fényes palota. Az idegenek megbámulják. Azt hiszik sokan, hogy ez az otthona a bolgárok egykori cárjának. Jóformán csak a beavatottak tudják, hogy a palotának csak a frontja épült ki és a falak hátulról meztelenül merednek az erdő felé. Két évvel a háború kitörése előtt kezdték el építeni ezt a palotát, amelyet Ferdinánd Európa egyik legszebb kastélyának álmodott meg. A három emeleten hatalmas termek fényes sora következett volna, sokmillió békekoronát irányoztak elő az építesre, ma is látható a félbemaradt templom és a félig elkészült vasbeton előcsarnok, ahová befutottak volna az autók, hogy aztán zajmentesen közle-

Szemben a murányi vár romjaival egy tündérpalota köszönti az utast. A háború előtt kezdte építtetni Ferdinánd ezt a palotát, de csak a front készült el. Maga a kastély sohasem . . .

kedő liften süllyedjenek le a földalatti garázsba. Azon a napon, amikor a háború végetért, abbamaradt ennek a palotának az építese is, hátulról vakolat sines a falon és az üres abiakok korhadt deszkáit közel húsz év óta tépi és csapkodja a bó és a vihar.

Lejjebb, a hegyoldal közepén, miniatür virágágyak és évszázados fák között, eldugva kíváncsi emberek tekintete elől áll az a vadászlak, ahol Ferdinánd két év óta — csak akkor kapott engedélyt arra, hogy Murányba utazzék — az esztendőnek több hónapját a legnagyobb visszavonultságban tölti. A vadászlak berendezése egyszerű, de kényelemre vall. Saját villanytelepe és saját vízvezetéke van. Hatalmas tálakon még a Kohárynak címere, a tálak alatt parázs izzott, amikor szervíroztak a lakájok. Ma nincs már sok értelme a konyha luxusának, mert Fer-

A murányi vár romjai. Egykoron Mátyás kedvenc tartózkodási helye, a meredek sziklafal arról nevezetes, hogy kötélhágcsón rajta mászott fel 1644 október nyolcadikának éjszakáján a szerelmes Wesselényi Ferenc grófi a murányi Vénuszhoz, Széchy Máriához.

dinánd étrendjeben kevés a változatosság, a hetvenötesztendős fejedelem nem eszik mást, csak kását, darát és burgonyapépet. Ha aztán nagyon előveszik a fájdalmai, a szomszédos Murányhutáról kenőasszonyok jönnek hozzá szekéren és megmasszírozzák. Az ebédlőjében vörös fenyőből készült bútorok és értékes képek a falon, a kandalló körül eg yrozsdás lánc, Murány várának talán egyetlen megmaradt emléke. A szekrényekben vastag táblák között lepréselt levelek és virágok. Nappali szobája egyben hálószobája is. Az ágy feje az íróasztalnál pihen, íróasztalán nagy a rendetlenség, vastag a por, de ezt az íróasztalt nem szabad idegennek még leporlni se és ehhez teremtett lélek nem nyúlhat. Hátul a parkban egy öreg szaletli. Gyönyörű kilátás nyílik innen. Ma már csak hordszéken viszik ide a felséges urat, mert a lábai gyengék és nem bírják el testének százhúsz kiló súlyát.

A gavallér Ferdinánd és szükebb udvara

A murányi uradalom sohasem volt az övé, mert hiszen Ferdinánd nem volt majorcsekáta a hitbizománynak. Vadászterülete sincs. Egy brünni vadásztársaság látja őt állandó vendégül és Ferdinánd egy sárga autón, amely gépkocsi őskorszakából származik, indul mindig a vadászatra. Ennek az autónak ötven kilométer a maximális sebessége, de rendesen csak harminc kilométerrel „száguld". Csak nyirdkakasra és szarvasra vadászik, a szarvast imádja, annyira bolondja a vadnak, hogy zsebkendőjét és fehérneműjét ráhelyezi a lelőtt szarvas mellére és élvezettel szívja be azt az illatot, amelyet „szarvasparfőmnek" nevezett el. A közelében senki sem cigarettázhatik és az erdőőröknek vadászat előtt erős szájvizet kell használniok, hogy ne érezzék meg rajtuk a tegnapelőtti dohány. Mindig zöld vadászruhában jár, rövid nadrággal.

Jószívéről és gavallériájáról legendákat mesélnek. Különösen bőkezű azokkal a parasztokkal szemben, akik vele együtt játszottak. A stracenai bírót mindig megajándékozza és ha misére megy Sumjacra, nemcsak a papot és a tűzoltókat ajándékozza meg, hanem nyitott autójának magas üléséről két kézzel szórja a bankót. Volt egy gyermekkori játszótársa, ez tavaly meghalt és Ferdinánd kegyeletből bebalzsamoztatta. Egy másik gyerekkori barátjának a fiát Rómában taníttatta ki papnak és aztán plébániát szerzett neki a Lőcse melletti Torockón. Amíg Bulgária trónján ült, rendjeleket adott, most brilliánsgyűrűket osztogat.

Uralkodása alatt is csak környékbeli parasztgyerekekkel vétette körül magát a szófiai palotában. Csipke udvari tanácsos, aki bulgár ezredesi rangot visel, a közeli Nagyröczéről való, komornyikja, Csupka János harminc év óta áll szolgálatában es nemrég vásárolt neki egy vendéglőt, szolgája egy Petro Mihály nevű fiatalember, régebbi szolgájának, Hudiknak turistaházat építtett és maga is gyakran jár ide uzsonnára.

Politikával nem foglalkozik, ujságírót nem fogad és interyjút nem ad, mert három évvel ezelőtt, amikor engedélyt kapott arra, hogy ismét lakója legyen a murányi vadászlaknak, erre ígéretet tett. Az ígéretét pedig meg is tartja. Nem politizál Pöstyénben sem, ahová minden évben elmegy a reumáját kezeltetni. Pedig életének egyik legnagyobb eseménye fűződik Pöstyénhez.

Óvakodj a selejt pengétől!
Arcod érdekében beretválkozz tovább is a felülmúlhatatlan

Huszár pengével,
amelynek nagyszerű minőségét a legnagyobb gonddal őrzi a
Vadászto1 ténygyár
3 minőségben kapható!

Zománcozott asztaltüzhelyek felelősséggel. TÜZHELY KIRAKATOM megtekintésre érdemes. ÁRPÁD TÉR 17.

A Hungária filmszinházban
Ma, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor,
Hétfőn: 5, 7 és 9 órakor: utoljára
GUILLOTINE
a nagy francia forradalom legdrámaabb és legizgalmasabb filmje:
Ronald Colman és Elizabet Allan főszereplésével.

Az Apollóban
Ma 3, 5, 7 és 9 órakor utoljára a legkacagtatóbb
STAN és PAN
bohózat.
A két skót
Ha igazán jól akar mulatni, ezt a filmet nézze meg!

BOROS szépen, jól, olcsón **fest, tisztít, mos** Piac u. 77.

Ezerkilencszáztizenhét február harmadikán, a pőstyéni Thermia szállóban találkozott titokban II. Vilmossal és IV. Károllyal és ezen a tanácskozáson határozták el a központi hatalmak a kíméletlen tengeralatti háború megindítását. Ferdinand ellene volt a tervnek, de II. Vilmos leterrorizálta. Azóta a bolgárok egykori cárja minden esztendőben a pőstyéni Thermia Hotelnek azt a lakosztályát foglalja el, ahol tizenkilenc évvel ezelőtt II. Vilmost és IV. Károlyt látta vendégül. És valahányszor Pőstyénben van, felrándul egy napra Bécsbe, csak azért, hogy Schratt Katalinnal elbeszélgessen . . .

. . . Mesélik, hogy amikor egyszer meglátogatta Ferenc Józsefet Pesten, a monarchia ura, aki sohasem volt elragadtatva egykori huszárfőhadnagyának karrierjétől, nem várta őt az állomáson, hanem csak az egyik főherceget küldte ki oda. Ferdinánd azzal viszonozta ezt a „figyelmet", hogy a budai királyi vár fogadótermében — magyarul üdvözölte Ferenc Józsefet, a magyar királyt. És Ferenc József minden német mondatára magyarul válaszolt. Tüntetően. Tehette. Évszázadok óta ő az egyetlen uralkodó Európában, aki hibátlanul és tökéletesen beszéli a magyar nyelvet Gyermekkori barátaival magyarul beszélt, mint honvédhuszárfőhadnagy magyar nótákat dalolt és a murányi vadászlak ebédlőjében mosolyogva néznek ránk azok a fotografiák, amelyek huszárüszti uniformisában ábrázolják szépasszonyok eszményképét, az elegáns Nándor herceget . . .

Régenmult idő . . . Nem maradt meg belőlük más, csak ez a pár fotografia a falon. Azután egy N betű az egyik öreg bükkfa megbarnult kérgén. Szív koszorúzza ezt az egyetlen betűt, a szív is bemohosodott már, hiszen minden szív bemohosodik évtizedek alatt . . .

Jövőre lesz ötven esztendeje, hogy Nándor herceg elindult Murányból Szófia felé.

Az öreg hamutálca

Toprongyos, öreg bácsi áll a mozi előcsarnokában, az egyik sarokban áll és unatkozik. Hatvan év körül jár az öreg, éppen egy vidám szerelmi történet van a műsoron, s mindenki hamiskásan néz a vénlegényre. Ejnye, ejnye, nagy kópé az öreg. Kiderül az is mindjárt, hogy milyen nagy kópé és az is kiderül, hogy milyen okos ember.

Mert a toprongyos öreg úr hamutálca. Szó szerint az, hamutálca. Az előcsarnokban dohányzik ugyanis mindenki, aki szereti fujni a füstöt, s amikor vége a szünetnek, a félig elégett cigarettákat ledobják egy kis vizes dézsába. Azaz, hogy ekkor megjelenik a színen a toprongyos öreg és elkéri a cigarettát. Lepiszkálja a parazsat és a megmaradt cigarettavéget zsebre vágja. Láttam, hogy már nem is dobja senki a vizes dézsába a cigarettát, szó nélkül nyujtják az öregnek. Sőt direkt sorba állnak, hogy odajutthassanak hozzá, megvárják, amig minden egyes cigarettáról leturkálja a parazsat. Sorba állanak a szó szoros értelmében, esküszünk rá, láttuk, hogy ilyen jószivüek az emberek.

Beszéltünk is a rongyos, bozontos öreggel, aki azt a nyilatkozatot tette, hogy nagy részben saját számára gyüjti a cigaretta végeket, illetve a dohányt, részben ismerősei számára. Eladja, amit maga már nem szív el és megkeres így napi 10 sőt 15 fillért is.

Leleményes öreg úr, meg kell állapitanunk, nem kell félteni, a jég hátán is megél. Hamutálca bácsi. Szegény hamutálca!

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

A téli kosztümökről

Először talán definiálom, hogy a téli kosztümnek milyen előnyei vannak: 1. Hordható már kora ősszel is egy könnyű bluzzal, 2. télen melegebb pulloverrel, 3. nagyszerüen öltöztet, fiatalos akár fiatal, akár öreg is viseli, 4. ha több bluzzal csináltatjuk, viselhetjük akár trottőr, akár elegáns célokra is, 5. pótolja a téli kabátot, a kis bundát s az átmeneti kabátot.

—

x **Győződjék meg személyesen** olcsó maradékárainkról! Dr. Révészné, Piac u. 58., udvarban.

—

Azt hiszem, nincsen még egy olyan ruhadarab, amit az utóbbi években ennyire felkaptak volna, mint éppen a téli kosztümöt. Nem is csodálom, hisz látjuk a fenti rengeteg jó tulajdonságait.

FELHIVOM az igen tisztelt hölgy közönség figyelmét! Lányom párévi külföldi tartózkodásáról hazaérkezett a legmodernebb újdonságokkal fölszerelve. — Vár ucca 2. Wiener Palota. LUJZA FÜZŐSZALON.

A téli kosztüm, különösen, ha jól van megcsinálva, szép prémmel a legdivatosabb és legelegánsabb viselet. A párisi, londoni és pesti divatszalonok kollekciói csak úgy hemzsegnek tőlük. És higyjék el úgy fogy, mint a kockacukor a füszerüzletekben.

HEGEDÜS KATA
női kalapszalonja
Rákosi Jenő u. 4. I. em.
Modellkalapok előnyös árban.

Színben nincs egy bizonyos favorizált szín. Mindenki olyant csinálthathat magának, ami jól áll az arcához és megfelel egyéniségéhez. Igy pl. nincs gyönyörübb, mint egy platinaszőke hajú hölgynek egy halványlila kosztüm szürke perzsa vagy róka prémmel. Hozzá egy kis lila tokk kalap, fekete cipő, retikül, ez a hölgy biztosan nagy sikereket fog elérni.

Fehérnemü kelengye
legszebb kivitelben, szolid árak mellett Dr. Békésné fehérnemü szalon Batthyányi u. 17. félemelet 4. Telefon: 34-88. szám.

De a fekete, a barna, a zöld, a terakott, sőt a szilvakék is nagyon favorizált szín.

Megtérül fáradsága, ha felkeresi
Frisch József ékszerészt
Szent Anna u. 5.
Ékszerjavitások szakszerüen, olcsón készülnek.

Kétféle, sőt ha szorosan nézzük, háromféle kosztüm dominál. Az első a rövid, csipőig érő kabátok, oldalon erősen sveifolva, az elején végig és elől, az oldalakig tenyérnyi széles szőrmedísszel. A második csipőig érő kabát, egyenes vonalban, bubigallérral, elől végig egyenesen szőrmedísszel, kicsit bő háttal. És a harmadik háromnegyedes sveifolt, gloknis körül (de csak egy kicsit), esetleg övvel. Ennél a fazonnál szokták a zsebeket is szőrméből elkészíteni. Rendszerint herrn fazonra dolgozzák rá a szőrmét. Van azután még egy negyedik is, ez inkább az elsőnek egy rokon fazonja, amikor a rövid, sveifolt kabátka hátul seszlisen gloknizódik és hosszabb, mint az eleje. Kicsit frakkszerű.

Intézeti ruhák
előírás szerint legújabb divatú bakfis- és gyermekruhák, kabátok készülnek
MIKLÓS PIRI
gyermekruha szalonjában,
Piac ucca 30.

Egyszóval mindig és mindenütt téli kosztüm lesz a sikk az idén. Alája akár könnyű nyári bluzokat viselhetünk, amíg nem lesz olyan nagyon hideg, később pedig elkészíthetjük magunknak laza kötésű, vagy horgolású pullovereket megfelelő színben.

Mindég szép FRIZURÁJA lesz, ha MINKNÉL egy állandó bérletet vesz. Hatvan ucca 6. Telefon 34-59.

Láttunk pl. egy nagyon érdekes barna kosztümöt. A kabát elől két sorosan gombolódott, erősen sveifolva volt és sálgallér szerüen volt rajta a barna perzsa dísz. Alatta barna satin hosszú újjú bluz volt, kis, álló gallérral és elől végig ötven filléres arany gombokkal záródott. Nagyon szép volt.

Grünfeld S. angol francia női-divattermét áthelyezte Piac u. 58. Linóleum udvar.

Volt azután egy lila kosztüm is, rövid, hátul seszlis fazonban, a szoknya hátul zippzárral csukódott, a kabát pedig szürke polár rókával ékesedett. Alatta a manneken egy halvány lila csipkebluzt viselt. Hogy milyen gyönyörű volt, azt hiszem nem kell külön ecsetelnem.

Egyszóval Hölgyeim kiadta divat őfelsége az első téli jelszót: kosztüm. Teljesítsük kívánságát, mert ezuttal igaza van.

*

DIVATPOSTA

Magyar asszony. Köszönöm kedves levelét. A beküldött zöld szövet nagyon szép és finom és divatos is. Csináltasson belőle egy szép délutáni ruhát a következő fazonnal: sima szoknya, egy kicsit gloknizódjék alul, egy bevágott zsebbel, amibe zöld fehér muszlin zsebkendőt tegyen. Széles fekete lakk öv legyen a derekán és fent egy ugyanolyan muszlin sálat kössön meg sikkesen a nyaknál, mint amilyen a zsebkendője. Üdvözlet.

Bäby. Legjobban ajánlok egy fekete vacsorázó ruhát, ezt most is és később is nyugodtan viselheti. Láttam egy nagyon szép egész hosszú, hátul kicsi uszályban végződő ruhát, hosszú, sonka ujjakkal, egész magas nyakkal elől, hátul pedig kicsi nyilás végg a háton. A derekán pedig egy lila selyem öv megkötve, hosszan. Üdvözlet.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz körut 44. küldeni szíveskedjék.

Uri közönség kedvelt cukrászdája
a Tóth cukrászda
Kossuth u. 17. sz
Batthyányi u. sarok.
Ujonnan átalakitva, fővárosi niveau berendezve. — Készitményei felülmulhatatlanok. — Elsőrendü kiszolgálás, szolid árak.

Konyha

HETI ÉTLAP

Hétfő. Ebéd: Zöldborsó leves, káposztás kocka, kukorica. Vacsora: Rakott burgonya, gyümölcs.

Kedd. Ebéd: Burgonyaleves, dinsztelt marhaszelet, tökfőzelék, dinnye. Vacsora: Lecsó kolbásszal, gyümölcs.

Szerda. Ebéd: Paradicsomos leves, töltött káposzta, derelye. Vacsora: Felvágott déli káposztával.

Csütörtök. Ebéd: Rizsleves, sült csirke, zöld bab, gyümölcs. Vacsora: Piritott borjumáj, burgonyával.

Péntek. Ebéd: Csontleves grizgaluskával, töltött paprika, kukorica. Vacsora: Kocsonyás ponty, gyümölcs.

Szombat. Ebéd: Bableves, párolt libamell, rizs körettel, gyümölcs. Vacsora: Spenót tükörtojással, kompót.

Vasárnap. Ebéd: Raguleves, gombás rostélyos, burgonya, diósrétes, gyümölcs. Vacsora: Hideg borjuhus, uborkasaláta, sajt, gyümölcs.

ÁTALAKITÁSOKAT, javitásokat legujabb divat szerint készit JAKAB szücs, Kossuth ucca 25. sz.

RECEPTEK

Éva torta. Négy tojás sárgáját tizenkét deka forrázott, darált mandulával, négy tojás habjával, négy kanál porcukorral tortamasszát készítünk. Megsütjük, — négy tojás sárgáját, tíz deka puhított csokoládét, négy kanál cukrot négy tojás habját elkeverjük torta masszának és ezt is külön megsütjük. Mindkét tortát kettévágjuk és így töltjük őket egymásra rakva a következő töltelékkel: Tíz deka vajat kikeverünk, kis cukorral, vaniliával, négy tojás sárgájával masszát készítünk, az egyik tortát ezzel töltjük, a másikat rátesszük és a következő töltelékkel töltjük: tíz deka csokoládé jön bele, különben ugyanaz a tölteléke mint a fent leírt első számú tortának. Az egész tortát csokoládémázzal bevonjuk. Csokoládémáz: Tíz deka csokoládét kis lábasban, egy csepp forró vízben feloldunk tíz deka vajjal lobogó vízbe állítjuk és jól felforraljuk és melegen a tortára öntjük.

Melegen ünnepelte Uray Sándort a presbitérium jubileuma alkalmából

A debreceni református egyház presbitériumának szombati ülésén dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző az egyházrészi jegyzőkönyvek között beterjesztette a Csapó uccai, majd a Piac uccai egyházrész jegyzőkönyvét, amely szerint a Piac uccai egyházrész melegen ünnepelte Uray Sándort kitüntetése alkalmából.

— Uray Sándor kitüntetése és ünneplése mellett szótlanul nem mehetünk el — mondotta. — Uray Sándor az egyház szolgálatában 30-ik esztendőt tölti be. (Éljen.) Uray Sándor ezt a harminc esztendőt, mint vallásoktató vezető lelkész töltötte el érdemes munkában. Mi tehetünk leginkább bizonyságot arról, hogy

e harminc év alatt mindig lelkiismeretesen, nagy buzgósággal igyekezett feladatát betölteni és be is töltötte.

Kedvessége, szolgálatkészsége, konciliáns modora, szónoki képessége és összeköttetései olyan rétegeket is be tudtak kapcsolni az egyház életébe, amelyek csak nehezen lettek volna bekapcsolhatók. Nekünk arra kell törekedni, hogy minden olyan különbséget, amely az életben elválaszt, itt eltüntetve forrjunk össze. (Ugy van!) Ő alkalmas arra, hogy ez összefogást nagy célok, az egyház szolgálata érdekében elősegítse. Szükséges, hogy a közéletbe is kivigyük a mi belső református életünk igazságait.

Ő volt az első, talán legelső, aki felismerte a belmisszió fontosságát

és gyakorolta azt buzgón, hogy a református igazságok a külső életben is érvényesüljenek. Ezt a munkát harminc év óta fáradhatatlan lelkesedéssel végezte. Először nem is volt nagyon ismeretes és népszerű a belmissziós munka, amit most már elismertek törvényben és legfelsőbb határozatokban. Ez alkalmat megragadva javasolja, hogy Uray Sándor érdemeit jegyzőkönyvben örökítsék meg. Isten gazdag áldását kívánja életére és munkásságára.

Uray Sándor lelkészelnök meghatottan válaszolt a kedves szavakra és azt mondotta, hogy tulajdonképpen 33 éve lelkészkedik itt és mindig a békességet szolgálta és szerette. Tény, hogy abban az időben a lelkészek tevékenysége csak szószéki szolgálat volt. Örvend, hogy elérkezett ehez az időhöz és a gyülekezetre az Isten áldását kívánja.

Iskolai
és előirásos
intézeti leánycka
és fiu cuhák,
intézeti kelengyék
iskolacipők,
iskolai
kézimunkák,
iskola táskák
legelőnyösebb
beszerzési helye a

Benyáts ÁRUHÁZ

Érik a BIOSz bölcseinek vetése

Perlavina fenyegeti a Phönix szerencsétlen biztosítottjait. Segélykiáltás Fabinyi Pénzügyügyminiszter Urhoz!

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur! Tegnap ügyvédi levelet kaptam, melyben felszólítanak, hogy a Phönix-életbiztosítási kötvényem csedékessé vált díjait 3 napon belül fizessem meg, mert ellenkező esetben per útján fogják az összeget rajtam behajtani.

Tisztviselő ember vagyok, de, sajnos, nem nyugdijas állásban, tehát az életbiztosítás életbevágóan fontos volt nekem és családomnak. Bizony, nehezen vontam meg magamtól azokat az összegeket, amelyeket öt év óta ez év májusáig pontosan befizettem.

Elkeseredéssel tölt el, hogy éppen a Phönix-üggyel kapcsolatban fenyegetnek meg életemben először pereléssel.

Az ügyvédi levél nyomtatott formában íródott, s igy feltételezem, hogy sokezren vannak, akik szomorú sorsomban osztoznak. Szeretném, ha jajkiálltásom meggyőzné az illetékes hivatalos köröket és elsősorban Fabinyi pénzügyminiszter urat arról, hogy mennyire nem szabad az amúgy is felzaklatott és nyugtalanított Phönix-biztosítottakat még perbeli herce-hurcáknak is kitenni. És annál is inkább meg kellene akadályozni a készülő perlavinát, mert a kilátásba helyezett tömegperek igazságtalanok, értelmetlenek és céltalanok volnának, hiszen nem tudom elképzelni, hogy a független magyar bíróság minket, a súlyosan károsított, gondterhelt Phönix-biztosítottakat arra itélhessen, hogy biztosítási díjakat kelljen fizetnünk egy olyan társaság javára, amelynél biztosításunk a legteljesebb bizonytalanságban van. Ilyen biztosítási díjak fizetésére, nézetem szerint, a törvény értelmében még abban az esetben sem volnának kötelezhetők, ha a Phönix még mindig az a kiváló biztosító intézet lenne, amilyennek ez év március haváig tartottuk. — Most boldogan gyönyörködhetnek a Biztosító Intézetek Országos Szövetségének vezetői a legújabb fordulat felett, hiszen a Phönix likvidálásának ilyen módját féktelen önzésükben és rövidlátásukban ők hajszolták keresztül pillanatnyi előnyök kedvéért, nem törődve azzal, hogy ezáltal súlyos csapást mérnek a magyarországi életbiztosítási üzletágra, amelytől valósággal elriasztják a publikumot.

Éppen ezért a BIOSz basáihoz fordulok s egyenesen tőlük kérdem, hogy

TERIKE NEM HALT MEG

Irta: **Szekula Jenő.**

Olyan volt, mint a váz, amelyre ijesztő rongyokat akasztottak — mint a madárijesztő, amelynek karótermetére kabátot húztak, hogy őrizze a szőlőt. Inkább százával kitömött rongybábunak tünt fel, amilyet lámpavasra húz fel a bosszúért lihegő tömeg, eszeveszett örjöngő üvöltés közben. Semmi sem emlékeztetett emberi formára a nyütt gúnyákon kívül, amelyek csontvázszerűen lesoványodott termetét beborították. De mégis eleven volt... élt és lélegzett és ott ült éppen íróasztalom előtt és levelet irt.

— Kicsoda ön... és hogyan került ide? — rivalltam rája, dermedten az ijedtségtől, mikor a villánykörte révült világánál fölfedeztem a kései látogatót.

Taplószeme rám meredt és kicserepezett ónos ajkán mosoly világított. A kobakja kopaszodó, csak itt-ott burjánzott még egy-két bizonytalan színü szőrpamacs. Fekete pápaszem takarta el a macskaszerűen belapított arcot, homloka tompa és fénytelen, csak idétlen vörös orra rikított ki a viaszszerű halotti idétlenségből. Ez a borvirágos orr is mesterkéltnek látszott, nem természetes pirosság volt, mintha pajkos gyermekkezek festették volna ki cinobervörösre az orrát.

— Hát már nem emlékezel rám? — dohogta csöndes neheztelléssel. — Ejnye, hogy engem már mindenki elfelejt!

A tollat letette kezéből és ugy bámult rám mosolyogva.

— Találd el, hogy ki vagyok én?

Odakünn a hullamtörő gat alatt, álmodozva csobogtak a hullámok. Messziről idáig hangzott a palotai sziget gyertyánfalnak kisérteties zúgása. koromsötét este, baráti poharazgatás után gyalog törtem a letarolt és sötétbemerult szántóföldeken keresztül, az elhagyatott magányos dunaparti villáig, ahol ebben az időben a nyári szabadságot töltöttem. S alig vártam a boldog percet, hogy ágyba vessem magam — s ime, itt ül az íróasztalom előtt, fekete pápaszemes, vörösorrú, dúltarcú idegen, nyugodt lélekkel leveleket irkál a papíromon és találós kérdéseket ad fel nekem.

— Hát én vagyok a ludovikás! — segített ki zavaromból az éjszakai vendég, mert talán megsajnált, hogy tanácstalanul és töprengő arccal meredek rája.

— Te vagy... valóban — Bánlaky Tamás hadnagy? — morogtam hitetlenül.

— Az vagyok testestül-lelkestül — kiáltott fel az éjféli vendég és felpattant a helyéről, madárijesztőkre emlékeztető két karját kitárta, hogy a keblére ölelgessen.

Ugy néztem rája, mint a kisértetre.

— Kicsit megváltoztál.

— Kicsit nagyon — dohogta, kegyetlenül megnyúlt ábrázattal.

A 71-es ezrednél csak ludovikásnak hívtuk Bánlaky Tamás hadnagyot, mert úgy került ki a harctérre, azon frissiben, ahogy elhagyta a katonai akadémiát. Ő volt közöttünk a legfiatalabb. Keménykötésü, délceg, aranybarnaarcú kis katona — és ime, igy látom viszont toprongyosan, piros uborkaorral, fekete üveggel a szemén, mintha nem is önmaga lenne, csak hazajáró karikatúrája. Igaz, hogy sok-sok esztendő elviharzott azóta, hogy utoljára találkoztunk. És az idő kegyetlen torzképrajzoló!

— Sokan már halottnak hittek! — mondtam a kisértethadnagynak.

— Keresztülságuldottak rajtam a kozáklovak, mikor az ezred visszavonulását védtük a brzovice-málai temetőnél. Emlékezel még erre a nehéz napra, kis cimbora? Te a sírok közt fészkelted be magad egy gépfegyveres szakasszal, s tőled jobbra volt a hős Dévényi főhadnagy. En azonban sebesülten fogságba kerültem és sokat sínylődtem orosz bányákban és katorgákon, ahova makacsságom miatt büntetésből elhurcoltak.

Kinyitottam a pohárszéket, hogy régi bajtársamat egy pohár pálinkával megkínáljam.

— Isten éltessen, Bánlaky hadnagy!

Reszkető ujjakkal nyúlt a pohár után, amelynek tartalma kopott gúnyájára loccsant, amint sietve ki akarta hörpinteni.

— Piszt... csendesebben — mondotta elváltozott arccal —, az ablakon át beleselkedhetnek!

— Hát azután?

— De engem visszahurcolhatnak — siránkozott. — Ugy szöktem meg az őreimtől. En... én nem akarok visszamenni!

— Hova? Hát honnan kerültél ide?

— Az állami elmegyógyintézetből — felelte egykedvű mosollyal, mig a poharat nyujtogatta, hogy újra töltsek neki.

Visszahőköltem, mig a konyakos palackot majdnem kieitettem a kezemből. Észrevette és sietve igyekezett megnyugtatni.

— Ne félj tőlem pajtás. Nincsen nekem komoly bajom. Csak a nagy szerelem kicsit megzavart.

— De hát kibe vagy szerelmes Bánlaky hadnagy?

A kerek fekete szemüveg kisértetiesen rámmeredt.

Mi Bánlakyak csak egyszer szeretünk... de nem tudunk lelejteni a sírig! — jelentette ki nagyon ünnepélyesen.

— Lázár Terike! — böktem ki önkéntelen menyasszonya nevét.

— Ő! — mondta a kisértethadnagy, mig kiugró ádámcsutkája ide-odarándult a kegyetlen felindulástól.

S mig csöndben elpoharazgattunk, fölmerült emlékezetemben egy régi kép, a húszéves szőke, tüneményes szépségű Lázár Terikének vonzó és költői alakja. Mikor megtudta, hogy a völegényét beosztottak a menetbe, titkon leutazott Szászvárosra és az utolsó estén együtt vacsoráztunk hármasban, egyik vendéglő különszobájában. Terikének nagyon csinos hangja volt, operaénekesnőnek készült és hogy bánatát és nyugtalanságát leplezze, leült a pianinóhoz és mostanig fülembe cseng, olyan gyönyörűen énekelte Margit dalát: „Helyettem, kis virág, tégy vallomást.“

Mélységes széttéphetetlen és gyászos szerelem volt ez és mikor Bánlaky hadnagynak halálhire érkezett a harctérről, a szép Terike már maga sem akart tovább élni — és veronállal megmérgezte magát.

— Lázár Terike egészségére! — nyujtogatta most felém a poharát a madárijesztő.

Standard

Orion
1936-37 évi rádióújdonságait lakásán is bemutatja
Földes
Püspöki-palota

szabad-e engem perrel fenyegetve megkísérelni azt, hogy biztosítási díjam fizetését minden józan felfogás ellenére folytassam, elvégre a kötvény feltételei és a törvény világosan tartalmazzák mindazokat a hátrányokat, amelyek engem a díjfizetés megszüntetéséből kifolyólag érhetnek. Az volna hát a természetes, hogy egy bajbanjutott társaságnál, amely új biztosításokat már nem is köthet, a díjfizetés megszüntetése esetére csökkentették volna ezeket a súlyos hátrányokat, nem pedig az, hogy a törvényes kötelezettségemen túlmenő díjakat követelnek egy olyan társaság javára, amely már ma is a legjobb esetben a kikötött biztosítási összegnek legfeljebb 65 százalékát fizeti s amelynél a jövőre nézve teljes a bizonytalanság.

Joggal elvárhatta mindenki, hogy az olyan súlyosan károsult biztosítottak pénzével az intéző körök a lehető legtakarékosabban gazdálkodjanak. — És most mégis azt látjuk, hogy perköltségek fejében óriási összegeket akarnak elkölteni olyan perekre, amelyeket a Phönix intézői nem nyerhetnek meg s amelyeknél mégis csak a biztosítottak lehetnek veszítesek, hiszen a perköltségeket ama bizonyos díjtartalékból, vagyis a biztosítottak pénzéből fogják fizetni, bizonyára ezzel is csökkentve a kötvények tőkeösszegét.

Ügyvédem azt mondta, hogy a pert nem veszthetem el, mert a Phönixnél „bizonyos felszólítási határidőket elmulasztottak betartani". Ám én meg vagyok győződve, hogy a bíróság nem csak formai okokból fogja elutasítani a Phönix keresetét, hanem főleg azért, mert nem lehet valakitől egy teljesen bizonytalanná vált ellenszolgáltatásért olyan szolgáltatás teljesítését követelni, amely egyrészt csak a nyugodt bizonyosság esetére volt kikötve s másrészt szerződésileg volt megállapítva, hogy a biztosított fel a szolgáltatást akkor hagyhatja abba, amikor akarja.

Jellemző egyébként az egész helyzetre, hogy Phönix-ügy rendezésével foglalkozó biztosító társaságok is bizonytalannak tartják az esetet, hiszen még az ő szakembereik számításai alapján erősen lecsökkentendő biztosítási összegekért sem hajlandók semmiféle garanciát vállalni.

Nem akarom, nem merem hinni, hogy ez a lavina megindulhasson. Nem hihetem, hogy mikor a Pönix vezetői büntetés nélkül, sőt horribilis végkielégítési összegek zsebrevágásával úszták meg a katasztrófát, akkor éppen minket, a keservesen póruljárt biztosítottakat akarnak még külön büntetni.

De ha mégis így fordulna a sors kereke: hívő alázattal, de igazam tudatában, emelt fővel járulok majd a törvény elé, hogy azonban a Pönix-intézőség miképpen képzeli el a dolgot, azt nem értem. Ugyanis, ha csakugyan meg indítják s feltéve, de meg nem engedve a lehetetlent, hogy meg is nyerik a perek lavináját s aztán minden hónapban újabb és újabb perzuhatagot indítanak az esedékes havi díjakért, felmerül a kérdés, hogy vajjon mit akarnak csinálni azzal a szerencsétlen biztosítottakkal, — például vélem is — akiken a perelt tételeket nem lehet behajtani.

Arra talán még a Pönix-intézői sem gondolnak, hogy ezek az összegek behajthatatlanság esetén szabadságvesztésre legyenek átváltoztathatók.

(Aláírás.)

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap:
EPIZÓD«, Paula Wessely életének legnagyobb filmsikere. Partnere: **Karl Ludwig Diehl.** Megelőzi: **Világhirado.** — Előadások: 3—5—7—9 órakor. — Jön! **»Feltámadás«, »Két skót«.**

Express hirdetések

Olcsó, megbízható beszerzési források:

Varrógépet kölcsönzök, eladok, cserélek és veszek, javítást vállalok. **Eisenberger, Csapó-u. 101.**

SIRKÓ nagyraktár FRIEDLÄNDER JÓZSEF Ferenc J. u. 60.

Molnár Ernő elektrotechnikai műszerész **Debrecen, Csapó-u. 30.** Motor, kerékpár, varrógép, írógép, rádió, gramaphon, villany teiszerelési cikkek és alkatrészek javító műhelye

Bőrbútorok festését garancia mellett vállalja **Szántó Zsigmond** kárpitos mester, Piac-u. 81

BUTOROK és konyhaberendezések kizárólag jó minőségben **Csapó-u. 67.** (a kanyarban.)

Függöny és ágyneműekben kézi és géphimzésekben elsőrendűt nyujt a **„FAVORIT" Csapó u. 24**

Ultra ondulation a legjobb. Párisi tartós hullám 10 P, vihannyal 5 P hat havi jótállással **BODNÁR** hölgyfodrász Varga-u. 112.

Régi hálószobáját modern kombinált szobának felelősség mellett, elsőrendű kivitelben átalakítja, szolid árak mellett **Kalász Gábor műasztalos Piac u. 75**

Kézimunkát, anyagokat potom olcsón vehet **Szilágyinál** Kistemplom (Csonkatorony) mellett

PAULO vésnök és bélyegzőkészítő dombornyomda, zománc-, réz- és öntött-cimtáblák DEBRECEN, Batthyány-u. 1. Tel.: 13-65

KRASZULA KENYÉR olcsó, ízletes és tiszta rendelést pontosan szállít **Kassai-ut 9. Telefon 28-23.**

Mérlegek, takarékszűrhelyek, üstházak nagy választékban. Prima felelősséggel. Javított raktáron. Szakszerű javítások olcsón. **Kígyó utca 57.**

Fájós lábakra gyógycipőt és ludtalpbetétet felelősséggel készítek **Szabó Isiván** ortopéd és divatcipész, **Vár u. 2**

Weekendre, strandra hideg felvágottat Bódétól Csapó u. 10 sz.

A Zenekedvelők köre 1936-37. évi bérleti hangversenysorozata

Az új hangversenybérlet művészei: Yeichi Nimura tánc-csoport, Guila Bustabo hegedűművésznő, Julius Isserlis orosz zongoraművész, Ives Tynaire francia tenorista, Uj Magyar Vonósnégyes. A bérletelőjegyzéseket felveszi a Városi Zeneiskola első emeltén levő titkári hivatal naponta 9—1 és délután 3—6 óráig. Azok a bérlők, akik október 1-ig az egész évi tagsági díjat megfizetik, 5 százalékos kedvezményt kapnak. Tisztviselők részére előnyös részletfizetési kedvezmények. Bérletben a hangversenyjegyek több mint 40 százalékkal olcsóbbak, mint esetenként megváltva.

Otvenéves érettségi találkozó

A debreceni ref. főiskola 1886-ban érettségizett diákjai az ötvenéves évforduló alkalmából e hó 19-én délelőtt 9 órakor találkoznak a debreceni ref. Kollégium 4. sz. termében. (I. emelet.)

A találkozó programját illetően felvilágosítást nyujt Tóth Aurél ny. kir. kuriai bíró, ügyvéd, Debrecen, Sas ucca 3. szám.

MEGHIVÓ.

A Waldmann Albert Borkereskedelmi Részvénytársaság 1935-6. évi 12. rendes közgyűlését folyó hó 30-án d. u. 3 órakor irodájában (Széchenyi ucca 37.) tartja meg, amelyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghívjuk.

Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletévről s határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.

Figyelmeztetés!

Az évi mérleg és a vonatkozó mellékletek a társaság irodájában az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Az alapszabályok 16. § értelmében a közgyűlésen csak az a részvényes bír szavazati joggal, aki részvényeit a közgyűlés előtt 3 nappal a társaság irodájában letette.

Döbbenten bámultam rá. Ez a bolond fiú, úgy látszik, semmit sem tud, nem is sejti, hogy szép arájáit már tegnap ilyet ezelőtt eltemették. „Terike meghalt!" — akartam mondani. De a kísértethadnagy idegesen a szavamba vágott, lesoványodott, nyomorék, kistiús ökéllel az asztalt döngetve.

— Nem igaz... hazugság... mindenki hazudik... letagadják és eltitkolják előttem és rejtegetik... és íme, most te is állatni akarsz. Ez sodor az őrületbe engem... rohanok az uccákon és megszólítok idegen szőke leányokat, abban a hiszemben, hogy a menyasszonyom libeg előttem... botrányos verekedésbe keveredtem emiatt, mint valami javíthatatlan aszfaltbetyár. A multkor pedig berontottam egy budai villába, mert a verandán megpillantottam Terikét, mint férjes nőt és családanyát. Apró szőke gyermekei körülállották az uzsonnára terített asztalt, de én leránfottam az abroszt, a csészéket és az üvegeket a földhöz csapdostam, üvöltöttem és sírtam, míg az előrohanó házmester a kertészlegények segítségével földre nem tepert... akkor persze ráeszméltem a tévedésre... mentegetőztem... de már későn. Rendőrkézre adtak és a fogházból egyenesen az elmekórtani intézetbe kerültem.

Borvirágos orrát tenyerébe temette és pillanatokig hallhattam nyugtalan és felcsukló zokogását.

Igyekeztem lelkére hatni az őrültnek.

Miből gondolod azt, hogy Terike még él?

— Hiszen írt nekem... állandóan kaptam tőle leveleket.

— Mikor írt utoljára?

— Most két esztendeje... még akkor odakünn voltam a katorgán — teleitte révületen kísértethadnagy.

S nekem most eszembe jutott a jámbor csalás, amiben kissé én magam is ludas voltam. Magam is jól ismertem Bánlaky hadnagy édesanyját, finomlelkű őszhajú uriasszonyt, egy miniszteri tanácsos özvegyét, aki titkolni akarta a fiú előtt menyasszonyának tragikus halálát, attól való féleimében, hogy Bánlaky kárt tesz magában a fogságban. Talán én magam adtam a tanácsot az anyjának, hogy küldözgessen leveleket Terike nevében Szibériában. Az anyja, aki valami különös adottság révén, kitűnően tudott utánozni idegen írásokat, most már nemcsak a maga, hanem a halott menyasszony nevében is levelezgetett távoli fogságban sínylődő fiával, míg a halál le nem zárta az ő szemét is. Ki hitte volna, hogy ilyen szörnyű következményei lesznek ennek a levelezgetésnek.

A pohár után nyúltam reszkető kézzel, elökélt szándékkal, hogy mindent megmagyarázok a kísértethadnagynak. Kimeredt szemmel figyelte minden mondatomat, mintha arcvonásaimból akarna olvasni.

— Te tudod a titkot — hördült fel rekedten —, de nem beszélsz. Mert ellenségem vagy!

— De kérlek... — próbálgattam lecsöndesíteni.

— Csak azt mondd meg... hol találom meg Terit?

— Sehol — rebegtem tompán.

— Akkor meghalsz! — üvöltött fel, revolverének csövét homlokomra szegezve.

Nadrágjának szakadozott hátsó zsebéből került elő a fegyver olyan hirtelenséggel, hogy nem tudtam megakadályozni. Felugrottam a helyemről, széket ragadva fel, hogy védekezzem. „Őrült vagy!" — kiáltottam a kísértethadnagyra. De a fegyvert emelgető kéz hirtelen lehanyatlott, mert zeneszó csendült fel a Duna felől.

— Mi az? — ocsúdott fel, az ablakhoz lépve a kísértethadnagy.

Gyönyörű tiszta nyári éjszaka volt és az égen milliónyi csillag ragyogott. Kivilágított magányos csónak úszott alá a Dunán. Egy fiú evezett. Szép szőke leány pedig a lélekvesztő tatján ült, s míg ujjai a bendzsó húrjait pengették, üde és messzire csengő hangon énekelte: „Helyettem kis virág, tégy vallomást."

— Terike dalol a huliámokon! — suttogta kábultan.

Mielőtt megakadályozhattam volna, kiugrott a földszinti ablakon. A cserjék között felbukott, fölszisszent fájdalmában, de talpra ugrott és ott lohol a liciumsövény felé. „Bánlaky... mi van veled... hova rohansz?" — kiáltoztam, míg utana vetettem magamat. A hullámtörő gát magas szikláiról fejest ugrott a tajtékzó árba, hogy utána úszhasson az alásikló csónaknak. Itt nagyon örvényes a víz. Kétségbeesésemben fellármáztam a parti halászokat és magam is csónakba ültem és barátom keresésére indultam, de nem bukkant fel sehol, bár óraszámra kutattuk csákiyákkal a vizet, amíg a derengés ránk nem köszöntött. Talán mégis csak révbe ért valahol, nyugtalan lelke megtalálta végre a békét, boldogságot és beteljesülést áhitozó nagy szerelmét, amit itt a földön annyira reménytelenül hajszolt.

hirek

Mindentudó

A »Debreceni Független Ujság« pártoktól független politikai napilap.
Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.
Előfizetési ára: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

Ügyeletes gyógyszertárak:

„Kossuth", Lux Arnold, Piac u. 26. „Isteni gondviselés", Székely Adorján, Petőfi tér és Teleki ucca sarok. „Csokonai", dr. Batáry István, Mester u. 45. „Arpád fejedelem", Mikes Béla, Csapókert, Jánossy ucca 44.

RÁDIÓMÜSOR:

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 13.

Budapest I.

9.30: Hírek.
10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkész.
11: Népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet P. Bangha Béla S. J. mondja.
12.20 Postos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30 Nagy Izabella magyar nótákat

Irógépek specialistája
HURAY, Iparkamara. Tel. 17-93

énekel, kíséri Magyari Imre és cigányzenekara.
13.45: „Rádiókrónika." Elmondja Pap Jenő.
14: „Híres kettősök és hegedűszólók." Hanglemezek.
15: „A fuvarozó gazda és a vasút." — Hazay Árpád dr miniszteri titkár előadása.
15.50: „The Rhytmicans" jazz-zenekar. — Közvetítés a Rádiókiállítás studiójából.
16.30 „A Tisza a költészetben és a valóságban." Gárdos Kornélia előadása. (Közművelődési előadássorozat.)
17: Goda Gizella és Laurisin Lajos énekel, zongorakísérettel. Közvetítés a Rádiókiállítás studiójából.
18: 1. „De szép a világ." 2. „Királyfi a kazalban." Komáromi János elbeszélései.
18.30: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.
19.40: Közvetítés a Nemzeti Szinházból. „Harangvirág." Vígjáték 3 felvonásban. Irta: Andai Ernő.
Az első felv. után kb. 20.25: Hírek.
A második felv. után kb. 21.45: Hírek.
Az előadás után kb. 22.40: Hírek, sport eredmények.
23: Közvetítés a Kis Royal étteremből. Pertis Jenő és cigányzenekara játszik.
0.05: Hírek.

Budapest II.

15: A Könyvkötő Munkások Szakegyletének vegyeskara és a Csepeli Munkás Dalkör.
16.30: „The Rhytmicans" jazz-zenekar. Közvetítés a Rádiókiállítás Studiójából.
18.35: „Régi angol királykoronázások." Zsoldos Benő dr előadása.
19.10: „Kincsem a csodakanca." — Bogsch Aladár dr esevegése.
19.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel: Raiter Lajos.
21.20: Hírek, lóversenyeredmények.
21.45: „Magyar népi zene." Hanglemezek.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 14.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
7.20: Étrend.
10: Hírek.
10.20: „Régi magyar társasjátékok." (Felolvasás.)
10.45: „Mi lesz, ha kiapadnak a föld energiaforrásai." — Irta: Willant Rezső. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés.
12.05: Horváth Gyula és cigányzenekara.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Ákom Lajos férfi ének-ötöse.
14.40: Hírek, étrend, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
16.15: A rádió diákfélórája. „Játék a vízcseppel." Csürös Zoltán előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Tanuságtétel." Unger Jenő dr előadása.
17.30: Beszkárt-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
18.20: „A polgári légoltalom." Petróczy István előadása.
18,50: Delmár Rózsi, a bruxellesi kir. Operaház tagja énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor.
19.30: „Reggeltől estig." Versciklus egy repülőútról. Irta: Szabó Lőrinc. Előadja: Ascher Oszkár.
20: Hanglemezek.
21.40: Hírek.
21.30: „Francia kamarazene."
22.15: Időjárásjelentés.
22.20: Közvetítés a Royal-szálló étterméből. A „Smiling Boys" jazzzenekar műsora.
23: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel: Melles Béla.
0.05: Hírek.

Budapest II.

18.20: Bándó Gyula dr hegedül, zongorán kíséri Környei Béla.
18.55: Német nyelvoktatás. (Szentgyörgyi Ede dr)
19.30: „Jazz-dalok." Hanglemezek.
20: „Budavár visszavételének irodalmi emlékei." Bisztray Gyula előadása
20.35: Hírek.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1911 SZEPTEMBER 13., SZERDA. A kultuszminiszter dr. Kardos Albertet a főreáliskola igazgatójává nevezte ki.

1911 SZEPTEMBER 14, CSÜTÖRTÖK. A piarista főgimnázium Révay önképzőköre elnöke lett Kovássy Miklós, főjegyző Hegedüs Endre, pénztáros Dobos Béla, aljegyző Tóth János, ellenőr Uhlarik Béla. Vezetőtanár Bárdosi Ferenc.

1916 SZEPTEMBER 13., SZERDA. A románok elleni offenzivát délről Mackensen vezeti. Az olaszok a déltiroli fronton vereséget szenvedtek.

A király dr. Keller Józsefnek, a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja főnökének és Porosztay Lászlónak, az Alföldi Takarékpénztár vezérigazgatójának a Ferenc József rend lovagkeresztjét adományozta.

1916 SZEPTEMBER 14, CSÜTÖRTÖK. A német csapatok Nagyszeben és Hátszeg környékére érkeztek. Repülőink bombázták Velencét. A Sommenál óriási csata indult meg.

1926 SZEPTEMBER 13., HÉTFŐ. Rendes lapszünet.

1926 SZEPTEMBER 14., KEDD. Városszerte mély részvétet keltett Kernhoffer Józsefnek, a Nemzeti Bank debreceni fiókja főnökének halála.

Dr. Kardos Albert, a zsidó reálgimnázium igazgatója tanévmegnyitó beszédében felhívást intézett a közönséghez, hogy alakítsák meg a Zsidógimnázium Barátainak Körét.

KSE—DVSC 2:1, DTE—NyTVE 2:2, BUSE—DKASE 2:2.

— A Péterfia uccai egyházrész leányköre első összejövetelét a Kálvin tér 5. sz. Baltazár gyülekezeti házban tartja hétfőn, szeptember 14-én délután 4 órakor. Kéretnek a régi leánykőri tagok, valamint az újonnan belépni szándékozók, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

x WELSH ANGOL NYELVTANFOLYAMAI A KOLLÉGIUMBAN felnőtteknek. Tanítás este. 10—12-es csoportok. Tandíj (szept. 15—jún. 15) 40.— pengő. 8 részletben Beiratkozás: hétfő, csütörtök 11—12-ig, 5—7-ig, Piac ucca 22. III. em. 2.

x A Bikur-Cholim Egylet szépen és kényelmesen berendezett főünnepi imaháza a József kir. hg. u. 49. sz. alatt lesz. Imaszékjegyek már kaphatók Spitzer-nyomdában, Halköz és Lusztig fodrásznál, Pásti u. 2. sz. alatt.

Kérje minden üzletben KLEIN GÉZA jóizü kenyerét Árpád tér 13. Telefon: 28—34.

x Beiratkozások a zeneiskolába. Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában a beiratkozások naponta délelőtt 9—1 óráig tartatnak meg zongora, hegedű, ének, cselló, zeneszerzés főtanszakokra és az összes melléktanszakokra. — Tandíj 8 10 12 pengő. Zeneművészeti Főiskolára készülőknek 15 pengő, s zeneovoda három pengő havonta. Fúvós és nagybőgő tanszakok ingyenesek Beiratási díj hat pengő. Bővebb felvilágositás nyerhető a zeneiskola titkári hivatalában, naponta délelőtt 9—1-ig, Vár ucca 1. szám. (telefon: 33-96.)

— Petróczy István ny. repülőezredes légoltalmi rádióelőadása. A volt monarchia hadi aviatikájának, valamint a világháború utáni magyar aviatikának megalapozója, Petróczy István ny. repülőezredes, volt állami légiforgalmi igazgató „A légoltalom sorsdöntő fontosságáról és megszervezéséről" e hó 14-én 18 óra 20 perckor rádióelőadást tart. Az anyag aktualitására való tekintettel az előadás különös figyelmet érdemel. A közismert előadó a legrégibb magyar katonapilóta Hazánkban a vitorlázó repülést is meghonosította és már nyolcadik esztendeje hirdeti a lakosság önvédelmének szükségességét repülőtámadások ellen.

x Imaszékjegyek a Poel-Cedek Egylet József kir. hereeg u. 19. sz. helyiségében f. hó 6-tól 17-ig kaphatók délután 4—6 óráig. Előjogok f. hó 10-ig jelenthetők be. Elnökség.

x Gönczi Gábor kályásmester üzemét Monti ezredes ucca 3. alá helyezte. Bejárat Burgundia uccából. Raktáron legmodernebb cserépkályhák. Telefon: 25-68.

x KIS-DEBRECEN sörházára felhívom a nagyközönség n. figyelmét! Nap bármely szakában a legkitünőbb magyar konyha, legkitünőbb fajborok, állandóan háromfajta Haggenmacher-sör csapon. Este a külön étteremben elsőrendü jazz-zenekar. Külön kellemes kisebb termek társaságok részére. — Meggyőződhet legszolidabb családias estékről. **Meglepően szolid árak.** Nagyb. pártfogást kérve tisztelettel: Kovács Aladár.

PERTRIX
Akciós lámpatok
mindenütt kapható.
Ára
P. 1·76 teljesen felszerelve
elem- és izzóval

— Országos mozgalom az OTI és MABI öregségi járadék emelésére. A Nyugdíjas Magánalkalmazottak Országos Szövetsége e havi választmányi ülésének határozata folytán felhivja az OTI és MABI tagjainak figyelmét a szeptember 1-től kezdődő aggkori járadékok rendkivül alacsony voltára, amely az OTI-nál átlag havi 20 P, a MABI-nál havi 25 pengőt tesz ki s melyek a létminimumot meg sem közelitik. Minthogy a szövetség tervezete úgy az ellátási összeg, mint az ellátandók száma tekintetében a mai időknek megfelelően nagy előnyökkel jár, nyomatékosan felhivja az OTI és MABI tagjait, hogy a tervezet megvalósitása érdekében inditott országos mozgalomhoz csatlakozásukat szóban, vagy irásban jelentsék be a szövetség titkárságánál, Podmaniczky ucca 53.

Óra- és ékszerjavitásokat
szakszerüen készitek. — Aranyat, ezüstöt, zálogjegyet veszek
Wertheimer Hermann
Piac ucca 16.

x **Polster Márta** okl. énektanár megkezdte tanitását Egymalom u. 7. alatt.

— A villamos áramszolgáltatás korlátozása. Tisztelettel értesitjük villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközlendő javitások miatt e hó 13-án, vasárnap hajnali 5 órától délután 14 (2) óráig az alábbi helyeken az áramszolgáltatás szünetelni fog: Teleki, Tímár, Vígkedvű Mihály, Haláp, Varga, Szent Anna, Kandia, Zöldfa, Batthyány ucca, Méliusz tér, Cegléd, Kossuth, Hajnal, Nap, Burgundia, Domb, Magos, Kígyó, Vár ucca, Csapó ucca eleje, Nyomtató, Szappanos, Veres, Kölcsey, Rákóczi, Eötvös, Ajtó ucca és Péterfia ucca páratlan oldala, Világitási Vállalat.

x Leveles Irén okleveles nyelvtanárnő angol, francia, német nyelvtanitását megkezdte. Püspöki palota V. kapu I. 38.

x Férjem elhalálozása folytán a kályhásipart továbbra minden fennakadás nélkül, öcsém szakszerü vezetésével folytatom. Szives támogatást kérve tisztelettel özv. Gschmeidvné, Timár ucca 17. Telefon: 13—41.

x TANKÖNYVEK, használt és újak, irószerek kaphatók Kultúra Antikváriumban, Szent Anna u. 5.

— Megszünt iparok és kereskedések. Az elsőfoku iparhatóság a következők iparjogositványát szüntette meg. Tamás Ferenc fuvaros. Ifj. Rózsa Mihály fuvaros, Gréger Andrásné termény, liszt és mindenféle malomtermék kisker. Kapitány János fuvaros, Borsos Imre kovács, Feurer A. Endre füszer és vegyes kiskereskedés, Bócsi Antal szatócs, Czabán Vilmosné szatócs, Bócsi Antal papirzacskó készitő, Medgyesi Károly zöldség, főzelék, burgonya, gyümölcs, déligyümölcs dinnye, tojás, és baromfi kisker.

— **Idegesség, fejfájás, álmatlanság,** reggeli rosszullét, levertség, bágyadtság, szédülés esetében a természetes »**Ferenc József**« keserűvíz az emésztőszervek hiányos működéséből eredő zavarok nagy részét azonnal megszünteti, az étvágyat erősen fokozza s visszaadja a testnek és szellemnek régi frisseségét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a **Ferenc József** víz öregemberek betegségeinél és neuraszténiások bajainál is mindig megbízhatóan és kellemesen hat. Orvosok ajánlják.

x **Magyar** Éva okl. tanárnő francia és német nyelv-órákat ad. Vilmos cs. krt 40. Tel.: 25—94.

x **Jüdische Spielschule** az orth. izr. iskola épületében, József kir. herceg ucca 49. 3—6 éves gyermekek részére naponta d. e. 9—12-ig, d. u. 2—4-ig, németnyelvű játékos és hasznos foglalkoztatás. Modern hygiénikus berendezés. Gondos felügyelet. Beiratások: naponta délelőtt 9—12-ig.

— **A Debreceni Ujságírók Clubjának** éttermében (Piac ucca 26. első emelet) 4 fogásos nagymenü csak 1 pengő 10 fillér. Kismenü 90 fillér. Kimondottan prima házikoszt. Külön diétás konyha. Olvasó. Társalgó. Bridzsterem. Délutáni kártyapénz — uzsonnával együtt — 80 fillér.

x **Rózsa Lilly és Kató** okl. tanárnők **mozgásművészeti iskolájában** a beiratkozások megkezdődtek. Széchenyi ucca 32. Telefon 21-54.

— **A Déri-múzeum** ma, vasárnap délelőtt 9—1 óráig nyitva. Belépődíj nincs. A Füvészkert ucca 2. számú iskolaépületben elhelyezett Thaly Kálmán-emlékmúzeum délelőtt 10—1 óráig nyitva. Belépőjegy 20 fillér. A múzeumi Közművelődési Könyvtár egész nap zárva.

— **Silberstein Jenő** családi nevét belügyminiszteri engedéllyel »Szabados«-ra változtatta.

x **Uj terméső Earl Grey** angol teakülönlegesség keverék beérkezett. Kizárólagos lerakat Esterházy csemegeüzlet, Piac 30.

x **Szipál** udvari fényképészmester műtermében 1 drb. 18x24-es nagyítás 3 levelezőlappal 7.— P.

— **Mezey Béla lelkész beiktatása.** A szombat délutáni presbiteri gyülésen nyilastelepi lelkésszé választott lelüésznek, Mezey Bélának ünnepélyes szolgálatba iktatása ma délelőtt 10 órakor történik a nyilastelepi templomban. A beiktatást Makláry Károly püspökhelyettes személyesen végzi.

FÉRFI, NŐI RUHÁIT szárazon vegyileg tisztítja **LENGYEL**, Csapó u. 24. Batthyányi u. 1.

— **A Békessy Béla Vívó Club** tagjait értesítem, hogy a vívóórák e hó 14-étől megkezdődnek és hetenként háromszor: hétfőn, szerdán és pénteken d. u. 4 órától 7 óráig a vívóterem a clubtagok rendelkezésére áll. Főtitkár.

x **Retikült, böröndöt**, iskolatáskát készítőnél vegyen. Feuermann böröndösmester Piac u. 26.

— **A híres filmcsillagok, a nagy színésznők**, a világ legszebb asszonyai a Lux Toilet Soap enyhe habjára bízzák féltve őrzött kincsük: vonzó, sima bőrük ápolását. Szépsége megőrzéséhez válassza Ön is mindennapos hűséges segítőtársul az illatos Lux szappant. Arcbőrét és kezeit ápolja, fürdőjét üditi. A Lux Toilet Soap Hollywood szépségszappana. Kapható mindenütt. Ára 40 fillér.

x **Tankönyvek**, iskolaszerek dús választékban. Nagy kölcsönkönyvtár. Gárdos könyvesbolt, Püspöki palota.

Kiárusítás! Kékrefestett kirakat megszünik Piac u. 29 sz.

A kisantant nagylapolcsányi értekezlete

Prága, szept. 12. Szvojadinovits miniszterelnök, Antonescu és Krofta külügyminiszterek a naplegnagyobbrészét Nagylapolcsányban Benes elnök tartózkodási helyén töltötték. Benes villásreggelire hívta meg őket, majd több, mint 2 óra hosszat tanácskozott velük, amelyen az általános európai helyzetről, főleg a kisantantnak Németországgal, Lengyelországgal, Szovjetoroszországgal és Olaszországgal szemben követendő politikájáról volt szó. Ezeken a tanácskozásokon semmiféle határozat nem jött létre, csupán az tünt ismét ki, hogy a 3 ország között teljes az összhang. Áll ez főleg Romániára, amelynek politikája változatlan marad. A kisantant állandó tanácsa holnap délután kezdi meg tulajdonképpeni tanácskozásait. A 3 miniszter este 8 óra tájban Pozsonyba érkezett.

A cipésziparban is történtek egyes üzemekben megállapodások

A cipésziparban a szombati nap folyamán egyes üzemekben megállapodások történtek, úgy hogy már a munkát fel is vették ezekben az üzemekben a munkások. A héttői nap folyamán még számos üzemekben megindul a munka éspedig az olyan üzemekben, ahol a szombati nap folyamán megállapodás történt. Ezekben az üzemekben a munkások a régi bérekhez viszonyítva 35—40 százalékos emelést értek el. A jövő hét folyamán a többi üzemekben is valószínűleg hasonló eredményeket érnek el a munkások.

NEURATH KÜLÜGYMINISZTER MEGLÁTOGATTA GÖMBÖST

Budapest, szept. 12. Az MTI-nek jelentik Münchenből: Gömbös miniszterelnököt ma délben 12 órakor meglátogatta báró Neurath birodalmi külügyminiszter. A látogatás háromnegyed óra hosszat tartott.

FELROBBANT EGY BENZINLÁMPA A DOHÁNLBEVÁLTÓBAN.

Szombat délelőtt a dohánybeváltóban Pál Béla munkás benzinlámpával dolgozott. A lámpa felrobbant és a szerencsétlen munkás két lábafejét s lábaszárát súlyosan összeégette. Telefonon kihívták hozzá a mentőket, akik első segély után kiszállították a bőrgyógyászati klinikára, ahol ápolás alá vették.

x **Jakabfi Magda** okleveles zongoratanárnő f. hó 15-én megkezdi a tanítást. Beiratkozás 14-én egész nap.

x **Csőregi Erzsébet** angol, francia nőidivatterme: Miklós u. 17. Ruhát, fehérneműt legszebb kivitelben szolid árak mellett készít.

x **Ha otthonát elhagyja** s Budapestre visz útja, keresse fel a Park szállodát, ott elfelejti búját-baját.

x **Őszi divat bemutatókról** hazaérkeztem a külföldi modellrajzok ujdonságaival. Rendelés: Bárdos Bizsu, Kálvin tér 2. Fráterné fűző különlegességei ugyanott rendelhetők.

x **Borostyán padlólakk 1.76 Auspitz festéküzlet**, Csapó u. 16. sz.

x **Ékszer, óra, ezüstnemű** ujdonságok Rottmannál, Piac 46. Olcsó árak. Saját műhely.

x **Szobafestő, mázoló, bútorfestő munkák** olcsó árban készülnek Végh Dezső festő műhelyében, Arany János u. 9.

x **Okl. tanítónő** magántanulók előkészítését, rendes tanulók korrepetálását (zenére is) hozzáértően lelkiismeretességgel vállalja. — Menczelné Berényi Irma, Szoboszlai bérház, C. lépcsőház.

Időjóslás

Gyenge északkeleti, keleti szél, a délutáni órákban pár csepp eső lehet. Erős éjjeli lehülés, északkeleten gyenge talajmenti fagy is lehetséges. Vasárnap 18—20 fokig emelkedik a hőmérséklet.

A PÉNZÜGYMINISZTER GENFBEN

Budapest, szept. 12. Fabinyi pénzügyminiszter szombat délután 15.20 órakor dr. Csizik Béla miniszteri tanácsos kíséretében Genfbe utazott a Népszövetség pénzügyi bizottságának ülésére.

— **Kifutólány** azonnal felvétetik. Csapó ucca 28. Trafik.

— **Debrecen a római bizantologiai kongresszuson.** A bizantológiai kongresszus az idén Rómában ülésezik. A régi Bizánc kulturájának minden ágát felölelő tanácskozásokon a magyar jogászok közül dr. Kováts Andor debreceni egyetemi tanár vesz részt, aki ezidőszerint Magyarországon egyedül foglalkozik a bizánci jogtudomány tanulmányozásával. Itt említjük meg, hogy dr. Kováts Andornak, aki ez év tavasszán a lipcsei német jogászgyülésen vett részt, erről a kongresszusról érdekes beszámolója jelent meg „Az ügyvéd" című folyóirat legutóbbi számában.

— **Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!**

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETMÉNY.

Értesítjük a t. utazóközönséget, — hogy folyó hó 14-étől, hétfőtől kezdve további intézkedésig a MÁV pályaudvar—nagyerdei vonalon az „1 és 2" iránytjelző számmal ellátott villamos vonatok délelőtt 10 órától, délután 5 óráig közlekednek. Délelőtt 10 óráig és délután öt órától pedig minden villamos vonat „1" iránytjelző számmal ellátva, a Vilmos császár körúton át fog közlekedni.

Debrecen, 1936. szeptember 12.

Az Üzletigazgatóság.

MOZI

HAVI 200 FIX

A Vígszínház-mozgó Budapesttel egyidejüleg mutatta be tegnap a legujabb magyar filmet, melynek szerzője az ötletes Vadnay László ezuttal is valami különlegesen újat adott. A „Havi 200 fix" nem operett, hanem inkább a vígjáték és zenés bohózat műfajai között mgadozik. Foeélja a közönség mulattatása, ami mértéken felül is bekövetkezik, de azért a közönség igazán nem haragszik.

Mint már eloljáróban emlitettük, a mese frappánsan szellemes és Bajogh Béla rend ző még a Mesaulló sikeret is felülmulva poentirozta ki az egyes jeleneteket. A jutalom és nem is lehetett más, mint elismerés és nagy-nagy siker.

A szereplők meglepő fejlődése nagyban elősegítette a szerző és rendező munkáját, bizonyságául annak, hogy már jo filmszínészeink is vannak. Jávor Pál most is megdoboglatja a női szivcket, Uray Tivadar szalon szerepében is éppoly jó, mint az Uj földesurban, Pager Antal, mint burleszk komikus új oldaláról mutatkozik be és groteszk humorával még imádóit is meglepi. Salamon Béla sok derüs percet szerez és a két női szereplő Bársony Erzsi és debreceni Fülöp Magda is hozájárul a Havi 200 fix sikeréhez.

A maris népszerü muzsika, a fülbemászó melodiák, a tiszta felvételek a tökéletesen erthető beszéd az illuziót szolgálják közmegelégedésre. Megjósolhatjuk, hogy a Havi 200 fix sok röpt riz fog megérni Debrecenben.

Jól bevezetett

Uridivatüzlet

főuccán, modern portáléval elköltözés miatt sürgősen átadó. Érdeklődés: »Biztos megélhetés« jeligén a kiadóban.

Pusztit a méhek költésrothadása Debrecenben

Megírta a „Független Ujság", hogy a méhek egyik legveszedelmesebb betegsége, a Bacillus larvae által okozott költésrothadas Debrecenben is föllépett. Az Egyetemi Állattani Intézet megállapítása szerint különösen az Ondód környéki tarlóvirá g legelőt megszállo vándorméhészetek fertőzötlek. Többen elszállitották már méheiket a vándortanyáról, úgy hogy a betegség általános széthurcolására számithatunk. Minden méhész érdeke és kötelessége, hogy családjait sürgösen átvizsgálja s ha gyanúsat tapasztal, jól becsomagolt mintát küldjön az Egyetemi Állattani Intézetnek (Debrecen 10., központi egyetem). A fiasitás a födött sejtekben pusztul el, de a méhek később lerágják a sejtek födelét, úgy hogy nyitott sejtekben is lehet rothadt fiasitás. A fiasitás barna, erősen nyúlós tömeggé esik szét és jellegzetes, de nem tulságosan erős envszaga van. A sejt födele behorpad, vagy lyukas. A fiasitás később megszárad és barnásfekete, lapos pikkely alakjában tapad a sejt alsó oldalához. A betegség ebben a hónapban könnyen fölismerhető, mert az egészséges fiasitás kikel s a költésrothadásos fiasitás a lép sejtjeiben szétszórva vizamarad. A családok átvizsgálásakor nagyon kell ügyelni, hogy rablás ne törjön ki, mert a rablóméhek a betegséget hurcolják. A 95.000—1935. számú földmivelésügyi miniszteri rendelet értelmében a költésrothadást a méhek tulajdonosa, vagy a kezeléssel megbizott büntetés terhe alatt köteles a hatóságnak — Debrecenben a polgármesteri hivatalnak — azonnal bejelenteni. A költésrothadásról nemsokára ismertető előadás lesz Debrecenben. Helyét és idejét később közöljük.

SPORT

Grandiózus küzdelmet igér a veretlen Bocskay és Ferencváros találkozása

Hosszú idő után az első mérkőzés, amely, mint valamikor, lázba hozta a debreceni közönséget. Napok óta minden gondjuk mellett is erről beszélnek az emberek és találgatják az esélyeket: a Ferencváros, vagy a Bocskay győz-e, illetve marad az élen?

Nagy kérdés ez, nehéz is rá válaszolni. A látszat szerint ugyanis a Bocskay kezdi összeszedni magát és hajdani legjobb formája felé közeledik, míg a Ferencváros csillaga a legutóbb mutatott formák alapján letűnőben van. Ilyen nagy csatáknál azonban a látszatnak kicsi szerep jut. Ugy a Bocskay, mint a Ferencváros valamennyi mérkőzését megnyerte eddig, de még csak a szezon elején járunk és amint nem számit a vereség, éppúgy nem nyujt tápot messzemenő következtetésekre a győzelem.

Ugy a Bocskay, mint a Ferencváros három mérkőzésből hat pontot szerzett. Az ellenfelek közül kettő ugyanaz volt és míg a Ferencváros a Soroksárral szemben egy góllal jobb eredményt ért e l(5:2), addig a Bocskay a Nemzetit verte fölényesen. Ami különbséget lehet felfedezni a két csapat formája között, az a győzelmek mögött meghuzódó játékban és fölényben keresendő. És itt mutatkozik némi plusz a Bocskay javára, mert a Ferencváros nehezen verte a Nemzetit 2:1-re, míg a Bocskay klasszisjátékkal biztosan győzött ellene. Tudjuk azonban, hogy az ilyen papirformaszámitás a nagy küzdelemben hamuvá válik.

Tudni kell ugyanis, hogy minden ellenféllel szemben más a taktika, más az erőbeosztás és más a stilus. A Ferencváros a Bocskay ellen legjobb játékosait szedte össze és olyan tetszetős összeállitással ijesztette meg a Bocskay hiveit, hogy az optimizmus egyszerre lelohadt. Pyber és társai beállitásával a Ferencváros valóban kevés eséllyel startolt volna, de a tegnap nyilvánosságra hozott együttessel már komolyan számolni kell.

Az összeállitás a következő: Kutasi—Papp, Korányi—Hámori, Polgár, Lázár — Táncos, Tátrai, Toldi, Farkas, Kemény.

Ez a zöld-fehér csapat papiron a legkomolyabb játékerőt képviseli, kérdés azonban, hogy mit tud a pályán. Farkas még ujonc. Kemény és Korányi hosszú pihenő után lépnek pályára. A Ferencvárosban tehát sok a sötét pont és éppen ezért szereplésük kellemes, vagy kellemetlen meglepetéseket hozhat.

De a mérkőzés nemcsak a Ferencváros fordul meg, hanem inkább a Bocskayn. Ha a Bocskay kijátsza a Nagyvárad elleni második félidő formáját, akkor a legjobb Ferencváros sem győzheti le. De sok függ attól is, hogy melyik csapat kap előbb lábra és melyik kapuba esik az első gól. A lélektani momentumok a játék képéből és a pillanatnyi szerencséből fognak kialakulni és ebben a küzdelemben a lélektani momentumoknak döntő szerep juthat.

Egy biztos csak: grandiózus küzdelem lesz. Mindkét csapat nemcsak a pontokért, hanem a veretlenségért és a vezető helyért is küzd. Amelyik sikerrel veszi ezt az akadályt, egyidőre szabaddá tette maga előtt au utat és a tabella első helyein fog kikötni az ősszel. Nagy tét ez, amely ott fog lebegni a játékosok szeme előtt és ebből következik, hogy a jó játékon felül igazi harcot láthat a közönség.

A mérkőzés pontosan 4 órakor kezdődik. Játékvezető: Vass Antal.

A világhirü
Bächer- ekék, talajmüvelő gépek,
MELICHAR- vetőgépek
és mindezek alkatrészei
ismert elsőragu minőségben
Bächer-Melichar-nál
Budapest, V. Vilmos császár-ut 52.

Előmérkőzés: DKASE—DEAC amatőr bajnoki.

A NEMZETI LIGA vasárnapi fordulója ismét a bizonytalanság jegyében indul. Teljesen nyiltak a következő mérkőzések: Szeged—Ujpest, Kispest—Budafok, Budai—Soroksár, Elektromos—III. ker. Kétes még a Phőbus—Nemzeti találkozó eredménye is. Egyetlen favoritmérkőzés a Hungária—Haladás.

Első teljes forduló az amatőröknél

A harmadik fordulóban már valamennyi első osztályú amatőr csapat a porondra lép. Érdekes és izgalmas küzdelmek várhatók. A program:

DVSE—TEXTIL

Diószegi út, 10 óra, játékvezető Gutfreund. A DVSE a favorit, de a Textil megerősített csapattal áll ki és meglepetésben reménykedik. Jóslat: 3:2 a DVSE javára.

DKASE—DEAC

Stadion, 2 óra. Játékvezető Takács. Az egyetemisták teljesen átszervezett, ifjúságiakkal tüzdelt csapattal állnak ki s igy a DKASE szintén megyengült csapata biztos győzelmet arathat. Jóslat: 4:1 a DKASE javára.

PMÁV—NyVSC

Püspökladány. Játékvezető Groszmann. A formába lendült ladányiak a honi környezetben nehéz küzdelemben fognak győzni. Tipp: a PMÁV győz 3:1-re.

NyKISE—TURUL

Nyiregyháza. Játékvezető Lengyel dr. Az ismét komolyan dolgozó NyKISE nem áll nagy feladat előtt az újonc Turullal szemben. A NyKISE 6:1-re győzhet.

KMOVE—MTK

Karcag. Játékvezető Csicsák dr. A KMOVE pontveszteség nélkül vezet a tabellán, az MTK viszont már két súlyos vereséget szenvedett. Jóslat: 4:1 a KMOVE javára.

NSE—NyTVE

Nagykálló. Játékvezető Stuyber. A NyTVE fölényes játék után nem nagy gólaránnyal fog győzni. Tipp: 3:1 a NyTVE javára.

NyAFE—DVSC

Nyirbátor. Játékvezető Földes. Nagy küzdelemre van kilátás, de a DVSC nagyobb rutinja egy gólos győzelmet hozhat. Döntetlen, vagy a DVSC 2:1 arányú győzelme várható.

—

(x) Hallotta, mit beszélnek az emberek, hogy Gombos divatházában legolcsóbban vehet. Csapó 103.

—

AUTÓN ÉRKEZETT MEG A FERENCVÁROS

A Ferencváros csapata a szokástól eltérően nem vonaton, hanem autókon indult Debrecenbe és szombaton este fél 9 órakor érkezett meg. A csapat ugyanaz, amelyik a mérkőzéssel foglalkozó cikkünkben szerepel, az egyetlen tartalék Jakab, aki a center helyén használható. A csapatot Springer Ferenc dr., vitéz Kemenessy Sándor és Blum Zoltán tréner kisérték. Vacsora után rövid sétát tettek a játékosok, majd lefeküdtek.

A DMTE összes játékosai ma délelőtt pontosan fél 10 órakor a DTE pályán jelenjenek meg.

A Nyomdász 11 játékosai ma délután 2 órakor jelenjenek meg a nagyállomáson.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. debreceni 6. sz. honvéd és közrendészeti helyőrségi kórház 1937. évi január hó 1-től 1937. évi december hó 31-ig terjedő időre hús, élelmicikkek, fűszer, stb. és tej szállitására 1936. évi október hó 14-én 10 órakor nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Bővebb felvilágositást az érdekelteknek a kórház gazdasági hivatala hétköznap 8 h-tól 13 h-ig ad.

Kórházparancsnokság.

— **Gyomorbajos** embereknek nagy megkönnyebbülést okoz, ha félórával étkezés előtt három—négy evőkanálnyi természetes »Ferenc József« keserűvizet vesznek be. Az orvosok ajánlják.

Gyászrovat

Nagy András gazdálkodó 78 éves korában meghalt. Temetése szeptember 13-án, délután fél 4 órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint.

UJ SIRKŐRAKTÁR. Haimann Hatvan u. 29. Gránit, márvány, mű- és terméskövek nagy választékban.

Szabó János szabósegéd 39 éves korában meghalt. Temetése szeptember 13-án délután 3 órakor lesz a Köztemetőben a római katholikus egyház szertartása szerint.

Gerendai Debrecen.
Sírkőgyár
Raktár: Hunyadi ucca 14.
Telefon: 30-24 és 19-47.
Gyár: Salétrom u. 3.
Közvetlen behozatal Svéd- és Olaszországból. Készit sirköveket mindenféle gránitból és márványból, sirboltokat s temetői munkákat legolcsóbb árban. — Kérjen díjmentes költségvetést s rajzot.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY. Elárverezek Debrecenben, marhavásártéren **1936. évi szeptember hó 15-ik napjának délelőtt 9 órájakor**, vagy az ingók ki nem szállitása esetében Bánk 30. szám alatt **1936. évi szeptember hó 15. napjának délután ½5 órájakor** 1140.— P becsértékü ingókat, ú. m. tehenek, bika, birkák stb. nyilvános bírói árverésen.

Tihanyi helyett Lőrincz
kir. bírósági végrehajtó.

Jövő héten szerdán és csütörtökön is játszik
az Apolló mozgó
Müsora:
10.000 dollár és egy leány
szellemes vigjáték és a gazdag kiegészitő filmek!
Jegyelővétel hétfőn és kedden d. e. 11 órától.

A budapesti szállodák zsufoltsága nem okoz Önnek gondokat:
Szálljon meg a Nádor-panzióban
Központi fekvés, a Kossuth Lajos tér és a Szabadság tér összeszédságában, a Belváros szivében, kényelmes szobák, kitünő izletes konyha, olcsó napi panzió.
NÁDOR PANZIÓ, Nádor u. 24.

KÖZGAZDASÁG

DRÁGÁBB LETT A BUZA

Eladások:

Búza: 150 mm fliszai (80) 15.75 pp., 150 mm fliszai (77) 15.30, 300 mm bihari (80) 15.75 pp., 150 mm mezőkövesdi (80) 15.80 pp., 150 mm egyeki (80) 15.80 pp., 150 mm hevesi (80) 15.75 pp., 150 mm tiszai (80) 15.75 pp. msz.

Rozs: 150 mm 12.45 pp., 300 mm 12.40 pp., 150 mm 12.65 pp.

Tengeri: 150 mm 13.00 Csepel, 150 mm 13.00 közr.

Árpa: 150 mm 12.60 pp., 150 mm 15.50

Határidőüzlet:

Rozs: októberre 12.88, 89, 90, zárlat 12.84—86, márciusra 13.56, 57, 58, 54, zárlat 12.53—55.

Tengeri: szeptemberre 12.53, zárlat 12.53—55, májusra 11.06, 08, 10, 12, 08, 07, 06, 05, zárlat 11—04—05, júniusra zárlat 11.35.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg 15.20—15.45, 78 kg 15.35—15.60, 79 kg 15.55—15.75, 80 kg 15.65—15.85, fliszai 77 kg 15.20—15.40, 78 kg 15.35—15.55, 79 kg 15.55—15.70, 80 kg 15.65—15.80.

Rozs: 12.50—12.70, sörárpa 17.50—18.75, tak. árpa 12.30—12.60, zab 13.55—13.70, tengeri 12.95—13.05, lencse nagy 40—46, közép 32—38, kis 24—26, bab 18.50—19.00, búzakorpa 9.00—9.15.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 17.10—17.30, 100 cseh korona 13.30—14.20 160 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 337.00—341.00, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 2.80—3.00, 100 lira 29.90—30.25, (Az 500 és 1000 frás bankjegyek kivételével.) 100 svilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

PIACI ÁRAK.

Pulyka, sovány drb 2.20—3.38, liba, sovány dbr 4.30—6.00, kövér kg 1.30—1.50, kacsa, sovány drb 2.00—3.20, kövér kg 1.20—1.30, csirke kg 1.10—1.20, tyúk párja 3.80—3.70, jérce 3.00—3.70, csirke, sütnivaló 1.80—3.00, rántanivaló 1.10—1.60, tojás drb 0.07—0.08, kg 1.40—1.50.

Nemes alma kg 0—30—0.40, közönséges 0.12—0.24, körte 022—0.36, birsalma —.—, szilva 0.16—0.24, szőlő, csemege 0.18—0.30, dió 0.65—0.75, őszibarac 0.44—0.70, dinnye, görög 0.03—0.04 sárga 0.04—0.05, citrom drb 0.08—0.14.

Vereshagyma kg 0.05—0.06, fokhagyma 0.20—0.30, burgonyo, rózsa 0.06—0.08, vegyes 0.03—0.05, fejeskáposzta drb 0.02—0.06, kerkáposzta 0.02—0.03, savanyukáposzta kg 0.20 0.022, karfiol 0.06—0.15, karalábé drb 0.01—0.03, petrezselyem csomója 0.03—0.04, sárgarépa 0.03—0.04, retek drb 0.01—0.02 bab zöld kg 0.16—0.22, tök drb 0.08—0.12, ugarka 100 drb 0.30—0.40, spenót csomója 0.02—0.03, gomba kg 0.20—0.25, paradicsom kg 0.02—0.03, paprika 100 drb 0.20—0.50.

Kenyér, fehér kg 0.32, félbarna 0.28, barna 0.24, rozskenyér 0.20, péksütemény drb 0.05

Búzaliszt 00-ás kg 0.26, 0-ás 0.26, 4-es 0.23, búzadara 036, rozsliszt 0.18, korpa 0.08.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 14.00—13.80—73.60, rozs 11.00—10.80, árpa 10.50—10.20, zab 11.00—10.50, tengeri ó 14.00—13.80, csöves 4.50—4.30—4.20, lucerna 5.30—5.00, széna 4.00—3.60—3.00, szalma 1.20—1.10, takarmányrépa 1.60—1.40, tök, fehér 2.00—1.80—1.60.

A MONARCHIA FEKETE ANGYALA

(114.)

Uzsorások garázdálkodása Pesten

Még a nagy krach előtt rendkívül elharapódzott az uzsora Pesten. A rendőrség tudta, hogy valami bécsi bank ügynökei helyeznek itt el óriási kamatra pénzeket, de nem tudta megcsípni a tetteseket. Nagyon megszaporodott az öngyilkosok száma.

Egy Szalay Zsigmond nevű igazságügyminiszteri osztálytanácsos 137 váltót hamisított, összesen 138.876 forint értékben, aztán megszökött és Sopronban került a rendőrség elé, ahol Szigethy Béla ügyvéd vette fel írnoknak és úgy fogták el, hogy egy felebbezési iratán felismerték kezeírásáról. A tárgyaláson kiderült, hogy a szerencsétlen ember beteg édesanyját tartotta, sok tagú családját és ezért volt kénytelen uzsorakölcsönt venni igénybe, majd hogy ezeket rendezhesse, mind nagyobb és nagyobb kölcsönöket vett fel. A váltókat hamisította. Öt évi fegyházra ítélték, de nagy volt iránta a közönség szánalma.

Börtönbe került Kleinrath előkelő, köztiszteli ügyvéd. Ő is azért folyamodott az uzsorásokhoz, mert betegeskedett felesége és két kislánya. Kénytelen volt sikkasztani, hogy az uzsorások hamis váltóit beválthassa. Sírva kérte a bíróságot:

— Büntessenek meg minél hosszabb időre, mert a börtönben ellátnak. Mit csinálok ha kiszabadulok?

Csődbe került uzsorás váltók miatt Hunyady Jenő, híres műegyetemi tanár, akkor a világ egyik legnevesebb matematikusa. Uzsorás váltók miatt került bajba. Diákjai mentek a miniszterhez, hogy ne kelljen otthagynia a csődbe jutott tanárnak tanszékét.

Nagy port vert fel Peláthy Béla előkelő származású tiatal birtokos bűnügye, aki hogy tízezer forintos kölcsönt kapjon, húszezer forintos váltóra kellett rokonai nevét hamisítani. A bíróság is megszánta, csak hat hónapra ítélték el és az ügyész vádbeszédében kijelentette, hogy ha mód lenn a hat hónapot is inkább az uzsorások nyakába sózná.

Megdöbbenést keltett Benedek Gyula volt képviselő csalási ügye, akit ugyancsak uzsorások fetlek tönkre és Drotleff nagyszebeni képviselőé, aki akkor került az uzsorások markába, amikor választási költségekre volt szüksége. Amerikába akart szökni, Hamburgban tartóztatták le.

A rendőrség megállapította, hogy az uzsorás-ügynökök egy bécsi bankháztól kapják a pénzt, amelyet egy Reichel, egy Ritter nevű férfi és egy Taussig nevű nő vezet. Ezek pénzeket vesznek fel Bécsben, azt óriási uzsorakamatra kiadják. Mire a rendőrség idáig eljutott, a nagy krach derekán megszökött a három bankár. Otthagyták palotájukat, bankházukat, fogatukat, sujtásos, egyenruhájú huszárukat és térdnadrágos, napoleon-kalapos inasukat is. Üthették a nyomát bottal a betevők s azok a nagy bankok, amelyektől kölcsönpénzt kaptak. Szívesen adták nekik, mert ezek jóideig mindent pontosan fizettek, hiszen százszoros pénzt vasaltak be azokon, akiknél uzsorára kihelyezték.

Hurokra került zsarolók

Elmult egy esztendő anélkül, hogy a szökött bankárokat elcsípték volna.

Egyszeribe óriási zsaroló hadjárat indult meg Bécsben és Pesten. Hogy milyen arányokat ölthetett ez, azt a rendőrség később sem tudta megállapítani, mert a megzsarolták hallgattak, sőt tagadtak, hiszen azért fizettek a zsarolóknak, mert nem akarták, hogy életüknek régi, kellemetlen emlékei nyilvánosságra kerüljenek.

Ez a zsaroló banda zúgbirlapírókat is felhasznált.

Nagy port vert fel a Bombe című bécsi zúglap bünpöre. Bazár Adolf bankár jelentette fel zsarolásért, mert előbb 500, majd 150 forintot követelt tőle azzal a fenyegetéssel, hogy különben kiirják róla, hogy uzsorás. Feljelentette a lapot Reichel Szelis is, akitől 500 forintot akart zsarolni, Frey, akitől már 500 forintot kizsaroltak és meginl 500 forintot követeltek, továbbá Fuchsbald Móric, akitől ugyancsak 500 forintot akartak kiszedni.

A tárgyalás során Braun szerkesztő minden bünt lapjának kiadóhivatali igazgatójára, Saphirra kent, aik az eljárás során megszökött. Braunt hat hónapra ítélték. Braun azt erősítgette, hogy az adatokat Saphir hozta, aki ezeket két rejtélyes idegen férfitől és egy idegen nőtől kapta. Nem tudta, hogy kik az illetők.

(Folytatjuk.)

1616—16—1936. ghsz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem gazdasági hivatala 1936. évi november hó 1-től 1937. évi október hó 31-ig szükséges tej, füszer és gyarmatáruk, só, cukor és ásványvizek szállítására folyó évi szeptember hó 24-én 10 órakor az egyetemi gazdasági hivatalban (Klinikai telep, felvételi épület) nyilvános, de a füszer és gyarmatáruk, só, cukor és ásványvizekre vonatkozólag Debrecen sz. kir. város területére korlátozott írásbeli versenytárgyalást tart.

Bánatpénz 2 százalék.

A vonatkozó nyomtatványok a gazdasági hivatalban szerezhetők be.

Debrecen, 1936. augusztus 29.

Egyetemi Gazdasági Hivatal

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Ez még nem volt
Női kötött
divat bluz
hosszu ujjal
98
fillér
HAVAS
Harisnyaház
Bácsogos u. 1.

Budai kiskoresmák hangulata a **Bagolyvár vendéglőben.** Uri közönség, polgári árak **Hid ucca 14.** — Telefon: 19—31.

Borostyán padlólakk 1.76. **Auspitz festéküzlet,** Csapó u. 16. sz. 2741

Katonatisztek, altisztek, katonai hivatalok, »Unió«-tagok elsőrendű tűzifát, szenet, kokszot, brikettet téli beszerzésre is havi részletfizetésre **készpénzáron** kapnak, 100 kg-ot már házhoz szállítva — **»Margit« tüzifa- és szénkereskedelmi vállalatnál,** a Margit fürdő mellett. Telefon:

Betöltendő állás

Rádióműszerész- villanyszerelőt, kizárólag elsőrangú munkaerőt és bevezetett rádió akvizitőröket felveszek. Katz, Piac u. 60. 3249

Fiatal szerelősegédet segítőnek azonnalra felveszek. Gyenes, Szent Anna u. 8. 3279

Iskolaruhák, fiú télikabátok és lengyel bundák óriási választékban Weisz Sándor férfi ruha áruházában, Csapó u. 10. 4911

Ügyes megbízható bejárónő felvétetik a délelőtti órákra. József kir. herceg ucca 43. 2. ajtó balra. 3258

Megbízható ügyes mindenes jó könyvvel jelentkezzék. Moskovits, Külsővásártér 16. 3302

Bejáró takarítónőt hosszú bizonyítvánnyal azonnal vagy 15-én felveszek. Arany János 36., középső lakás. 3263

Takarítónő jó bizonyítvánnyal 15-ére felvétetik. Bessenyei ucca 16. (Nagyerdő). 7325

Bejáró főzőnő hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Jelentkezés hétfőn délután hatkor: Varga u. 1., félemelet, ügyvédi iroda. 3301

Jól főző mindeneslány éves bizonyítványokkal, — német vagy magyar gyermekleány jelentkezzék. Nyomtató u. 3. 7323

Mindenes bejárónő jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Jelentkezés reggel 8—10 óráig. Péterfia ucca 48., keresztépület hátul az udvarban. 3190

Italmérőknél,
hortermelőknél bevezetett ügynök jó cikk terjesztésére felvétetik. Csapó 91. 3289

Gyermek
mellé 12 és körüli leány felvétetik jó családból. Dr Varga, Böszörményi út 5-c. 7331

Bejárónő
jó bizonyítvánnyal délelőtti órákra felvétetik. — Jelentkezés reggel 8-tól. Werbőczy ucca 2., II. 1. 3262

Gépirónő
felvétetik. Ajánlatok fizetési igénnyel »Gyakorlott« jeligére. 3278

Egy
fiatal bentlakó mindenes, esetleg bejáró 15-re felvétetik. Miklós u. 8. 3280

Október
elsejére jól főző középkorú szakácsnőt keresek. Hungária pensió, Ferenc József út 59., II. em. 2904

Megbizható
szakácsnő hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Péterfia 31. 3266

Megbizható
mindenes főzőnőt jó bizonyítvánnyal felveszek. — Vár u. 10. 3265

Kiszolgálónőt,
fűszerben gyakorlottat, elsejére felveszek. — Weisz, Vargakert. 3264

Jól főző
gyermekszerető mindenest október 1-re felveszek 3 tagú családhoz. Rákosi Jenő u. 6., félemelet 4. 3272

Mindenes
bejárónő egész napra felvétetik. Dr. Juhász, Csapó u. 22. Jelentkezés délelőtt. 7269

Szobalányt
éves bizonyítványokkal felveszek. Deák Ferenc u. 6., emelet. 3294

Jogászt,
gépírni tudót ügyvédi irodába keres dr. Halász, Ferenc József út 41. 7126

Gazdasszony
tanyára kerestetik, aki a gazdasághoz ért s önállóan tud főzni. Értekezhetni: Széchenyi u. 13. 3287

Megbizható
szobaleány szeptember tizenötödikére felvétetik. — Jelentkezni 9—10, 3—4-ig. Kárpáty, Werbőczy u. 4., III. 5. 3297

Ügyes,
megbízható munkáslányok cukorkaüzembe felvétetnek. Jelentkezés hétfőn. — Nyugati 48. 7264

Int.
fräulein mit Jahreszeugnissen welche im Haushalte gerne mit hilft sucht Stelle für 1. oktober. Adr. Vitula, Cegléd, Szelei u. 10. Oder Debrecen, Csokonai 7. 3274

Keresek
két személyhez kath. főzőmindenest. Német előnyben. Lengyel Jánosné, — Hajdúdorog. 7336

Fejni tudó
házmesterné felvétetik. — Hatvan u. 35. 3315

Szabadalmazott
divatcikk terjesztésére intelligens hölgyeket felveszek. Napi kereset minimálisan 6—7 pengő. Werner, Piac ucca 70. 3312

Megbizható
asszony takarításért lakást kap. Vaskályha eladó Kossuth 60., keresztépület. 7286

Jól főző
mindenest keresek szept. 15-re. Bethlen u. 4. 7288

Bejárónő
délutáni órákra felvétetik. József kir. herceg 61. 7273

Megbizható
leányt kétéves gyermekem mellé felveszek. Komlóssy út 36. 7286

Idősebb
főző bejárónő felvétetik délután öttől hatig. Zápolya 3. 7270

Állást keresők

Irodai
teendőkben jártas nő keres állást irodába vagy üzletbe pénztáros nőnek. A német nyelvet is bírja. — Cím a kiadóban. 2099

Házvezetőnőnek
ajánlkozom — magános nyugdíjas vagy gazdálkodóhoz, kivel ismeretség után házasság lehetséges. 10 hold föld van. Cím a kiadóban. 3255

Nyugdíjas
Máv. segédtiszt kerékpárral pénzbeszedői, raktárnoki, házfelügyelői vagy hasonló állást keres. Cím a kiadóban. 7285

Kereskedelem
minden ágát értő 28 éves izr. fiatalember 150—200 P betétkönyvvel bármilyen állást keres. Címe: Spitzer József, Püspökladány. 7202

Azletek

Révész-tér 2.
sz. alatt uccai üzlethelyiség, Püspöki palotában udvari üzlethelyiség kiadó Értekezni lehet Kálvin tér 17. sz. alatt, a református egyház gazdasági gondnoki hivatalban. 3270

Sütőde,
30 éves, kiadó október 1-re. Átvehető (katonai szolgálat miatt): Adler, Hajdúböszörmény. 7289

Üzlethelyiség
forgalmas helyen azonnalra kiadó. Cím kiadóban. 7265

Kiadó
hentesüzlet berendezéssel, vagy anélkül. Baranyi ucca 42. Baross uccából nyílik. 7271

Üzlethelyiség
a Degenfeld téren azonnalra kiadó. Érdeklődni a Magyar Ált. Hitelbanknál Ferenc József út 45—47. 3195

Két
nagy uccai üzlethelyiség kiadó Piac u. 56. alatt portáléval. 3307

Kiadó lakás

Csinosan
bútorozott szoba egy-két személy részére kiadó. — Piac u. 58., I. em. 17. 1982

Csinosan
bútorozott teljesen különbejáratú szoba parkírozott udvarban kiadó. Földszint hátul az udvarban, kereszt épület. Péterfia ucca 48. Közel az erdőhöz és srandhoz. 2452

Udvari
bútorozott szoba garantáltan tiszta, fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóban. 2858

Kétszobás,
konyhás, két kamara és előszobás, mosókonynás uccai lakás szeptember elsejére, esetleg azonnalra kiadó. Apafi ucca 20. szám. 6388

Központi
fűtésű uccai bútorozott szoba kiadó. Piac ucca 26a, III. 15. 3182

2 szobás
összkomfortos modern lakások november 1-re kiadók. Érdeklődni Magyar Általános Hitelbanknál, Ferenc József út 45—47. 3194

Uccai
szép szoba, konyha, speiz fáskamara, mosóház használattal október 1-re kiadó, Apaffy ucca 20. 7237

Uccai
kétszobás lakás mellékhelyiségekkel, vízvezetékkel kiadó. Eötvös 1. 3240

Szép
uccai szoba, konyha, kamara, mosóház, fás udvarban azonnalra kiadó. — Apaffy ucca 20 5185

Széchenyi
ucca elején garantáltan tiszta udvari szoba fürdőszoba használattal olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Különbejáratú
bútorozott szoba 1—2 személynek esetleg ellátással — parkírozott udvarban azonnal kiadó. Rákóczi 35. 3235

Kiadó
egy szoba, konyha, fáskamara baromfi- és sertéstartással szeptember 15., vagy okt. 1-ére. Lónyai u. 29. Értekezni lehet Luther u. 18. 7326

Háromszobás
modern udvari földszinti és ugyanilyen III. emeleti (lift) lakás fürdőszobával és összes mellékhelyiségekkel kiadó Ferenc József út 10. szám alatt. Közelebbi a házfelügyelőnél. 3268

Egy
kis szoba egy személynek kiadó. Ferenc József út 68. II. em. 3. 3296

4 szoba,
hallos, összkomfortos modern lakás központi fűtéssel és melegvízszolgáltatással Ferenc József út 34. sz. alatt nov. 1-re kiadó. 3299

Különálló
bútorozott szoba komolyabb úrinő, esetleg úr részére olcsón kiadó. Domokos u. 18. Vénkert. 3298

Kiadó
egy szoba, konyha, kamara. Faragó ucca 16. 3309

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó. Kossuth ucca 22. sz. III. em. Díjmentes lifthasználat. 3311

Kiadó
lépcsőházi különbejáratú szép bútorozott szoba. Simonyi út 6. 3285

Kiadó
szoba, konyhás, kamarás szép napos magas pincelakás, előtte terrasszal. — Simonyi út 6. 3284

Háromszobás,
fürdőszobás lakás kiadó Piac 56. alatt. 3308

Különbejáratú
bútorozott szoba azonnalra kiadó. Ferenc József út 71., I. emelet. 3288

Négyszobás
komfortos lakás Piac uccára erkéllyel novemberre esetleg korábban Hungária palotában kiadó. 7219

Szoba,
konyhás lakás okt. 1-re kiadó. Gólya u. 17. 7262

Két szobának
is használható villalakás kert- és gyümölcsös használattal Hangyás ucca 23. alatt kiadó. Értekezhetni: István út 26. — Ugyanott házmesteri lakás munkáért kiadó. 7257

Kétablakos
déli fekvésű parkettes szépen berendezett uccai szoba bútorozva kiadó, esetleg jókarban levő bútorok beraktározására is. Barna ucca 15. 7300

Uccai
szép szoba magános úrnak kiadó. Miklós u. 21ó 7322

Kiadók
különbejáratú bútorozott szoba 1 vagy 2 személynek kettőszobás, előszobás, fürdőszobás lakás konyha nélkül. Délután 2—4 óráig. Miklós u. 41., udvarban. 7260

Kiadó
elegánsan bútorozott szoba, különbejáratú, fürdőszobával. Magoss tér 23. 7333

Háromszobás
lakás — mellékhelyiséggel együtt november 1-re veteményes kerttel együtt kiadó. Vasvári Pál u. 16. 7335

Uccai
egy szoba, konyha, kamara mosókonyha használattal azonnalra kiadó. Pacsirta u. 44. sz. 7329

Különbejáratú
csinosan bútorozott uccai parkettes szoba 1—2 személynek kiadó. Simonffy ucca 32. 3314

Lakást keresők

Teljesen
különbejáratú — lehetőleg uccai bútorozott szobát keresek 15-ére a Piac uccához közel. Ajánlatokat »Tiszta« jeligére a kiadóba. 3283

Kettő
szoba és mellékhelyiségekből álló lakást keresek, — esetleg külön udvart a Kassa út környékén. Dobó u 30. szám. 7263

Keresek
november 1-re egy szoba, fürdőszobás lakást bútor nélkül a központban. Cím a kiadóban. 7287

Ingatlan

Mikepéres
Vénkert 1 hold szőlő, 4 éves, 2 szoba, konyha, speizos lakással eladó vagy elcserélem debreceni külsőségi házzal. Vígkedvű Mihály u. 52. 2866

Fancsika 67. sz.
32 és fél holdas tanyás ingatlan haszonbérbeadó. — Dr. Halász, Piac u. 41. 3303

Telek
olcsón eladó Kishegyesi úton, Halastó uccán. Értekezés: Garay 20. 3295

20—40
hold földet, lehetőleg közel a városhoz, sürgősen keresek megvételre készpénzért. Budai Ézsaiás ucca 33—51. 7328

Emeletes bérház
központban kiadó. Cím a kiadóban. 7353

Budai
Ézsaiás u. 33—51. sz. két szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló kényelmes családi ház — részben lakbértörlesztésre is sürgősen eladó. 7327

100 m. hold
Debrecentől 17 km-re kiadó. Gazdasági felszerelés eladó. Bethlen u. 29. 3269

Nyugdíjasoknak
eladó ház, kevés előleggel. Áll: jóforgalmú szatócsüzlet, 2 szoba, előszoba, konyha, konyhakert, jóvizű kút. Kondor ucca 12. 3275

Halápon
58 hold föld azonnal kiadó takarmánnyal. — Budai Ézsaiás uccából nyíló Tarr 3. sz. 7278

19 hold
Bellegelő 321. alatt kiadó. Szathmáry József igazgató, Nádudvar. 7293

Nagyerdőnél
eladó telek részletre is. Értekezni Kassa út 34. Monti ezredes ucca 9. 7281

Timár
u. 38. sz. ház eladó. 7298

950 öl
kertiföld 2 szobás egyszerű lakással kiadó. István út 29. 7321

KÖZGAZDASÁG

DRÁGÁBB LETT A BUZA

Eladások:

Búza: 150 mm tiszai (80) 15.75 pp., 150 mm tiszai (77) 15.30, 300 mm bihari (80) 15.75 pp., 150 mm mezőkövesdi (80) 15.80 pp., 150 mm egyéb (80) 15.80 pp., 150 mm hevesi (80) 15.75 pp., 150 mm tiszai (80) 15.75 pp. msz.

Rozs: 150 mm 12.45 pp., 300 mm 12.40 pp., 150 mm 12.65 pp.

Tengeri: 150 mm 13.00 Csepel, 150 mm 13.00 közr.

Árpa: 150 mm 12.60 pp., 150 mm 15.50

Határidőüzlet :

Rozs: októberre 12.88, 89, 90, zárlat 12.84—86, márciusra 13.56, 57, 58, 54, zárlat 12.53—55.

Tengeri: szeptemberre 12.53, zárlat 12.53—55, májusra 11.06, 08, 10, 12, 08, 07, 06, 05, zárlat 11—04—05, júliusra zárlat 11.35.

Készáruüzlet :

Búza: tiszai 77 kg 15.20—15.45, 78 kg 15.35—15.60, 79 kg 15.55—15.75, 80 kg 15.65—15.85, ftiszai 77 kg 15.20—15.40, 78 kg 15.35—15.55, 79 kg 15.55—15.70, 80 kg 15.65—15.80.

Rozs: 12.50—12.70, sörárpa 17.50—18.75, tak. árpa 12.30—12.60, zab 13.55—13.70, tengeri 12.95—13.05, lencse nagy 40—46, közép 32—38, kis 24—26, bab 18.50—19.00, búzakorpa 9.00—9.15.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 17.10—17.30, 100 cseh korona 13.30—14.20, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 337.00—341.00, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 2.80—3.00, 100 lira 29.90—30.25), (Az 500 és 1000 frás bankjegyek kivételével.) 100 scilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

PIACI ÁRAK.

Pulyka, sovány drb 2.20—3.38, liba, sovány dbr 4.30—6.00, kövér kg 1.30—1.50, kacsa, sovány drb 2.00—3.20, kövér kg 1.20—1.30, csirke kg 1.10—1.20, tyúk párja 3.80—3.70, jérce 3.00—3.70, csirke, sütnivaló 1.80—3.00, rántanivaló 1.10—1.60, tojás drb 0.07—0.08, kg 1.40—1.50.

Nemes alma kg 0—30—0.40, közönséges 0.12—0.24, körte 022—0.36, birsalma —.—, szilva 0.16—0.24, szőlő, csemege 0.18—0.30, dió 0.65—0.75, őszibarac 0.44—0.70, dinnye, görög 0.03—0.04 sárga 0.04—0.05, citrom drb 0.08—0.14.

Vereshagyma kg 0.05—0.06, fokhagyma 0.20—0.30, burgonyo, rózsa 0.06—0.08, vegyes 0.03—0.05, fejeskáposzta drb 0.02—0.06, kerkáposta 0.02—0.03, savanyukáposzta kg 0.20 0.022, karfiol 0.06—0.15, karalábé drb 0.01—0.03, petrezselyem csomója 0.03—0.04, sárgarépa 0.03—0.04, retek drb 0.01—0.02 bab zöld kg 0.16—0.22, tök drb 0.08—0.12, ugarka 100 drb 0.30—0.40, spenót csomója 0.02—0.03, gomba kg 0.20—0.25, paradicsom kg 0.02—0.03, paprika 100 drb 0.20—0.50.

Kenyér, fehér kg 0.32, félbarna 0.28, barna 0.24, rozskenyér 0.20, péksütemény drb 0.05

Búzaliszt 00-ás kg 0.26, 0-ás 0.26, 4-es 0.23, búzadara 036, rozsliszt 0.18, korpa 0.08.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 14.00—13.80—73.60, rozs 11.00—10.80, árpa 10.50—10.20, zab 11.00—10.50, tengeri ó 14.00—13.80, csöves 4.50—4.30—4.20, lucerna 5.30—5.00, széna 4.00—3.60—3.00, szalma 1.20—1.10, takarmányrépa 1.60—1.40, tök, fehér 2.00—1.80—1.60.

A MONARCHIA FEKETE ANGYALA

(114.)

Uzsorások garázdálkodása Pesten

Még a nagy krach előtt rendkívül elharapódzott az uzsora Pesten. A rendőrség tudta, hogy valami bécsi bank ügynökei helyeznek itt el óriási kamatra pénzeket, de nem tudta megcsípni a tetteseket. Nagyon megszaporodott az üngyilkosok száma.

Egy Szalay Zsigmond nevű igazságügyminiszteri osztálytanácsos 137 váltót hamisított, összesen 138.876 forint értékben, aztán megszökött és Sopronban került a rendőrség elé, ahol Szigethy Béla ügyvéd vette fel írnoknak és úgy fogták el, hogy egy feleljezési iratán felismerték kezeírásáról. A tárgyaláson kiderült, hogy a szerencsétlen ember beteg édesanyját tartotta, sok tagú családját és ezért volt kénytelen uzsorakölcsönt venni igénybe, majd hogy ezeket rendezhesse, mind nagyobb és nagyobb kölcsönöket vett fel. A váltókat hamisította. Öt évi fegyházra ítélték, de nagy volt iránta a közönség szánalma.

Börtönbe került Kleinrath előkelő, köztiszteit ügyvéd. Ő is azért folyamodott az uzsorásokhoz, mert betegeskedett felesége és két kislánya. Kénytelen volt sikkasztani, hogy az uzsorások hamis váltóit beválthassa. Sírva kérte a bíróságot:

— Büntessenek meg minél hosszabb időre, mert a börtönben ellátnak. Mit csinálok ha kiszabadulok?

Csődbe került uzsorás váltók miatt Hunyady Jenő, híres műegyetemi tanár, akkor a világ egyik legnevesebb matematikusa. Uzsorás váltók miatt került bajba. Diákjai mentek a miniszterhez, hogy ne kelljen otthagynia a csődbe jutott tanárnak tanszékét.

Nagy port vert fel Peláthy Béla előkelő származású fiatal bírtokos bűnügye, aki hogy tízezer forintos kölcsönt kapjon, húszezer forintos váltóra kellett rokonai nevét hamisítani. A bíróság is megszánta, csak hat hónapra ítélték el és az ügyész vádbeszédében kijelentette, hogy ha mód lenn a hat hónapot is inkább az uzsorások nyakába sózná.

Megdöbbenést keltett Benedek Gyula volt képviselő csalási ügye, akit ugyancsak uzsorások tettek tönkre és Drotleff nagyszebeni képviselőé, aki akkor került az uzsorások markába, amikor választási költségekre volt szüksége. Amerikába akart szökni, Hamburgban tartóztatták le.

A rendőrség megállapította, hogy az uzsorás-ügynökök egy bécsi bankháztól kapják a pénzt, amelyet egy Reichel, egy Ritter nevű férfi és egy Taussig nevű nő vezet. Ezek pénzeket vesznek fel Bécsben, azt óriási uzsorakamatra kiadják. Mire a rendőrség idáig eljutott, a nagy krach derekán megszökött a három bankár. Otthagyták palotájukat, bankházukat, fogatukat, sujtásos, egyenruhájú huszárukat és térdnadrágos, napoleon-kalapos inasukat is. Üttheték a nyomát bottal a betevők s azok a nagy bankok, amelyektől kölcsönpénzt kaptak. Szívesen adták nekik, mert ezek jóideig mindent pontosan fizettek, hiszen százszoros pénzt vasaltak be azokon, akiknél uzsorára kihelyezték.

Hurokra került zsarolók

Elmult egy esztendő anélkül, hogy a szökött bankárokat elcsípték volna.

Egyszeribe óriási zsaroló hadjárat indult meg Bécsben és Pesten. Hogy milyen arányokat ölthetett ez, azt a rendőrség később sem tudta megállapítani, mert a megzsarolttak hallgattak, sőt tagadtak, hiszen azért fizettek a zsarolóknak, mert nem akarták, hogy életüknek régi, kellemellen emlékei nyilvánosságra kerüljenek.

Ez a zsaroló banda zughírlapírókat is felhasznált

Nagy port vert fel a Bombe című bécsi zúglap bünpöre. Bazár Adolf bankár jelentette fel zsarolásért, mert előbb 500, majd 150 forintot követeltek tőle azzal a fenyegetéssel, hogy különben kiírják róla, hogy uzsorás. Feljelentette a lapot Reichel Szelis is, akitől 500 forintot akart zsarolni, Frey, akitől már 500 forintot kizsaroltak és megint 500 forintot követeltek, továbbá Fuchsbald Móric, akitől ugyancsak 500 forintot akartak kiszedni.

A tárgyalás során Braun szerkesztő minden bünt lapjának kiadóhivatali igazgatójára, Saphirra kent, aik az eljárás során megszökött. Braunt hat hónapra ítélték. Braun azt erősítgette, hogy az adatokat Saphir hozta, aki ezeket két rejtélyes idegen férfitől és egy idegen nőtől kapta. Nem tudta, hogy kik az illetők.

(Folytatjuk.)

1616—16—1936. ghsz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem gazdasági hivatala 1936. évi november hó 1-től 1937. évi október hó 31-ig szükséges tej, füszer és gyarmatáruk, só, cukor és ásványvizek szállítására folyó évi szeptember hó 24-én 10 órakor az egyetemi gazdasági hivatalban (Klinikai telep, felvételi épület) nyilvános, de a füszer és gyarmatáruk, só, cukor és ásványvizekre vonatkozólag Debrecen sz. kir. város területére korlátozott írásbeli versenytárgyalást tart.

Bánatpénz 2 százalék.

A vonatkozó nyomtatványok a gazdasági hivatalban szerezhetők be.

Debrecen, 1936. augusztus 29.

Egyetemi Gazdasági Hivatal

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak dupláu számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Ez még nem volt
Női kötött
ativat bluz
hosszu ujjal
98
fillér
HAVAS
Harisnyaház
Báaogos u. 1.

Budai
kiskorcsmák hangulata a **Bagolyvár vendéglőben.** Üri közönség, polgári árak **Hid ucca 14.** — Telefon: 19—31.

Borostyán padlólakk 1.76. Auspitz festéküzlet, Csapó u. 16. sz. 2741

Katonatisztek, altisztek, katonai hivatalok, »Unió«-tagok elsőrendű **tűzifát, szenet, kokszot, brikettet** téli beszerzésre is havi részletfizetésre **készpénzáron** kapnak. 100 kg-ot már házhoz szállítva — **»Margit« tüzifa- és szénkereskedő vállalatnál,** a Margit fürdő mellett. Telefon:

Iskolaruhák,
fiú télikabátok és lengyel bundák óriási választékban Weisz Sándor férfi ruha áruházában, Csapó u. 10. 4911

Betöltendő állás

Rádióműszerész-villanyszerelőt, kizárólag elsőrangú munkaerőt és bevezetett rádió akvizitőröket felveszek. Katz, Piac u. 60. 3249

Fiatal
szerelősegédet segítőnek azonnalra felveszek. Gyenes, Szent Anna u. 8. 3279

Ügyes
megbízható bejárónő felvétetik a délelőtti órákra. József kir. herceg ucca 43, 2. ajtó balra. 3258

Megbizható
ügyes mindenes jó könyvvel jelentkezzék. Moskovits, Külsővásártér 16. 3302

Bejáró
takarítónőt hosszú bizonyítvánnyal azonnal vagy 15-én felveszek. Arany János 36., középső lakás. 3263

Takarítónő
jó bizonyítvánnyal 15-ére felvétetik. Bessenyei ucca 16. (Nagyerdő). 7325

Bejáró
főzőnő hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Jelentkezés hétfőn délután hatkor: Varga u. 1., félemelet, ügyvédi iroda. 3301

Jól főző
mindeneslány éves bizonyítványokkal, — német vagy magyar gyermekleány jelentkezzék. Nyomtató u. 3. 7323

Mindenes
bejárónő jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Jelentkezés reggel 8—10 óráig. Péterfia ucca 48., keresztépület hátul az udvarban. 3190

Italmérőknél,
bortermelőknél bevezetett ügynök jó cikk terjesztésére felvétetik. Csapó 91. 3289

Gyermek
mellé 12 és körüli leány felvétetik jó családból. Dr Varga, Böszörményi út 5-c. 7331

Bejárónő
jó bizonyítvánnyal délelőtti órákra felvétetik. — Jelentkezés reggel 8-tól. Werbőczy ucca 2., II. 1. 3262

Gépirónő
felvétetik. Ajánlatok fizetési igénnyel »Gyakorlott« jeligére. 3278

Egy
fiatal bentlakó mindenes, esetleg bejáró 15-re felvétetik. Miklós u. 8. 3280

Október
elsejére jól főző középkorú szakácsnőt keresek. Hungária pensió, Ferenc József út 59., II. em. 2904

Megbizható
szakácsnő hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Péterfia 31. 3266

Megbizható
mindenes főzőnőt jó bizonyítvánnyal felveszek. — Vár u. 10. 3265

Kiszolgálónőt,
fűszerben gyakorlottat, elsejére felveszek. — Weisz, Vargakert. 3264

Jól főző
gyermekszerető mindenest október 1-re felveszek 3 tagú családhoz. Rákosi Jenő u. 6., félemelet 4. 3272

Mindenes
bejárónő egész napra felvétetik. Dr. Juhász, Csapó u. 22. Jelentkezés délelőtt. 7269

Szobalányt
éves bizonyítványokkal felveszek. Deák Ferenc u. 6., emelet. 3294

Jogászt,
gépírni tudót ügyvédi irodába keres dr. Halász, Ferenc József út 41. 7126

Gazdasszony
tanyára kerestetik, aki a gazdasághoz ért s önállóan tud főzni. Értekezhetni: Széchenyi u. 13. 3287

Megbizható
szobaleány szeptember tizenötödikére felvétetik. — Jelentkezni 9—10, 3—4-ig. Kárpáty, Werbőczy u. 4., III. 5. 3297

Ügyes,
megbízható munkáslányok cukorkaüzembe felvétetnek. Jelentkezés hétfőn. — Nyugati 48. 7264

Int.
fräulein mit Jahreszeugnissen welche im Haushalte gerne mit hilft sucht Stelle für 1. október. Adr. Vitula, Cegléd, Szelei u. 10. Oder Debrecen, Csokonai 7. 3274

Keresek
két személyhez kath. főzőmindenest. Német előnyben. Lengyel Jánosné, — Hajdúdorog. 7336

Fejni tudó
házmesterné felvétetik. — Hatvan u. 35. 3315

Szabadalmazott
divatcikk terjesztésére intelligens hölgyeket felveszek. Napi kereset minimálisan 6—7 pengő. Werner, Piac ucca 70. 3312

Megbizható
asszony takarításért lakást kap. Vaskályha eladó Kossuth 60., keresztépület. 7286

Jól főző
mindenest keresek szept. 15-re. Bethlen u. 4. 7288

Bejárónő
délutáni órákra felvétetik. József kir. herceg 61. 7273

Megbizható
leányt kétéves gyermekem mellé felveszek. Komlóssy út 36. 7286

Idősebb
főző bejárónő felvétetik délután öttől hatig. Zápolya 3. 7270

Állást keresők

Irodai
teendőkben jártas nő keres állást irodába vagy üzletbe pénztáros nőnek. A német nyelvet is bírja. — Cim a kiadóban. 2099

Házvezetőnőnek
ajánlkozom — magános nyugdíjas vagy gazdálkodóhoz, kivel ismeretség után házasság lehetséges. 10 hold föld van. Cím a kiadóban. 3255

Nyugdijas
Máv. segédtiszt kerékpárral pénzbeszedői, raktárnoki, házfelügyelői vagy hasonló állást keres. Cím a kiadóban. 7285

Kereskedelem
minden ágát értő 28 éves izr. fiatalember 150—200 P betétkönyvvel bármilyen állást keres. Címe: Spitzer József, Püspökladány. 7202

Azletek

Révész-tér 2.
sz. alatt uccai üzlethelyiség, Püspöki palotában udvari üzlethelyiség kiadó Értekezni lehet Kálvin tér 17. sz. alatt, a református egyház gazdasági gondnoki hivatalban. 3270

Sütőde,
30 éves, kiadó október 1-re. Átvehető (katonai szolgálat miatt): Adler, Hajdúböszörmény. 7289

Üzlethelyiség
forgalmas helyen azonnalra kiadó. Cím kiadóban. 7265

Kiadó
hentesüzlet berendezéssel, vagy anélkül. Baranyi ucca 42. Baross uccából nyílik. 7271

Üzlethelyiség
a Degenfeld téren azonnalra kiadó. Érdeklődni a Magyar Ált. Hitelbanknál Ferenc József út 45—47. 3195

Két
nagy uccai üzlethelyiség kiadó Piac u. 56. alatt portáléval. 3307

Kiadó lakás

Csinosan
bútorozott szoba egy-két személy részére kiadó. — Piac u. 58., I. em. 17. 1982

Csinosan
bútorozott teljesen különbejáratú szoba parkírozott udvarban kiadó. Földszint hátul az udvarban, kereszt épület. Péterfia ucca 48. Közel az erdőhöz és srandhoz. 2452

Udvari
bútorozott szoba garantáltan tiszta, fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóban. 2858

Kétszobás,
konyhás, két kamara és előszobás, mosókonynás uccai lakás szeptember elsejére, esetleg azonnalra kiadó. Apafi ucca 20. szám. 6388

Központi
fűtésű uccai bútorozott szoba kiadó. Piac ucca 26a, III. 15. 3182

2 szobás
összkomfortos modern lakások november 1-re kiadók. Érdeklődni Magyar Általános Hitelbanknál, Ferenc József út 45—47. 3194

Uccai
szép szoba, konyha, speiz fáskamara, mosóház használattal október 1-re kiadó, Apaffy ucca 20. 7237

Uccai
kétszobás lakás mellékhelyiségekkel, vízvezetékkel kiadó. Eötvös 1. 3240

Szép
uccai szoba, konyha, kamara, mosóház, fás udvarban azonnalra kiadó. — Apaffy ucca 20 5185

Széchenyi
ucca elején garantáltan tiszta udvari szoba fürdőszoba használattal olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Különbejáratú
bútorozott szoba 1—2 személynek esetleg ellátással — parkírozott udvarban azonnal kiadó. Rákóczi 35. 3235

Kiadó
egy szoba, konyha, fáskamara baromfi- és sertéstartással szeptember 15., vagy okt. 1-ére. Lónyai u. 29. Értekezni lehet Luther u. 18. 7326

Háromszobás
modern udvari földszinti és ugyanilyen III. emeleti (lift) lakás fürdőszobával és összes mellékhelyiségekkel kiadó Ferenc József út 10. szám alatt. Közelebbi a házfelügyelőnél. 3268

Egy
kis szoba egy személynek kiadó. Ferenc József út 68. II. em. 3. 3296

4 szoba,
hallos, összkomfortos modern lakás központi fűtéssel és melegvízszolgáltatással Ferenc József út 34. sz. alatt nov. 1-re kiadó. 3299

Különálló
bútorozott szoba komolyabb úrinő, esetleg úr részére olcsón kiadó. Domokos u. 18. Vénkert. 3298

Kiadó
egy szoba, konyha, kamara. Faragó ucca 16. 3309

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó. Kossuth ucca 22. sz. III. em. Díjmentes lifthasználat. 3311

Kiadó
lépcsőházi különbejáratú szép bútorozott szoba. Simonyi út 6. 3285

Kiadó
szoba, konyhás, kamarás szép napos magas pincelakás, előtte terrasszal. — Simonyi út 6. 3284

Háromszobás,
fürdőszobás lakás kiadó Piac 56. alatt. 3308

Különbejáratú
bútorozott szoba azonnalra kiadó. Ferenc József út 71., I. emelet. 3288

Négyszobás
komfortos lakás Piac uccára erkéllyel novemberre esetleg korábban Hungária palotában kiadó. 7219

Szoba,
konyhás lakás okt. 1-re kiadó. Gólya u. 17. 7262

Két szobának
is használható villalakás kert- és gyümölcsös használattal Hangyás ucca 23. alatt kiadó. Értekezhetni: István út 26. — Ugyanott házmesteri lakás munkáért kiadó. 7257

Kétablakos
déli fekvésű parkettes szépen berendezett uccai szoba bútorozva kiadó, esetleg jókarban levő bútorok beraktározására is. Barna ucca 15. 7300

Uccai
szép szoba magános úrnak kiadó. Miklós u. 21ó 7322

Kiadók
különbejáratú bútorozott szoba 1 vagy 2 személynek kettőszobás, előszobás, fürdőszobás lakás konyha nélkül. Délután 2—4 óráig. Miklós u. 41., udvarban. 7260

Kiadó
elegánsan bútorozott szoba, különbejáratú, fürdőszobával. Magoss tér 23. 7333

Háromszobás
lakás — mellékhelyiséggel együtt november 1-re veteményes kerttel együtt kiadó. Vasvári Pál u. 16. 7335

Uccai
egy szoba, konyha, kamara mosókonyha használattal azonnalra kiadó. Pacsirta u. 44. sz. 7329

Különbejáratú
csinosan bútorozott uccai parkettes szoba 1—2 személynek kiadó. Simonffy ucca 32. 3314

Lakást keresők

Teljesen
különbejáratú — lehetőleg uccai bútorozott szobát keresek 15-ére a Piac uccához közel. Ajánlatokat »Tiszta« jeligére a kiadóba. 3283

Kettő
szoba és mellékhelyiségekből álló lakást keresek, — esetleg külön udvart a Kassa út környékén. Dobó u 30. szám. 7263

Keresek
november 1-re egy szoba, fürdőszobás lakást bútor nélkül a központban. Cím a kiadóban. 7287

Ingatlan

Mikepéres
Vénkert 1 hold szőlő, 4 éves, 2 szoba, konyha, speizos lakással eladó vagy elcserélem debreceni külsőségi házzal. Vígkedvű Mihály u. 52. 2866

Fancsika 67. sz.
32 és fél holdas tanyás ingatlan haszonbérbeadó. — Dr. Halász, Piac u. 41. 3303

Telek
olcsón eladó Kishegyesi úton, Halastó uccán. Értekezés: Garay 20. 3295

20—40
hold földet, lehetőleg közel a városhoz, sürgősen keresek megvételre készpénzért. Budai Ézsaiás ucca 33—51. 7328

Emeletes bérház
központban kiadó. Cím a kiadóban. 7353

Budai
Ézsaiás u. 33—51. sz. két szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló kényelmes családi ház — részben lakbértörlesztésre is sürgősen eladó. 7327

100 m. hold
Debrecentől 17 km-re kiadó. Gazdasági felszerelés eladó. Bethlen u. 29. 3269

Nyugdíjasoknak
eladó ház, kevés előleggel. Áll: jóforgalmú szatócsüzlet, 2 szoba, előszoba, konyha, konyhakert, jóvizű kút. Kondor ucca 12. 3275

Halápon
58 hold föld azonnal kiadó takarmánnyal. — Budai Ézsaiás uccából nyíló Tarr 3. sz. 7278

19 hold
Bellegelő 321. alatt kiadó. Szathmáry József igazgató, Nádudvar. 7299

Nagyerdőnél
eladó telek részletre is. Értekezni Kassa út 34. Monti ezredes ucca 9. 7281

Timár
u. 38. sz. ház eladó. 7298

950 öl
kertiföld 2 szobás egyszerű lakással kiadó. István út 99. 7321

Kézimunkák
tervezése és készítése
Gobelin képek
művészies kivitelben
szaküzletben
Miklós-u. 50

Oktatás

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. — Kossuth ucca 41. 2237

Erdélyből való
30 éven felüli egyetemi hallgató sikeresen előkészít magán-, javító és pótvizsgára **főleg nyelvekből és matematikából.** Címe: Füssy László, Debrecen, Bethlen ucca 15. szám.

Éves tanítással
ellenértékelhető üres szobát keres Magánoktató Fő iskolai Hallgatók Irodája. Ajánlatokat »Sürgős« jeligére a kiadóba kérünk. 3911

Német
anyanyelvű úr irodalmi német nyelvre tanít s társalgást folytat. Cím a kiadóban. 3080

Birodalmi
német tanít kezdőket, haladókat. Turai Lászlóné, Rákosi Jenő u. 6. Félemelet. 3290

Bölcsészhallgatónő
modern nyelvekben jártas, középiskolások korrepetálását vállalja lakásért. — »Lelkiismeretes« kiadóba. 3306

Eladás

Édes
friss szőlő eladó. Andrássy út 71. Sestakert. 3068

Női cipők
teljesen jókarban eladók. Cím a kiadóban. 2839

Női fehérneműk
teljesen újak, eladók. Cím a kiadóban. 3030

Teherautó,
pótkocsival, »Fiat« gyártmány, potom olcsón eladó. Szepességi ucca 39. 3238

Díjazott
szülőktől öthónapos törzskönyvezett Cockerspaniel vadászkutyák jutányosan eladók Andrássy Józsefnél, Miskolc 1. 3253

Hatszemélyes
ezüst étkészlet, — modern háló, ebédlő, varrógép, jég szekrény, kombinált szekrény, íróasztal, fotellek eladó. Hatvan u. 18. 3164

Fajgalambok
túlszaporodás és helyszűke miatt mélyen leszállított árban eladók. Apaffy ucca 20 sz. 675

Üveg-
és teleajtó, tengeridaráló, kályhák, fajgalambok eladók. Vörösmarty 9. 7334

Góré,
téglázott falazatú sertésólakkal, etetővályúkkal, — kitűnő állapotban eladó vagy kiadó. Kossuth 51. 3282

Meidinker-kályha,
kitűnő, zománcozott, tyúkketrec, vasgerenda, sertésetetővályúk betonból, — mosóüst, góré eladó. Barna 4. 3281

Elköltözés
miatt eladó 1 darab Kóburg kályha, 2 drb tölgyfa káposztás hordó, apróbb pinceedények, bútorok, egy csillár, egy rézüst. Márton K. u. 38. 3276

Ebédlő
és különböző bútordarabok jutányosan eladók. — Hortobágy u. 19. 7320

Eladó
modern gyermek sportkocsi és szabó Singer gép. — Rákosi Jenő u. 7., f. 2. 3286

Finom
női átmeneti kabát, barna bőrkabát, fekete szőrmebéléssel, télikabát, zöld télikabát, szövetruhák olcsón eladók. Sas u. 4., I. 4. 3277

Ebédlő
és háló teljesen jókarban levő, tiszta, jutányosan eladó. Piac u. 7. Garai. 3273

Víztartályok
eladók, megtekinthetők a Dóczi intézet udvarán, — Kossuth u. 33. sz. Értekezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt, a református egyház gazdasági gondnoki hivatalban. 3271

Igen jó
Kóburg szénkályha eladó. Károly Ferenc József út 26-e. 7278

Két
fajkomondor kölyök kutya eladó. Bethlen ucca 50. sz., 3-ik ajtó. 7279

Régi
szalongarnitúra eladó. — Széchenyi ucca 100. 7273

Alig használt
disznófialtató kutricák, 2 méteres, 4 darab, prima anyagból vasbeton oszlopokkal olcsón eladó. Porszlay út 34. 7277

Jó állapotban
levő cserépkályha eladó. Cím a kiadóban. 7261

Jókarban
levő nagy vaskályha jutányosan eladó. Honvéd u. 26. 7282

Tengerigóré,
morzsoló, villamos porszívó és parkettkefélőgép, alig használt állapotban olcsón eladó. Rákóczi 35. 3236

Négyüléses
kis autó eladó, motorkerékpárral is cserélek. Eötvös u. 27. sz. 3292

Csapó
ucca 19. udvarban mindenféle használt mérlegek eladók Ládinál. 3218

Egy
jókarban levő kirakatrészes rollós portále olcsó árban eladó. Cím: Illatszertár. Péterfia u. 56. 7299

Eladó
egy Meidinger-kályha. — Lahner u. 48. Létai út végén. 7283

Szép
és jó asztalspór eladó. Telaki u. 70. 7284

Tégla,
ajtók, márványlap, tölgyfagerenda, cukorkás üvegek, káposztás hordók. Jókai u. 52. 7290

Vétel

Ócska vasat,
fémet legmagasabb árban veszek, ócska gépeket. — Raktáron singerenda, ráfvasak. Steiner, Eötvös ucca 110. Telefon 26-86. 1900

Cserélek
és veszek mindenféle bútort, varrógépet, kerékpárt. Hívásra házhoz megyek. Bútormagazin, Széchenyi ucca 6. 2467

Keresek
jókarban levő modern kombinált szobát. Özv. Kiss Józsefné, Hatvan u. 54. 3251

6 HP
15 évesné nem idősebb gőz lokomobilt keresek megvételre. Kajdy kovács, — Sámsoni út. 3250

Megvételre
keresek búza, repce, köles, fűmagos vadrepce aljat — nagy és kismennyiségben. Apaffy ucca 20. 6076

Ajtót
tokkal megvételre keresek. Teleki u. 92. szám, keresztépület. 3237

Keresek
kétkarikás rezsót megvételre, jókarban levőt. — Deutsch Lajos, Piac 38. 3300

Használt
bútort, zálogjegyet, varrógépet, ruhaneműt, szőnyeget, írógépet veszek. Barna, Csapó 16. Hívásra jövök. 3313

Ellátás

A Debreceni Ujságírók Clubjának éttermében a drágaság ellenére 4 fogásos nagy menü 1.10, kis menü 90 fillér. Kifogástalan prima házikoszt. Külön diétás konyha orvosi rendelet szerint. Olcsóbban jön ki, mintha otthoz vezet háztartást. Piac ucca 26., első emelet.

Hungária pensio
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. — Telefon 23-39.
Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Középiskolás
lányt özvegy úriasszony elfogad. Cím Rákóczi 46. 7338

Diáklányt,
egyetemi hallgatónőt elvállal központon fürdőszoba használattal »keresztény család«. Miklós u. 15. 3310

JOBB
mint
OTTHON
étkezde
CSAPÓ U. 32.
Kiváló házi koszt. Kihordásra és bentétkezésre. — Olcsóbb, **Jobb,** mintha **Otthon főz.**

Club Pensio
Budapest, VI., Teréz körút 34. Tel. 204—15. Legnagyobb komfort, melegvíz, hat pengős egységártól. — Színházi jegykedvezmények. 1474

Ajánlat

Keszler
nemcsak kerékpárban és alkatrészben a legolcsóbb, hanem a javításba adott kerékpárokat jóformán fillérekért javítja Széchenyi u. 1. 3305

Iskolai
gyermekruhák legolcsóbb áron szerezhető be a Gerő ruhaházban, Piac u. 59.

Salak
bármily mennyiségben — díjtalanul hordható e hó végéig a gázgyárból.

Ujlétai
sajátterméső rizling boraimat már 44 fillértől mérem literenkint. Barna 10. 3043

Mindenféle
ruhaneműt szépen és olcsón javít: Kossuth ucca 41. 2236

Perzsaszőnyeg
művészies javítást, tisztítást garanciával elvállal Tütündjián, Arany János u. 34. 3304

Legújabb
divatú férfiszöveteket bámulatos olcsó árban vásárolhat: József kir. herceg u. 33. 3293

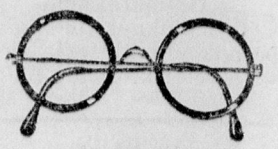
Méz,
elsőosztályú, nagyban, kicsinyben 1 pengő kilója termelőnél, Gyár ucca 5. 3291

Sodronyágybetétek,
drótsodrony fonatok, vaságyak, mosdók, állófogasok, stb. Ottónál készülnek Rákóczi u. 13. 3019

Szilva,
különleges muskutály lekvárnak kapható »Bóni« lerakatban, Werbőczy ucca 4. Telefon 15—23. 3232

Burgonya
Ella, válogatott mm. 3.— pengő, apró 1.80. Kapható: Galamb u. 4. Vásárpénztárral szemben. 7269

Eperpalánta
és őszibarackcsemete — a legnemesebb fajtából megrendelhető: Kossuth u. 39., házmester. 7266

Iskolakezdet
előtt gyermeke szemét vizsgáltassa meg szemorvosával. Szemüveg pontosan készül Cserép Sándor szemklinikai látszerésznél Piac u. 21. 2921

Tükörgyártás,
üvegcsiszolás, régi tükrök újjáöntése. Előszoba, fürdőszoba tükrök. **Sipkovits,** Nagyvárad ucca 15. 2891

Takaréktűzhelyeket
bármilyen kivitelben, — csempével kirakottat is — felelősség mellett készítek. Molnár Elemér, Csapó 98. 3247

Használt
tankönyvek az összes iskolák részére kaphatók. Tavalyi könyvet kevés ráfizetéssel becseréli Aczél antikvárium, Széchenyi u. 2. Ugyanott iskolaszerek nagy választékban, olcsó árakon. 2931

Burgonya,
Ella válogatott mm. 3.— pengő. Apró 1.80. Kapható Galamb ucca 4. Vásárpénztárral szemben. 3207

Ráfvasak,
tetőbádog, takaréktűzhelyek, síngerendák kaphatók. Ócska vasat legmagasabb árban veszek Fischer Csapó ucca 89. Telefon: 28—59. 77?

Mérlegek,
takaréktűzhelyek, üstházak nagy választékban. — Prima, felelősséggel. Javítottak raktáron. Szakszerű javítások olcsón. Kígyó ucca 57. 2787

Hencser,
háló, íróasztal, könyvszekrény, konyhakredenc, iker sportkocsi, asztal, szék olcsón kapható: Hatvan 27. 3267

Pénz

Kölcsönöket
folyósítunk I. helyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott terményre, kurrens árura és finanszírozási célokra. Magyar Általános Takarékpénztár — Piac u. 81. 3814

Különféle

Ingyen
lakhat lakótársnő központi fürdőszobás lakásban, kitűnő ellátás. Címem: kiadóhivatalban. 3245

Templomülés,
legelső helyen a Pásti ucai templomban eladó. — Éliás, Karcag. 3215

Borospince
kiadó Széchenyi ucca 14. sz. alatt. 7276

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE.** Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat.** Nyomta: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir. herceg ucca 1. szám.**